

İspanyada gönüllüler geri çekiliyor

LONDRADA MÜSBET BİR KARAR VERİLDİ

İspanyaya bir komisyon gidiyor

Ademi müdahale komitesinin dün uzun süren toplantısından sonra evvelce teklif edilen İngiliz plânı kabul edildi, derhal faaliyete geçilecek...

Londra 20 (Hususi) — Dünkü neticesiz kalan celsesinden sonra bugün tekrar İngiliz hariciye nazırı Edenin riyasetinde toplanan ademi müdahale tâli komitesi, hararetili ve uzun süren müzakereler neticesinde, nihayet bir anlaşmaya varabilmiştir.

İtalyan başmurahtası büyük elçi Grandi ve Alman murahtası, geçen temmuzda İspanyadaki gönüllüleri geri çekmek hususunda İngiltere tarafından teklif edilen plânı kabul ettiklerini beyan etmişlerdir.

Bu plâna göre beynelmil bir komisyon derhal İspanyaya hareket ederek; gerek hükümet, gerek Franko saflarında harbeden ecnebi gönüllülerin adedini

(Devamı 11 inci sayfada)

İtalyan murahtası Grandi

Ankarada muhteşem bir parti binası yapılıyor

Beynelmîl bir müsabaka açılacak ve inşaata ilkbaharda başlanacaktır

Ankara, 20 (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi Ulus meydanından Ankara garına giden caddenin sol kısmında halen evkaf evleri bulunan sahada büyük bir umumi merkez binası yaptırmağa karar vermiştir. Binanın plânı için beynelmîl bir müsabaka açılacaktır. İn-

şaata ilkbaharda başlanacaktır. Stadyum ve Gençlik Parkına nazır mütena bir mevkiye kurulacak bu bina hükümet merkezinin en muhteşem binası olacaktır. Binanın iki bin kişi alacak bir toplantı salonu ve kütüphanesi bulunacaktır.

İran hariciye nazırı bu sabah ekspresle geldi

Bay Sami'î merasimle karşılandı, bu gün abideye çelenk koyacak, cumartesi günü Ankaraya gidiyor

İran hariciye nazırı Sirkeci istasyonunda vali ile beraber

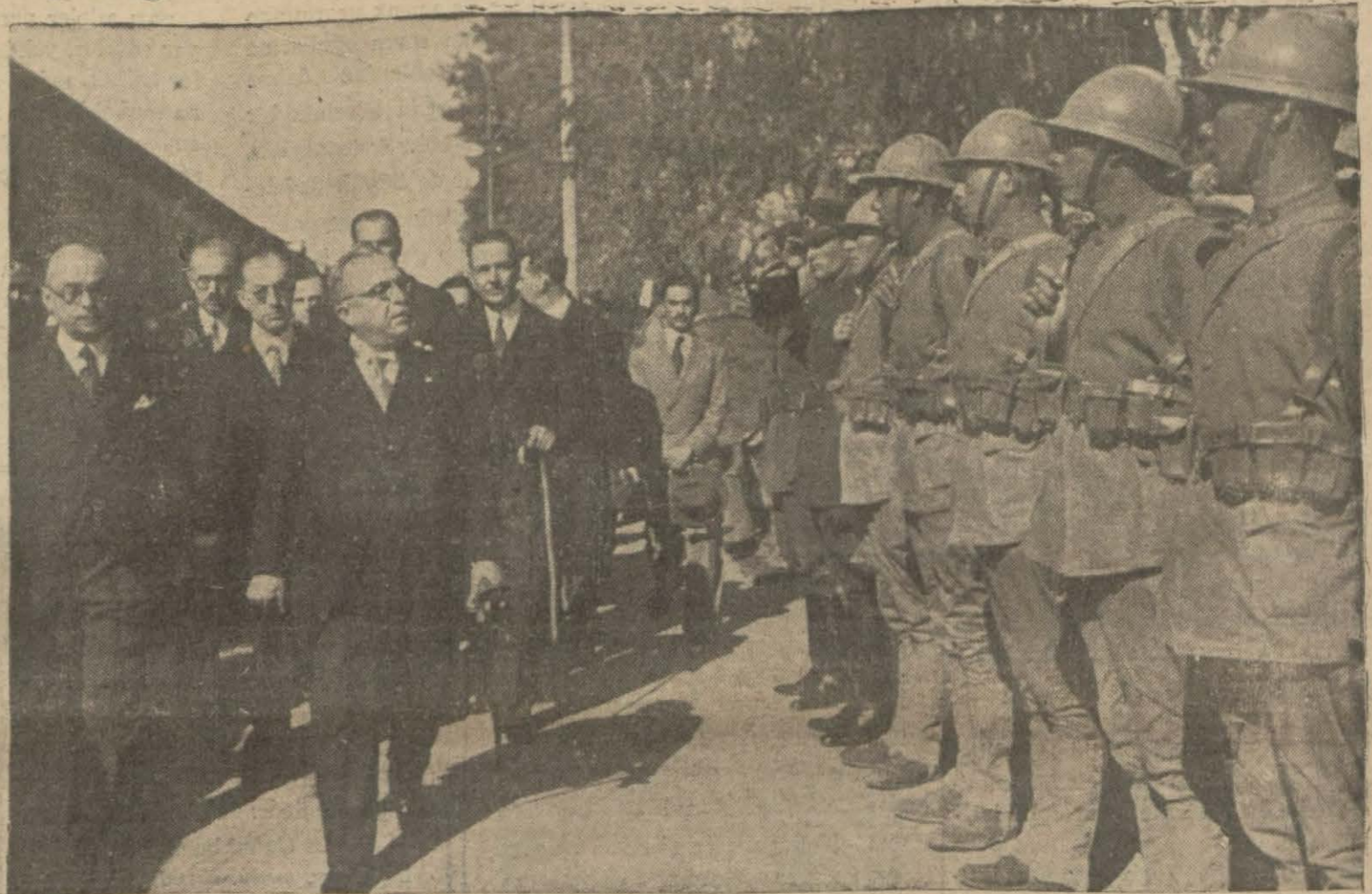
İran Hariciye nazırı Bay Sami'î bu sabah seplon ekspresle Avrupadan şehrimize gelmiştir. Dost memleket haricimize nazırı Sirkeci istasyonunda İstanbul vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ İstanbul komutanı, merkez komutanı, emniyet direktörü ve İran konsoloshanesi erkânı tarafından karşılanmış bandomuzika İran ve İstiklâl marşlarını çalmış bir ihtiram kut'ası selâm resmini ifa et-

miştir. Şehrimizdeki İran vis konsolosu Bay Kuds, hariciye nazırını Edirne'de karşılamış ve kendisiyle beraber aynı trenle gelmiştir. İran büyük elçisi de bu sabah Ankaradan gelmiş ve Bay Sami'îye mü-lâki olmuştur. Bay Sami'îye Cenevre'de refakat eden İran adliye vezareti umumi müdürü Cevad Âmiri ve hariciye me-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Celâl Bayar G. Metaksasla uzun müddet görüştü, Hariciye binasında müzakereler oldu

General Metaksas İsmet İnönü'nü evinde ziyaret etti, görüşme bir saat sürdü Belgrad gazeteleri Ankarada Akdeniz meselesinin de görüşüleceğini yazıyorlar.

General Metaksasın Ankarada istikbaline aid bir intiba

Ankara, 20 (Hususi) — Muhterem misafirimiz Yunan Başvekili General Metaksas hararetili bir gün geçirmiştir. Ge-

neral Metaksas sabah saat dokuzda Yunan sefarethanesine giderek 45 dakika etti. Bu görüşme bir saat kadar devam kaldı. Müteakiben sefirle birlikte Baş-

(Devamı 11 inci sayfada)

Dolu altında ölen adam

Çankırı (Hususi) — Buraya sürekli yağmurlar yağmıştır. Çerikli istasyonuna ve civarına ceviz cesametinde dolu düşmüştür. Her tarafı sular basmış, seller

(Devamı 11 inci sayfada)

ÇERÇEVE :

Şairsiz devir

Tarihçi bir fikir adamı, Asuriler için şöyle der:

— Sorun onları yutan unutulma uçuğu - muha, niçin silindiler? Zira şairleri yoktu.

Evet, şair o Hüma kuşudur ki, bütün bir cemiyeti; mabedleri, sarayları, yolları meydanları, bütün maddi ve manevi ağırlığı kanatlarının üstüne yerleştirir, havaları, asırların tepesinden süzülüp geçer.

Demek istiyoruz ki san'atkârı olmayan devir, hattâ küçük bir zaman parçasını bile fethedebileceğini ummasın. İstikbale sözü olan devirler, mektuplarını, san'at güvercininin gagasına teslim etsinler.

Osmanlı tarihinde, içtimai sarsıntı ve kaynayı bakımından meraka en değerli devir, Fitret devri. Buna rağmen o günleri tanı-mıyoruz. Çünkü şairi yok... Lâle devri gibi basit bir sulh ve bolluk mevsimi, Nedim olmasaydı, çizgisi çizgisine içimizde yaşar mıydı? Kanuni Süleymanın yıkılmıyacak olan türbesi Bakinin mersiyesidir. Atlarına, ahırına kadar hatırımızda kalan dördüncü Murad, Nef'iye dua etsin.

Onun içindir ki büyük İskender, taş üstünde taş bırakmamak azmille yıkılmayı kurduğu bir şehri düşürünce şu emri verdi:

— Şehri tarlaya çevirin. Fakat meydan yerindeki şair büstü, olduğu gibi kalsın!

Bakin bir İngiliz, her İngilizce tercüman olarak ne düşünüyor:

— (Shakspeare) le Hindistandan birini seçmeğe mahkûm olsak Hindistanı feda e - derdik.

Su kadar ki; sesleri, çizgileri, renkleri, kokularıyla bütün bir devrin, ensesinde Sırat köprüsünü geçtiği san'atkâr, siyasi manzumeler karatayıcısı değildir.

Necip Fazıl Kısakürek

Casusların büyük harbdenberi indirdikleri en büyük darbe

Yeni İngiliz askerî tayyarelerinin plânları çalındı, hâdise İngilterede derin bir heyecan uyandırdı

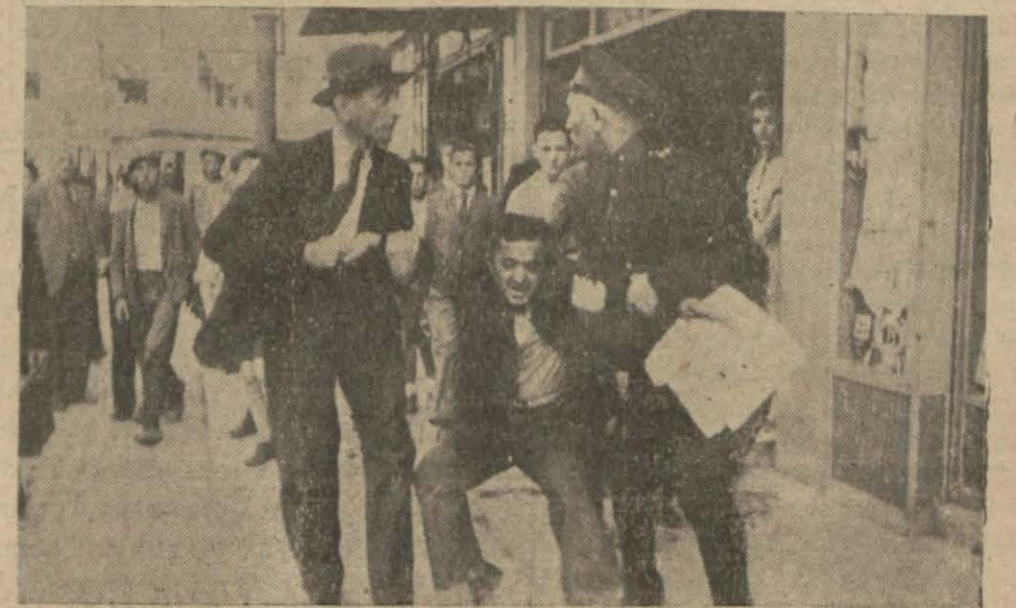
Londrada çıkan (Sunday Express) gazetesini yazıyor: «Parnall» tayyare plânlarının kaybol-

ması üzerine, Skotland Yard ile gizli polis teşkilâtı çalışadursunlar, hava nezaretisi yazıyor.

(Devamı 11 inci sayfada)

“Ben bir tımarhane kaçkınıyım!..”

Senenin en büyük ve en şayanı dikkat röportaj serisine Cumartesi günü başlıyoruz! Röportajı kim yaptı ve biz nasıl elde ettik?

Faruk Küçük Haylayf pastanesinde çıldırdıktan sonra karakola böyle götürüldü (Yazısı 11 inci sayfada)

Hergün

Stoyadinoviç'in bugünkü Yugoslavyada oynadığı Mühim rol

Yazan: Muhittin Birgen

Yugoslavya başvekili Bay Stoyadinoviç, Fransadan başlayarak garbi Avrupada mühim bir seyahat yapıyor. Son günlerde Londrada büyük bir hürmetle karşılanan, Pariste eski dostluk muahedesi tekrar imzalayıp Londrada siyasi konuşmalara giden bu devlet adamı, hiç şüphe yok, Yugoslavyanın, doğum tarihindenberi tanınmış olduğu bütün devlet adamları arasında en yüksek bir mertebeyi işgale lâyık bir başvekilidir. Yugoslavya, Yugoslavya olalıdanberi Bay Stoyadinoviç'in başvekillik devrinde tahakkukuna şahit olduğu derecede mühim işleri bir arada görmüş değildir. Kısım de kendinden evvel gelmiş olan devlet adamlarının hazırlamış oldukları bir takım mühim işleri Bay Stoyadinoviç, birbiri arkasından kat'i surette halletmiş ve bu suretle, kendisinin kuvvetli bir iş başarıcısı olduğunu göstermiştir.

★

Harici siyaset bakımından, Stoyadinoviç, kendinden evvelki devlet adamlarının açıkları yolu, kuvvetli bir mühendis gözüyle genişleterek ve düzenleterek, Yugoslavyaya müstakil bir dış siyaseti vermeğe muvaffak oldu. Pek yakın zamanlara kadar Belgrad hükümeti, Paris hükümetinin o kadar kuvvetli bir tesiri altında bulunurdu ki bunun böyle devam etmesi, Yugoslavyanın müstakil ve kuvvetli bir devlet olarak varlığına mütenasip olmazdı. Bay Stoyadinoviç, Balkan misakına ve bu misakın en hâlis unsurlarından biri olan Türkiyenin hususî dostluğuna güvenerak siyasetine kat'i bir istiklâl istikameti verdi. Tıpkı Türkiye gibi, bugün Yugoslavya da Avrupanın en kuvvetli ve en garazsız bir sulh ve dostluk unsurudur: Herkesle dost ve sulh seven, herkesle beraber bir unsur. Memleketine bu şeref ve itibarı temin ettiği için, Belgrad hükümetinin başvekili ne kadar iftihar etsin yeridir.

★

Bay Stoyadinoviç'in dahilinde halline muvaffak olduğu meseleler de, ehemmiyet itibarile, harici meseleden daha küçük değildir.

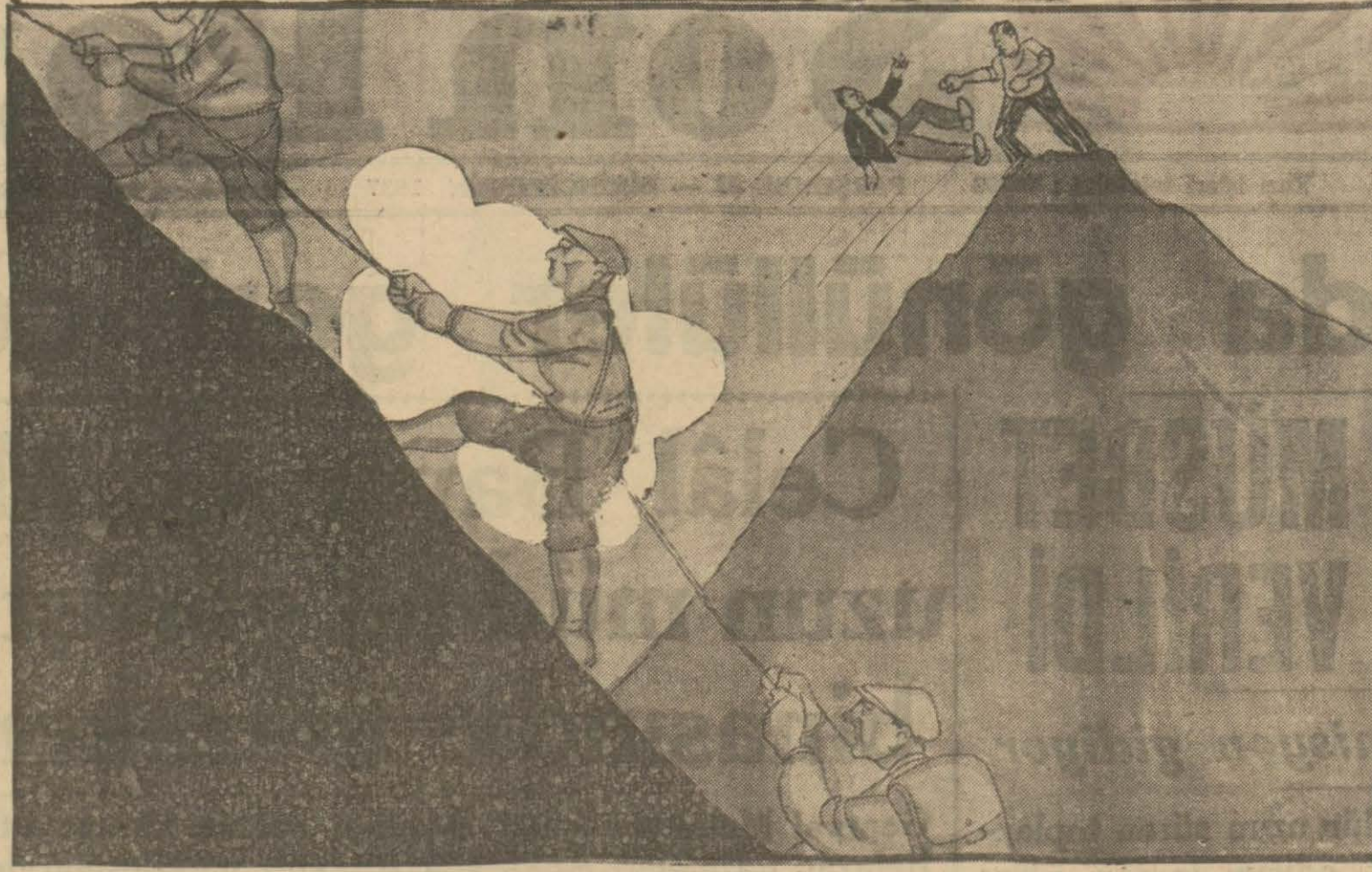
Birinci derecede Yugoslavyanın iktisadi kalkınması gelir; buhranın son safhasına ve dünyadaki umumî kalkınma hareketinin başlangıçlarına tesadüf eden başvekilliği esnasında, muhittin müseit şartlarından azami derecede istifade etmesini bildi ve birbiri arkasından ihtiyaz ettiği tedbirlerle bu memlekete geniş bir refahı temin etti. Halka iktisadi refah veren bir başvekilin halletmeyeceği dahilî dava yoktur; bunun gibi, Stoyadinoviç te Yugoslavyanın, millî bir Yugoslavya olması için halletmeğe mecbur olduğu iki mühim meselesini bir hamlede halletti. Bunlardan biri Hırvatlarla anlaşma, diğeri de konkordato meseleleridir. Belki henüz Hırvatlarla tam anlaşmış değildir; belki henüz konkordato davası, tamamiyle ortadan kalkmış bulunmuyor. Fakat, her iki meselede de yolun en büyük kısmı alınmış, yürünecek pek az kısmı kalmıştır.

★

Biri diğeri bir dereceye kadar bağlı olan bu iki mühim dahilî meseleden en çetin mücadeleye malolanı Konkordatodur. Yugoslavyanın mühim bir kısmı ortodokse ise, diğeri mühim bir kısmı da yeni Yugoslavlar, katoliktir. Yugoslavyayı yalnız ortodoksluğun resmî hâkimiyeti altında tutmak, bu memleketin hristiyan olarak değil, Yugoslavya olarak millî birlik sahibi olmasını istemek demektir. Bu meselede millî ve radikal bir ruh ile ve büyük bir cesaretle hareket eden Stoyadinoviç, Konkordatoyu imzaladı ve eski Sırp kilisesinin Sen-Sinod meclisi tarafından gösterilen bütün muhalefetlere rağmen bu Konkordatoyu parlâmentodan geçirdi. Eski Sırp kilisesi, bu siyasete karşı gösterdiği muhalefette bazı nazırları ve bir kısım mevlâları aforoz etmeğe kadar gitti; o aralık uzun bir hastalıktan sonra vefat eden ortodoks patriğini Stoyadinoviç zehirleterek öldürtmüş olduğuna kadar iftiralara ve muhalefet propagandalarına karşı, azimle ve cesaretle göğüs gerdi. Hülâsa, Yugoslavyaya. Yugoslavlık için mukadder olan millî birliği vermek için, bir başvekilin ne kadar çalışması ve cesaret göstermesi

Resimli Makale:

✕ Elbirliği, işbirliği ✕

Büyük Roçild iki yüz sene evvel bir Felemenk ticaretinde muazzam bir servetin esaslarını attıktan sonra oğullarına ve torunlarına bıraktığı vasiyetnamede onlardan daima müttehit kalmalarını istemişti. Bugün Roçild ailesinin bir kolu İngilterede, bir kolu Fransada, bir kolu Avusturyada, bir kısmı da Amerikadadır. Fakat hepsi de büyük dedelerinin vasiyetine sadık kalmışlardır. Senenin muayyen bir gününde dünyanın dört köşesinden kalkıp gelirler, bir sofrada etrafında toplanarak yekdiğerinin vaziyetini gözden geçirirler, lüzum görülen tedbirleri alırlar.

Büyük aileler vardır ki Roçildlerin tarzı hareketlerini imtiaz ederler, yekdiğerine sıkı sıkıya bağlıdır, bu gibi aileler bolluk, refah, servet içinde asırlarca devam ederler, buna mukabil daha fazla nisbette öyle aileler görürüz ki mensupları yekdiğerine düşman gözle bakarlar, yabancının reva görmediği fenahlığı yaparlar. Bu gibi ailelerin sonu yoktur, sönmeye mahkûmdurlar. Unutmuyalım ki tek elin şakırtısı çıkmaz, ailede olduğu gibi her hangi bir işte de yüz aklı gibi daima birlikle mümkündür. Hayat, uçurumun kenarından geçen bir yola benzer, bu yolun yolcuları yekdiğerini tutmazlarsa düşerler.

SÖZ ARASINDA

80 yaşında bir atletidman yapıyor

1890 senelerinde sayılı bir koşucu olan ve şimdi de 80 yaşında bulunan W. George, ihtiyarlığına rağmen, gene zindedir. İdmanlarını hiçbir gün ihmal etmeden yapar.

lâzımsa hepsini yaptı.

Bugün, Avrupada dolaşırken her tarafta hususî hürmet ve itibar gören başvekil, işte böyle bir başvekil oldu. Hiç şüphe etmiyoruz ki Yugoslavyada ekseriyet, bugünkü neticelerden dolayı, onunla beraber mağrur ve müftehirdir.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Bir evvelki iskele

Komik Naşid, vapurla Paşabahçeye gidiyordu. Yanı başında oturan adam ilk defa Boğaza gitmekte idi. İskeleleri tanımadığı gibi okuması da yoktu. Vapurun her iskeleye yanaşışında Naşide dönüyor:

— Burası Çubuklu mu?

Diye soruyordu. Naşidin canı sıkılmıştı. Çengelköyüne yanaşırken adam gene:

— Burası Çubuklu mu?

Sualini sordu. Naşid cevap verdi:

— Her iskeleye yanaşışta bana sorma, benim ineceğim iskeleden bir evvelki iskelede inersin.. İşte orası Çubukludur.

Jackie Coogan'ın Nişanlısı ile arası Açılıyor

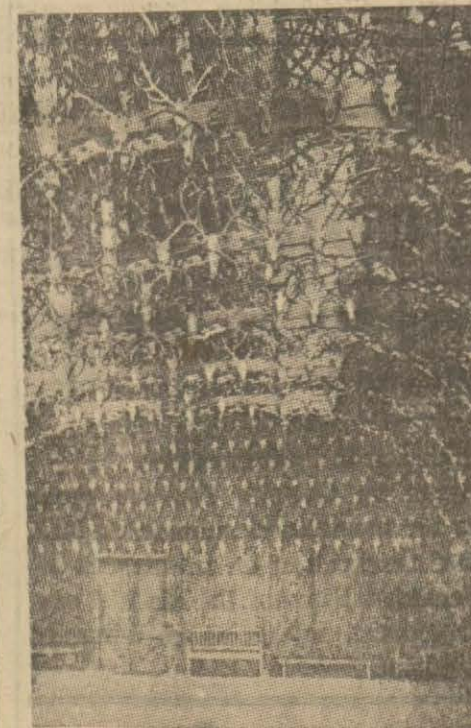
Şarlonun oyunlarında şöret kazanan Jackie Coogan, nişanlısına bir ultimatö vermiş bulunmaktadır. Ya, ben yahut da sinema demektir. Çünkü Coogan, müstakbel karısının daha ziyade ev işlerine bakan, sabahleyin işine giderken paltosunun üstündeki tek bir tozu silecek bir ev kadını olmasını istemektedir.

Fakat kaşları kalemle çizilmiş olan, sarı saçlı, dudakları, rahmetli Harlow'un dudaklarına benzeyen, Betty Grabbe ise, sinemaya meftundur ve perdeden vazgeçmek niyetinde değildir.

Jackie Coogan'ın, Şarlo ile oynarken kazandığı tam bir milyon iki yüz bin liralık serveti vardır. Ve bu servetin de mes'ut bir yuva kurmak için yetip artacağına inanmaktadır.

Düğün, kızın 21 inci yaşına bastığı

3000 vurulmuş geyik Başile süslenen salon

İngiliz sarayında bulunan bu salonun tavanı, tam 3000 tane avlanmış geyik başı ile süslenmiştir. Koleksiyon 18 linci asırdanberi toplanmıştır. Ve Kral Yedinci Edward, Beşinci George, şimdiki kralın da vurduğu geyik başları bu aradadır.

Dünyanın en ihtiyar kedisi 23 yaşında

Dünyanın en ihtiyar kedisi Kent'de yaşamaktadır. Bu kedi, 1914 de doğmuştur. Yani tam 23 yaşındadır. Şimdiye kadar 120 yavru doğurmuştur. Ve müteaddid kereler büyük anne olmuştur.

Bu kedi, ihtiyarlığına rağmen, fare tutamamakla beraber havuzda oynayan balıkları yakalamaktadır.

gün, yani 18 ikincikânunda yapılacak tir. Jackie Coogan ise 22 yaşındadır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Adapazarında oturan bir okuyucumuz anlattı:

«Benim park civarında bir büfem var, orada tütün ve müskirat satırım. Bazı müşterilerimizin arzuları üzerine burada Karamürselin «Abıhayat» namile maruf olan suyunu da bulundurmam istedim, belediye reisine bir mektup yazdım. Elli kuruş ta para gönderdim, su gelmedi, fakat beş altı ay sonra göndermiş olduğum 50 kuruşun iade edildiği bildirildi, postahänenin ihbarnamesi de gelmişti,

almıya gittim, benden parayı yatırdığım zaman verdikleri makbuzu istediler, kaybetmiştim.

— O halde, dediler, makbuzun bir sureti çıkarılmak üzere evvelemede bir istida vereceksiniz. İstidaya 16, surete de 30 kuruşluk pul yapıştıracaksınız. Hesap ettim, yekünü 46 kuruş eder.

Biz bu hikâyeyi dinledikten sonra 50 kuruşu istirdat edebilmek için 46 kuruş harcettirmenin garabetine inandık, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Kıssadan Hisse

E. Talu

Hocanın biri camide vaaz ediyor. Demiş ki:

— İşret çok fena şeydir. Cenabıhak tarafından tahrim edilen rakının bir katresini içen, yarın ahirete göçtüğü zaman, burnuna bir kandil hatırlıyacak gezmeğe mahkûm olacaktır!

Vaazi dinleyen bektâşi fukarasının biri dayanamamış; oturduğu yerden haykırmış:

— Yaşa be hoca! Desen e ki ahirette donanmamız var!.

Şimdi bu fıkrâ nereden mi aklıma geldi? Söyliyeyim:

Amerikada New Jersey belediyesi sokak kedilerle ev kedilerini birbirlerinden ayırd edebilmek için ev kedilerinin boyunlarına birer çingirak asılmasına karar vermiş.

Şimdi, bizim belediyemizin de bu kararı kabul ettiğini ve yanılıp da çingirak ev kedilerinin değil de, sokak kedilerinin boyunlarına taktığını bir an için düşününüz. Toplatıldıkları na rağmen hâlâ sayısı azalmıyor gibi görünen kedi kalabalığını hatırlıyarak bektâşinin dediği gibi, sizde de:

— Yaşa, be! Desen e ki İstanbul sokaklarında bundan sonra çingirak konseri dinleyeceğiz!

Diye haykırmak arzusu uyanmaz mı?

E. Talu

Dünyanın en meşhur Yahudileri kimlerdir?

Şikagoda İvrim isimindeki yahudi ta lebe cemiyeti, bir meşhurlar galerisi vücudunda getirmiş ve sayısı 20 milyonu bulan museviler arasından en meşhur 120 sanı seçmişlerdir. Bu seçime yüz binlerce yahudi, iştirak ederek rey vermişlerdir. Bununla beraber, neşredilen liste bir çok, bilhassa İngiliz musevileri arasında heyecan uyandırmış, ve 300 bin museviyi barındıran İngiliz yahudi cemiyetinin bu seçimden haberi olmayışı, fena akisler vücudunda getirmiştir. Meşhur 120 yahudi listesinin başında Litvinof gelmektedir.

Şikago yahudilerinin bu hareketine mukabil, İngiltere musevileri de ayrı bir liste hazırlamışlardır. Onlara göre yaşayan yahudilerin en meşhurları 25 i geçmez. Bunlardan bazıları kaydedelim:

Profesör Alexandre — İngiliz filozofu, Henry Bergson — Fransanın en büyük filozofu,

Leon Blum — Fransanın ilk yahudi başvekili,

Troçki,

Louis Brandeis — Amerika yüksek şurası azası,

Einstein — Nisbiyet nazariyesinin müccidi filozof,

Jacob Epstein — Heykeltıraş,

Mischa Elman — Dâhi viyolonist,

Simon Flexner — 14 üniversite mezunu. Dünyanın her tarafından içtihat ka pısı olarak sayılan fenni laboratuvarların sahibi. Rokfeller tıbbî araştırmalar müessesesinin 30 senedenberi müdürü,

Lion Fechtwang — Romancı,

Dr. Freud — Muasır sosyolojinin esasını teşkil eden psiko analize mucidi,

Emil Ludwig — Tarihi biyografiler muharriri,

André Maurois — Fransız muharriri,

Yehudi Menuhin — Viyolonist,

Dr. Heinrich Meumann — Viyanalı meşhur doktor,

Max Reinhardt — Muasır tiyatrunun mübeşşiri,

Henry Morgenthav — Amerika harici nazırı,

Paul Muni — Aktör,

Sir Landon Ronald — Muasır İngiliz musikisinin kurucusu ve şefi,

Hayim Weizmann — Siyonistlerin şefi.

İngiliz futbolcuları nasıl evlenirler?

İngilterede meşhur bir futbolcu evlenince gelinin dam donörleri de düğüne ellerine meşin top şeklinde ve bir örnek manşon geçirerek iştirak etmişlerdir

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar şimal cephesinde de müşkül vaziyete düştüler

Londra, 20 (Hususi) — Nankinden bildirildiğine göre şimali Çin'de ve bilhassa Şantung etrafında cereyan eden muharebe, yakında yeni bir safhaya girecektir.

Takviye kuvvetleri almış olan Çin kitaları bu muntakada muvaffakiyetle ilerlemektedirler. Çin hücumu neticesinde müşkül mevkiide kalan Japonların vaziyeti gittikçe güçleşmektedir.

Şimali Çin'de çete harbi yapmakta olan Çin unsurlarının bu tabiiyelerine devam ederek bu son günlerde bilhassa Chansi eyaletinin şimal taraflarında ve Pekin - Hankeo ve Tiyençin-Poukeo demiryolları üzerinde Japonları muvaffakiyetsizliklere uğratmışlardır.

Şanghay, 20 (A.A.) — Central News Çin ajansı, Honan eyaletinde Hanyang'da 200 den fazla casusun yakalanarak idam edildiklerini bildiriyor.

Nankin yeniden bombardıman edildi

Şanghay 21 (A.A.) — Dokuz Japon tayyaresi dün Nankini bombardıman etmiş ise de bombaların çoğu şehrin dışındaki tarlalara düşmüştür.

Büyük miyasta takviye edilmiş olan Çin kitaları Japonların ileri çıkan bir hatlarını üç taraftan muhasara etmeğe muvaffak olmuşlardır. Çinliler Japon ilerilerinin durdurulduğunu ve Japonların ağır zayıf olduklarını beyan etmektedirler.

Japonlar, muhasematın başlangıcından beri Şanghay cephesinde Çinlilerden 10 bin kişinin öldüğünü ve 100 bin kişinin yaralandığını iddia etmektedirler.

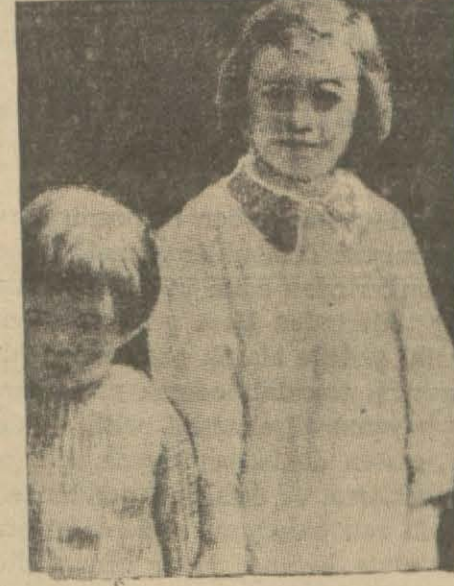
Bir Mogolistan devleti daha

Pekin, 20 — Yarı resmî bir Japon tebliğine göre şimali Çin ile harici Mogolistan arasında Tampon vazifesi görmek üzere bir dahili Mogolistan devleti kurulması derpiş edilmektedir.

Mogol reisleri komünizmin dahili Mogolistanda cenuba doğru ilerlemesine mani olmaktadır.

Chahar havalisindeki Mogolların reisleri Prens Teh-Wang'ın yeni devletin resisliğini der'uhde edeceği söylenmektedir.

Fransada Esrarengiz Cinayetler arttı

Öldürülen zavallı Odette

Son günlerde Fransada yekdiğerini takiben birçok cinayetler işlenmekte ve bunların büyük bir kısmı aydınlatılmıyarak esrarengizliğini muhafaza etmektedir.

Bunlardan en sonuncusu şudur:

Birkaç gün evvel Parisin Neuilly semtinde büyük bir spor otomobilinin yolun kenarında durduğu görülmüş. Fakat saatler geçtiği halde sahibinin bir türlü meydana çıkmaması üzerine otomobil şüphe uyandırmış ve adamlardan biri arabaya yaklaşarak kapısını açmıştır.

İlk nazarda otomobilin içinde ağzı ipele bağlı bir çuvaldan başka bir şey görememiş fakat çuvalın vaziyeti şühesini davet ettiğinden hâdiseyi polise haber vermiştir. Polis gelip de çuvalı açınca, içinden eli kolu bağlı ve ensesinden yediği bir kurşunla ölü bir cesed çıkmıştır.

Yapılan tahkikat, maktulün 25 yaşında Roger Leklond isminde biri olduğu neticesini vermiştir. Zavallı gencin kaybolduğu gün bir iş adamile randevusu olduğu ve yanında da külliyele mikdarda para bulunduğu tesbit edilmiştir. Fakat tahkikat bundan daha ileri gidememiştir. Şimdiki halde katil ve cinayetin sebebi tamamiye meçhul.

(Devamı 11 inci sayfa)

Avusturya ile Sovyetler arasında bir anlaşma

Viyana 21 (A.A.) — Avusturya ile Sovyetler Birliği arasında bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre Sovyetler Birliği makine ve demir, çelik maddeleri mukabilinde Avusturyaya üç bin vagon çavdar verecektir.

naşir şerefine bir ziyafet verecektir.

Dost nazır 27 birinciteşrin çarşamba gününü hususi olarak Ankara'da geçirecek ve o günün akşamı saat 21 de Ankara'dan hareket edecek olan Toros ekspresine bağlanacak hususi vagonla Ankara'dan hareket edecek ve merasimle uğurlanacaktır.

Siyaset ALEMİNDE

● İngiliz - İtalyan münasebatı bu gidişle kat'iyen düzelemez

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz - İtalyan siyasetini Akdenizde karşılaştıran bir diğer mevzu da Filistin vaziyetidir. Esas itibarele Filistin vaziyeti, bu siyasette müessir olan bir âmil değildir. Fakat Filistin Arablarının girişmiş oldukları mücadelede İtalyadan müzaheret görebileceklerini ummalarıdır ki, ortaya, yeni bir ziddiyet unsuru çıkmış oluyor.

Malûm olduğu üzere Filistin müftüsü, hakkında yapılan takibattan kurtulmak için Kudüsteki Camii Ömere iltica etmişti. İngilizler, bir mabede sığınmacıyı, iltica ettiği sığınagında yakalamak istemediler. Yalnız caminin etrafını bir kordonla çevirdiler. Bu kordonun çok gevşek bir şey olduğu, Filistin müftüsünün buradan kaçıp kurtulmaya muvaffak olmasından anlaşılıyor. İngilizlerin bir din adamı hakkında takibat yapmakta varestesiz kalmak için bu işi böyle tertib etmiş olmaları çok muhtemeldir. Filistin'den kaçan müftü Suriyeye iltica etti. Bazıları, bu zatın İtalyaya gideceğini ve Musso'niden müzaheret istiyeceğini iddia ediyorlar, böyle bir şeyin gayri varid olduğu meydandadır. Bir defa İtalya böyle çok açık ve tehlikeli bir davaya katılmamaz. Sonra Filistin müftüsü Fransızların elindedir ve Fransızların İngilizlerle olan anlaşmasına göre, müftüyü ellerinde tutmaya veya İngilizler istedikleri takdirde onlara teslim etmeye borçludurlar. Bundan maksadım İngilizler böyle bir talepte bulunurlar demek değildir. Bazı haklar vardır ki bunlar muhafaza edilir, fakat hiçbir zaman istimal edilemezler. İngilizlerin vaziyeti de, bugün böyledir. Maamafih ne de olsa İngilizlerin iç meselesi sayılabilecek bir davada İtalyanın isminin zikredilmesi, İngilizler için bir sıkıntı mevzuatıdır ve bu hal, bu iki memleket arasındaki ziddiyeti körüklemekten başka bir işe yarımamak değildir. Dün Yemen imamından gelen bir mektub, bugün Filistin müftüsünün İtalyadan istimdad edeceği şayiası, yarın, Trablus ve Bingazi müslümanlarına söylenilecek birkaç lâkırdı, hergün bir parça daha artan gerginliği, nihayet kopuverecek bir keman teli gerginliğine getirebilir. İngiliz devlet adamları, şimdiye kadar, böyle bir intihaya varmamak için ellerinden gelen gayreti sarfettiler. Fakat bazı ahvalde, hadisinin infilâkı, bütün bir hüsnü niyete ve çok geniş bir gayrete rağmen önlenemiyor. Tıpkı İngiliz - İtalyan münasebatının çok tehlikeli durumunda olduğu gibi.

Selim Ragıp Emeç

Filistinde kanlı hâdiseler oluyor İngiliz ve Yahudi polislerine taarruz arttı

Londra, 20 (Hususi) — Filistinde sürekli geçen dünkü günden sonra, bugün tekrar bazı hâdiseler olmuştur.

Saffetide, bir Yahudi polis müfrezesi karakola döndüğü sırada bomba hücumuna maruz kalmıştır. Müfrezenin yakınında pathyan bomba hiçbir zayıf ve hasar yapmamıştır.

Kudüste de iki İngiliz polisine ateş edilmiş, fakat isabet vaki olmamıştır.

Müftünün vaziyeti

Londra, 20 (Hususi) — Halen Lübnana iltica etmiş olan Filistin büyük müftüsünün müstakbel vaziyetini tamin etmek üzere, İngiliz ve Fransız makamları arasında müzakereler cereyan etmektedir.

İngiltere, müftünün Mısıra gitmesini müsaade edilmemesini Fransız makamlardan rica etmiştir.

İtalyan ajanları

Bütün Arabistanda birçok İtalyan ajanlarının İngiltere aleyhine propaganda yaptıkları sabit olmuştur.

Petrol boruları delindi

Hayfa, 20 (A.A.) — Nasra civarında Irak petrol borusu dün akşam atılan silâhlarla delinmiştir.

İngilizlerin şiddetli tedbirleri

Kudüs, 20 (A.A.) — İngiliz makamları, Şahariye köyüne iki bin İngiliz lirası ceza kesmiştir. Bunun sebebi, geçenlerde İngiliz polisine taarruz edilmiş olmasıdır. İngiliz makamları, bu taarruz esnasında Arabların ele geçirdikleri tüfekleri iade edilmediği takdirde köyden bir miktar evin yıktırılacağını da tebliğ etmiştir.

Mısır, Trablus hududuna 100 tayyare gönderdi

İskenderiye, 19 (Hususi) — Hükümet, Trablus hududuna mühim kuvvetler ve 100 tayyare sevk etmiştir. Bu hareket, son zamanlarda İtalyanın Trablusa gönderdiği büyük kuvvetlere bir mukabele sayılmaktadır.

İran hariciye nazırı Bu sabah geldi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

murlarından Furuher, dünkü trenle şehrimize gelmiş olduklarından onlar da hariciye nazırını karşılayanlar arasında bulunuyorlardı.

Dost nazır, Sirkeçiden doğrudan otomobile Perapalas oteline gitmiştir.

Bay Sam'i bugün vali ve belediye reisini ziyaret edecek, İstanbul ve merkez komutanlarına birer kart bırakacaktır. İstanbul vali ve belediye reisi de saat 12 de Perapalasa giderek hariciye nazırını ziyaretini iade edecektir.

İran hariciye nazırı saat 12,30 da Taksimde Cumhuriyet âbidesine bir çelenk koyacak ve bu merasim esnasında vali ve belediye reisi, vilâyet ve belediye muavinleri, Beyoğlu kaymakamı, emuiyet müdürü ve bir polis müfrezesi hazır bulunacaktır.

Saat 13,30 da misafir nazır şerefine vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ tarafından Perapalasta bir ziyafet verilecek ve nazır öğleden sonra Ayasofya ve Topkapı müzelerini gezecektir. Misafir nazır, yarın otomobile şehirden bir gezinti yapacak ve öğle yemeğini Tarabyadaki Tokatlıyan otelinde yiyecektir.

İran hariciye nazırı cumartesi günü öğleden evvel asarı atika müzesi ile askerî müzeyi öğleden sonra evkaf müzesini, Kapalıçarşığı gezecek akşam saat 19,10 da Ankara ekspresine bağlanacak hususi vagonla Ankara'ya hareket edecektir. Haydarpaşa istasyonunda vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ, İstanbul ve merkez komutanları, polis müdürü tarafından taşıy edilecek ve bir kut'a asker tarafından selâmlanacaktır.

Bay Sam'i pazar günü Ankara'ya muvasalat edecek, istasyonda Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras ile Hariciye Vekâleti siyasi müşteğarı Numan Menemencioglu ve diğer zevat tarafından merasimle karşılanacak, bir ihtiram kit'ası selâm vazifesini ifa edecek, bando İran ve Türk millî marşlarını çalacaktır.

Başvekkâlet vekili Celâl Bayar misafir

YUNAN GAZETECİLERİNİN BİR DAVETİ «Evliler eşlerini birlikte getirmelidirler»

Ankara, 20 (Hususi) — Basın Birliği reisi Falih Rifkî Atay bugün Yunan gazetecileri şerefine Karpıçta bir öğle ziyafeti vermiştir. Misafir gazeteciler ziyafeti müteakip şehirden otomobile bir gezinti yapmışlar, akşam Çankaya'ya giderek defterî mahsus imza ettikten sonra köşkü gezmişlerdir.

Fatih Rifkî Atayın sıcak aile sofrasında Elen basın birliği reisi

Ispanyada Harb vaziyeti

Londra, 20 (Hususi) — Ispanyada, Saragösa cephesinde şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. Hükümet kuvvetleri, Saragösa'ya yakın mühim bir tepeyi işgal ettiklerini bildiriyorlar.

Diğer taraftan Franko kitaları, Asturias cephesinde ilerlemeğe devam etmektedirler. Şimdi Gijon'a 29 kilometrelik bir mesafede bulunmaktadırlar.

Zarifis Türk meslekdaşlarını baharda Yunanistana davet etmiş, fakat şu şartı ileri koşturmuş: «Evliler behemihal hayat arkadaşlarını birlikte getirmelidirler.»

Atina, 20 — Gazeteler Başvekil Metaksas'a Türkiyede yapılan hararetli kabulü uzun uzadıya mevzuu bahsediyorlar.

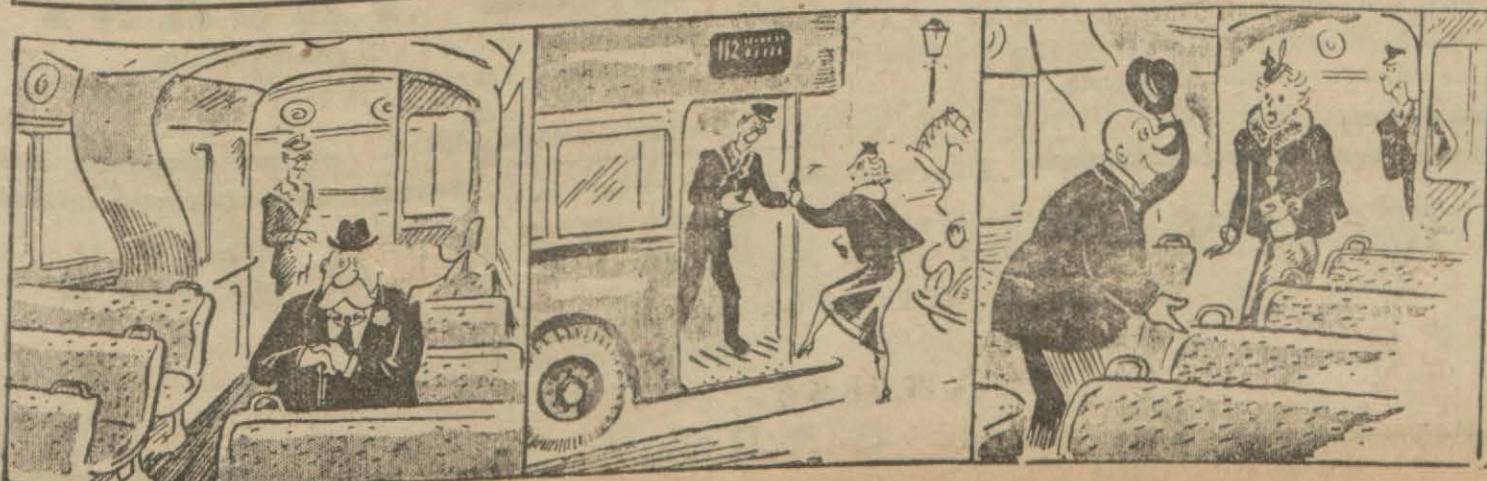
Ankarada otel Lokanta ve berberlerin Fiat listeleri

Ankara, 20 (Hususi) — Belediye iktisad müdürlüğü şehirden ihtikarla mücadeleye karar vererek, otel, lokanta ve berberlerin fiat listelerini yeniden tesbit etmiştir.

Bu muntakada, Frankocuların muhtelif kasabalar zaptettikleri haber verilmektedir.

Fartı nezaket

İki ahbab çavuşlar

Sabahtan Sabaha:

Bir sürü hoca

Üniversiteyi yeni baştan kurmak davası tazeleni.

Dört yıl evvel bu maksatla, Avrupadan davet ettiğimiz ve beşer yıllık mukavelelerle Üniversiteye bağladığımız profesörler ne öğrettiler, ne kazandırdılar? Bunun bilânçosunu yapacak salâhiyet ancak Maarif Vekâleti olduğuna göre vaziyeti gazeteci sıfatile takip edenlerin fikirleri ne kadar iddialı olursa olsun, sadece bir mütalea kıymetinden ileri gidemez. Buna rağmen bir meslekdaş soruyor:

«Bir sürü eenebi hocaya rağmen Üniversite işlerimiz neden bir türlü yoluna giremedi ve giremiyor?»

Bu hocalar hükümetle yaptıkları mukaveleye göre dört yıldır çalışıyorlar, Mühassıs sıfatile gelen bu hocalar kendilerine gösterilen sahalarda dört yıldır vazife görüyorlar. Profesörlerle talebe arasında anlaşmayı temin için de yanlarına doçent olarak birer, ikişer Türk mühassıs verilmmiştir. Avrupa teknikle işe başlayan hocalar dört yıl çalıştılar. Eğer umduğumuz verim alamadıkça acaba kusur onlarda mıdır, yoksa bizde midir?

Memleketin umumî maarif bünyesi gösteriyor ki zâf yalnız Üniversitede değildir. Her sınıf tahsil sahalarında bariz bir bocalayış var. Bundan başka profesörlerin yanına verdığımız doçentlerden bir çoğu kendilerine lâıyk görülen kapıcı aylığı ile maiyetlerini temin edemiyerek çekildiler. Serbest sahada daha müreffeh bir hayat bulanlar takdir edilmiyen ilimlerini kendi te-sebbüslerle işletmeğe muvaffak oldular. Bu suretle Üniversite, muhtelif şubelerinde belkemiği vazifesi gören münevver bir zümreyi kaybetti. Adam yetiştirmek için seferber olan o (bir sürü hoca) çölde konferans veren mecnuna döndüler.

Profesörü, âlimi bir tarafa bırakalım. San'atında mahir bir ahçıya bile istediği malzemeyi vermedikçe ondan iyi yemek beklenmez. Biz profesörlere iyi yetişmiş talebeler, ve ilmi karnını doyuran yardımcıları vermedikçe onlardan iyi kalite gençlik bekleyemeyiz.

Bürhan Cahit

Karadenizde fırtına dün biraz yatıştı

Serfesinde kendilerine imdat gönderilen gemiciler İstanbul'a gelmek istemediklerini bildirdiler

On bir gündenberi devam eden fırtına biraz hafiflemiştir. Karadenizde ve Boğazda parçalanarak batan motör- lü kayıklardan ve boğulanlardan sonra Midye sahilinde Serfes koyuna sığınan 120 şer tonluk 3 yelkenli ile 80 tonluk motörün ve içindekilerinin maruz kaldığı tehlike bütün vatandaşları üzüyordu. Nihayet dün bu tehlikenin de önu almış ve vatandaşlar kurtulmuşlardır.

Dünkü nüshamızda tafsilâtle yazmıştık. Tahlisiye idaresi, Serfes koyuna Saray - Midye yolile bir kamyon ile bir tahlisiye müfrezesi sevketti. Kamyon yollarda çamura batmakla beraber büyük müşkülât içinde dün Serfes koyuna vasıl olmuştu.

Diğer taraftan evvelki gün Karadeniz boğazından dönmeğe mecbur kalan gemi kurtarma şirketinin Hora gemisi gece saat 24 de Kilyostan hareket etmiş ve denizle pençeleşe pençeleşe dün sabah Serfes önüne gidebilmiştir.

Denizden tahlisiye gemisinin ve karadan tahlisiye müfrezesinin yetiştiğini gören yelkenli ve motördeki vatandaşlar, sevinçlerinden:

— Yaşa! Yaşa! diye bağırmağa başlamışlardır.

Hours gemisi, yelkenlileri ve motörü gemiye bağlamış ve her türlü tehlike ortadan kalkmıştır.

Tayyarelerden atılan erzak ve battaniyeleri kayıplar ararak karınlarını doyurmakla beraber Hora gemisi de bunlara erzak ve giyinecek eşya götürmüştür. Bunlar da kendilerine verilmiştir.

Gelmek istemiyorlar

Karadan giden tahlisiye müfrezesi

vasıtasile gemicilerden bir kısmı karaya çıkmıştır. Yelkenli ve motör, Midye sahilinden odun ve kömür almağa gittiklerinden Hora gemisinin kendilerini yedeğe alarak götürmek teklifine karşı teşekkür ederek mal almak için havanın düzelmesini bekleyeceklerini, esasen denizden ziyade aşıktan korktuklarını ve erzak gelince bu tehlikenin zail olduğunu söylemişlerdir.

Bununla beraber Hora gemisi dün ihtiyaten orada kalmıştır.

Dün Hora'nun telsizi şu haberi vermiştir:

« Tehlike kalmamıştır. Tayfalar, Başvekâlet vekili ve İktisad Vekili Celâl Bayarın büyük alâkasından dolayı Cumhuriyet hükümetimize teşekkürler etmektedir. »

Tehlikenin geçtiği dün Başvekâlete bildirilmiştir.

Gemiler çıkıyorlar

Fırtına devam ettiğinden Karadenize bazı gemiler çıkamamaktadır. Kaplan, Sevim, İnal, Akbel, Hatay, Şadan gemileri Kavaklarda beklemektedir. Büyük gemiler çıkılmaktadır.

Kefkonde görülen torpil

Karadenizde Kefken önünde görülen Torpil, dalgaların sevkile karaya düşmüştür. İmha edilecektir.

Eş gün, beş gece denizle boğuşan gemiciler

Karadenizden gelen (Muzafferiyet) motörünün mürettebatı maceralarını anlatıyorlar.

(Sekizinci sayfada okuyunuz)

20 hamamcı belediye aleyhine dava açtı

Sihhat Vekâleti de Kırkçeşme suyunun ya temizlenmesi, yahud umumiyet itibarile kullanılmasını men'i için belediye ve tebligat yaptı

İçinde koli basil bulunduğu için Sihhiye Vekâleti tarafından İstanbul belediyesine verilen emir üzerine Kırkçeşme suları kesilmiş, bu arada hamamlara da Kırkçeşme suyu verilmemişti. Hamamcıların müteaddid müracaatları karşısında da belediye kendilerini terkos suyu almağa icbar etmişti. Camilerle kiliselerdeki Kırkçeşme sularının hâlâ akmakta olduğunu göz önüne alan hamamcılar Ankaraya bir heyet göndermişlerdir. Heyet İstanbul'a dönmüştür. Bu heyetle Ankaraya giden hamamcılardan biri bir muharririmize şunları söylemiştir:

« Ankarada Dahiliye ve Sihhiye Vekâletinde alâkadarlarla görüştük. Kırkçeşme suyu bizim tasarrufumuzdadır. Belediyenin bu suyu elimizden çekip almasının usulsüz olduğunu anlattık. Bizim sularımız kesildiği halde camilerin Kırkçeşme suları el'an akmaktadır. Bu noktayı da aydınlatık. Temasa geldiğimiz makamlar hakkımızın en kısa zamanda iade edileceğini vâdettiklerinden İstanbul'a döndük. »

Yirmi kadar hamamcı elde mevcut sular kanununun madde mahsusasına dayanarak belediye aleyhine dava açmışlar, yeddi tasarruflarında bulunan Kırkçeşme suyunun iadesini veya şehir suyunun parasız olarak hamamlarına verilmesini istemişlerdir. Cumhuriyet müddeiumumliliği bu hususta belediyenin mütaleasını sormuştur. İstanbul belediyesi müddeiumumliliğin sorgularına yirmi gün zarfında cevap verecektir.

Sihhiye Vekâleti İstanbul belediyesine gönderdiği son tezkerede Kırkçeşme suyunun tamamen kesilmesi lâzım gelirken el'an bazı taraflarda bu suyun kullanıldığı anlaşıldığını, halbuki hastahâğe karşı alınacak tedbirin mevzif ol-

mayıp bilâkis umumî olması lâzım geleceğinden Kırkçeşme suyunun büsbütün kesilmesi veya temizlenmesi hususunda alınacak tedbirin bir an evvel ve kat'i olarak tatbik edilmesi icab ettiğini bildirmiştir.

Çok isabetli bir karar

Akay ve müşterek esnaf bürosu mensuplarına bedava mektep kitabı verecekler

Akay idaresi ve esnaf cemiyetleri birliği çok güzel bir karar vermiş bulunmaktadırlar. Karar şudur:

Akay idaresi bütçesinde 500 lira kadar bir sermaye ayırmıştır. Bu para ile idare memur ve müstahdemlerinden maaşı yüz lirayı geçmiyenlerin mektebe okuyan çocuklarının kitapları alınacak ve bu memurlara bedava verilecektir.

Müşterek esnaf cemiyetleri bürosu da bu şekilde bir karar almış bulunmaktadır. Fakir ve muhtaç esnafın çocuklarının kitapları da burası tarafından tedarik edilecektir. Bilhassa lise kitapları oldukça mühim bir yükün tuttuğu için bu hayırlı işin muhtaç esnaf ve Akay memurlarının sevindireceğine şübhe yoktur.

Bir tramvay bir otomobile çarptı

Vatman Mehmed idaresindeki 105 numaralı tramvay arabası Harbiyede şoför Mustafa idaresindeki 2054 numaralı taksi otomobile çarpmış ve otomobilin arka çamurluğunu parçalamıştır.

Cumhuriyet Bayramı Hazırlıkları

Esnaf cemiyetleri alaya 20 kamyonla iştirak edecekler

Esnaf cemiyetleri reisleri toplanıp Cumhuriyet bayramında yapılacak merasime iştirak hazırlıkları etrafında konuşmuşlar, esnafa ve esnaf cemiyetlerine aid olmak üzere bir de program hazırlamışlardır.

Esnaf cemiyetleri, Cumhuriyet bayramında 20 kamyon kiralyacaklar, merasime bunlarla iştirak edeceklerdir. Bu kamyonlardan her birinde, birer san'ati temsil eden canlı birer tablo bulunacaktır.

Gene esnaf cemiyetleri bir de müzik kiralyacak, bu müzik, esnaf cemiyetleri müşterek bürosunun belediye civarındaki binası önünde gece millî haval ve marşlar çalacaktır.

Cumhuriyet Beyramı programı hazır

Cumhuriyet bayramı programı hazırlanmıştır. Bayram ayın 28 inci perşembe günü saat 13 den itibaren başlamakta, cumartesi akşamına kadar sürmektedir. Resmî devair ve mektepler bu müddet zarfında kapalıdır. Hususî müesseseler yalnız cuma günü kapanacaktır. Bu günler zarfında şehir baştanbaşa donanacak, muhtelif yerlere vezirler yazılı afişler ve levhalar asılacaktır. 29 cuma günü saat 9.30 dan 10.15 e kadar İstanbul valisi vilâyette tebrikleri kabul edecektir. Saat 10.30 dan 10.45 e kadar şehrimizdeki konsoloslara valiyi ziyaret ederek tebrikatta bulunacaklardır. Saat 11 de vali beraberinde İstanbul komutanı olduğu halde otomobile Beyazıt meydanına gidecektir. Burada İstiklâl marşı dinlenecek bilâhare geçid resmi yapılacaktır. Merasim alayı geçid resmini müteakib Divanyolu, Köprü ve Karaköy yolunu takiben Taksim'e çıkacak, âbideye gelenk konacaktır. Saat 15 de Edirnekapı dışındaki şehidlik ziyaret edilecektir. Bu ziyaret esnasında bir bölük asker ve itfaiye bandosu hazır bulunacaktır. Aynı gece ikisi Beyoğlu cihetinde, biri İstanbul yakasında olmak üzere fene ayları tertib olunacaktır.

Cumhuriyet bayramında Ankarada yapılacak uçuşlarda bulunmak üzere İstanbul Türk Kuşu teşkilâtından bir grup seçilmiştir. Bu gruptan bir kısmı bugün, bir kısmı ayın 27 sinde Ankaraya gidecektir.

Askerlik işleri:

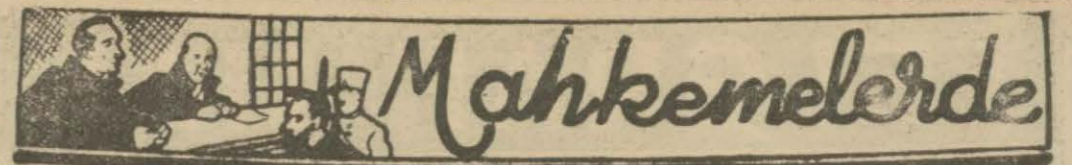
Kısa hizmetliler çağırılıyorlar

Eminönü Askerlik Şubesinden:

- 1 — Kısa hizmetli ve yüksek ehliyetnameliler 1/İkinciteşrinde yedek sübay okulunda bulunmak üzere sevkedileceklerdir.
- 2 — Taşrada olup da, aynı şeraiti haliz bulunmaları mezkûr tarihte yedek sübay okulunda bulunabilmeleri için şimdiden en yakın askerlik şubesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Üsküdar Askerlik şubesinden:

- 1 — 332 doğumlu ve bu doğumlarla muamele görmüş kısa hizmet şeraitini kazanmış askeri yüksek ehliyetliler 1/İkinciteşrin/937 günü yedek sübay okulunda bulunmak üzere sevkedileceklerdir.
- 2 — Sevkiye pusulalarını almak üzere iki fotoğraf ve nüfus cüzdanlarını ve askeri yüksek ehliyetnameleri birlikte 25/Birinciteşrin/937 günü şubede bulunmaları ilân olunur.

Bir define hikâyesi

Sultanahmet hafriyatında 70 tane sandıklı Mahmudiye altını bulan amele Hasan ortadan kayboldu

Dün Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde, suçlu ortadan kaybolan oldukça garib bir hâdisenin, duruşması yapılmıştır.

Bundan iki ay önce bir İngiliz şirketi tarafından Sultanahmedde yapılan tarihi hafriyat esnasında toprakları taşıyan Nuri Şükrü isminde biri Sultan Mahmud devrine aid 70 adet «çift sandıklı» altın bulunmuştur. Oldukça mühim bir servete konduğunu anlayan Nuri hâdiseyi kimseye haber vermeden doğru sarrafların yolunu tutmuştur. Altınların bir kısmını kuyumcu Sabri ile sarraf Serkise bozdurmuş ve paralarını cebine indirmiştir. Bilâhare hâdiseyi öğrenen arkadaşının polise ihbarıyla mesele ortaya çıkmış, suçlu ise bu müddet zarfında elindeki para ile Erzuruma gitmiştir. Altınların bir kısmı sarraf Serkis ile kuyumcu Sabride bulunmuştur.

Bu hâdisenin dün yapılan muhakemesinde, muhbir Hasan şunları anlatmıştır:

— Altınlardan birini Nuri bana göstermişti. Hatırmıda kaldığına göre bir tarafında at resmi, diğer tarafında da eski Türkçe yazı vardı.

Hâkim Raşidin:

— Peki amma evlâdım, eski altınlarda senin anlattığın tarzda resimler bulunmazdı. İyi düşün, yanlışmış olmasın?.. sualine karşı, şahid ifadesinde aldanmadığını söylemiştir.

Erzuruma gittiği söylenen suçlu Nuri Şükrünün polis marifetile arattırılması için, duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

İki memurun tecziyesi istenildi

İzak Behar isimli bir Musevi tarafından bir müddet evvel Galata postanesine verilen bir mektub içerisinde, ecnebi parası çıkmış ve suçlu aleyhine kaçakçılık davası ikame edilmiştir. Ancak İzak Behar bulunamadığından, hakkında muvakkaten ademi takibat kararı verilmiştir.

Bu meseleyle alâkadar müfettiş tahkikatı neticesinde, posta idare heyetine

görülen lüzum ve istek üzerine, posta idaresi müdür muavini Fevzi Ataman ile Galata postanesi başmemuru Fahri, aynı postane memurlarından Ferdi, Abdülah ve Niyazi aleyhine emniyeti ve memuriyetlerini suiistimal suçundan dava açılmıştır. Gene Galata postanesinden Münir ve Bürhan da, vazifelerini ihmal iddiasıyla taht muhakemeye alınmışlardır.

Hâdisenin duruşması, asliye 3 üncü ceza mahkemesinde yapılmış, dünkü celsede müddeiumumlî Fehmi iddianamesi ni serdetmiştir. Müddeiumumlî iddianamesinde, duruşma sonunda suçları sabit görülen müdür muavini Fevzi Atamanın Ceza Kanununun 240 mci ve Ferdi'nin 230 uncu maddelerine göre tecziyelerini, diğerlerinin beraatini istemiştir.

Bursa hapishanesinden kaçan bir muhtelis yakalandı

İhtilâstan suçlu Cevad isminde bir mahkûm bir müddet evvel Bursa hapishanesinden kaçmıştır. Doğru İstanbul'a gelen Cevad burada yakalanarak, dün adliyeye teslim edilmiştir.

Kendisinden bazı zihni muvazenesizlikler olduğunu söyleyen suçlu, görülen lüzum üzerine tabibi adil Enver Karana muayene ettirilmiştir. Tabibi adil yaptığı muayene neticesinde, Cevadda hiçbir dimağı gayritabiilik bulamamış, hapishaneye iadesinde bir mahzur bulunmadığı kanaatine varmıştır.

Bir kadın adliyede iki defa bayıldı

Beşinci hukukta Fahriye ismindeki bir çocuk meselesinden dolayı, zevci Cevad ile muhakemeleri görülen Melâhat, zevcinin vekili tarafından söylenen bir sözü yanlış tefsir ile şahsına hakaret saymış ve mahkmeden çıkar çıkmaz düşüp bayılmıştır. Adliye koridorlarında bir hâdisе şekline alan bu bayılış, tabibi adil Enver Karana bildirilerek, kadın ayıltılmıştır. Fakat kadın ayıldıktan sonra, merdivenleri inerken tekrar bayılmış ve bu sefer biraz güçlûkle ayıltılabilmştir.

TÜRK Sinemasında
Gözenleri hayran ediyor. Garp musikisinin en güzel parçalarını ilâhi sesli MARTHA EGGERTH'in

SARAY KONSERİ
büyük Fransızca filminde dinleyiniz.

Şehir tiyatrosu
Dram kısmı Tepebaşı
Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20.30 da
SİZE ÖYLE GEL YORSA
3 Perde
Yazan: Pirandella

Operet kısmı Fransız tiyatrosunda
Bu akşam saat 20.30 da
INTIKAM MAÇI
3 Perde
Yazan: Veber ve A. Heuze

ERTUĞRUL SADİ TEK
TİYATROSU
Aksarayda
Bu gece
HAMLET
Cumartesi (ta.ebeve)
Pazar umuma
giriş 20-30 talebe 15 Kuruş

HACI MURAT
EN BÜYÜK ŞARK FİLMİ
TÜRKÇE SÖZLÜ

Bu akşam **SARAY Sinemasında**
Vasi salonu: **FERNAND GRAVEY'** in en son, en büyük ve en güzel filmi olup büyük Avusturya yıldızı **ISA MIRANDA** ile beraber oynadığı
NINA PETROVNA'nın YALANI
Şaheser ilk irası şerefine **SENELİK İLK GALASINA** koşacak halkın istiyabına kâfi gelebilecektir. Viyananın göz kamaştırıcı ve lüks ve ihtişam nümuresi bir vak'a... Valsler memleketi Viyana... Zevk, aşk ve eğlence memleketi Viyana...
İlaveten: FOX JURNAL. Yerlerinizi evvelden aldırınız.

Dünyanın en büyük filmi...
Maceralar kralı BUFFALO BILL
Dünyanın en büyük artisti GARY COOPER' in
JEAN ARTHUR ile beraber çevirdiği şaheser.
TÜRKÇE SÖZLÜ
Pek yakında **SARAY Sinemasında**

MEMLEKET HABERLERİ

Muradiye camiiindeki tehlike müş'irelerinden biri kırıldı

Mihrapta, binanın temelinde sakatlık olup olmadığını göstermek üzere yapılan iki müteharrik direk vardı, bunlar sakatlık vukuunda hareket etmiyorlardı

Muradiye camii

Manisa (Hususi) — Muradiye camii Mimar Sinan tarafından 994 yılında tamamlanmıştır. Camii yanında bir imaret vardır

Cami inşa edileceği zaman Sinan'ın hâssa kalfalarından Mahmut kalfa 991 yılında Manisaya gönderilmiş ve inşaat başlanmıştır. Mahmut kalfa bir sene inşaat devam etmiş, fakat aynı yıl içinde ölmüştür. Bundan sonra Mimar Sinan Mehmet kalfayı göndermiş ve inşaatı Mehmet kalfa tamamlamıştır. Mimar Sinan bu camii inşasından iki sene sonra ölmüştür.

Camiin mihrabı mermerdendir. Mihrabın iki tarafında mermer yuvalar içerisinde birer metre boyunda iki merdane sütun vardır. Bunlar camiiin yerinden sarsıldığı veya temellerinin oynadığını göstermek üzere gayet mahirane yapılmış, iki müş'iredir.

Bu inceliği kimse bilmediği için sütunların yerlerinde kireçle sabitleştirilmiş, fakat merhum mimar Kemal'in irşadı üzerine kireçler kaldırılmış ve merdane sütunlar eski haline getirilmiş ve müte-

harrik bir hale konulmuştur. Fakat bunlardan biri kaza ile kırılmıştır.

Evlîya Çelebi bu camii Eyüpte bulunan Zal Paşa camiiine benzetmektedir. Camide küfi hat ile yazılmış, 600 yıllık bir tarihe malik olan bir kur'an vardır. Eser natamamdır Dört cilt olması lâzımdır. Fakat ancak bir cildi mevcuttur. Bir de 360 yıllık bir kur'an mevcuttur ki bu da gayet kıymettardır. 354 yıllık minyatürlü bir kur'an tefsiri de paha biçilmez eserlerdendir. Cami kütüphanesinde Kitabülcaip Velgaraipe isminde bir kitap vardır ki Başbakan İsmet İnönü bu kitabın bir örneğinin çıkartılarak Erdün emirine hediye edilmesini emretmiştir. Cami avlusu müze haline getirilmiştir. Cami yakında tamir ettirilecektir.

Manisa Cumhuriyet caddesi asfaltlanıyor

Manisa (Hususi) — Cumhuriyet caddesinin asfalt döşenmesine başlanılmıştır. Bu yıl üzerinde bulunan fabrika istismak edilmiştir. Arsası yola kalbedilecektir.

Niksarda Bir inhidam

3 amele enkaz altında kaldı, biri öldü

Niksar (Hususi) — Erbaalı Durmuş oğlu Salime ait bulunan ve maili inhidam olduğu için belediyece yıktırılmasına karar verilen Büyük Han'ın yıktırılması için mal sahibine ihtaratta bulunulmuşsa da yapılan tebligata riayet edilmemiş, bunun üzerine de belediye amele ve ustalar göndererek hanı yıktırma başlamıştır. Han yıkılırken duvarlardan biri birdenbire çökmüş, enkaz altında kalan amelelerden birisi ölü ve ikisi ağır yaralı olarak çıkarılmıştır. Ağır yaralı hastalar Tokat hastanesine kaldırılacaktır.

Vanda bir Musevi aile Müslüman oldu

Müslüman olan musevi aile

Vilâyetin Başkale kazasında doğmuş manufatura tüccarlarından Sion adlı bir musevi müslüman olmak isteğiyle vilâyete bir istida vermiş ve lâzım gelen kanunî muamele yapılarak Sion adı Sadıye çevrilmiştir. Sadinin dört çocuğuna ve kızlarına Havva, Melek, İshak ve İsmail adları konmuştur. Sadi babasının 20 sene Türk ordusunda jandarmalık yaptığını, amca ve dayzadelerinin evvelce müslümanlığı kabul etmiş olduklarını söylemiştir.

Havzada pancar mahsulü çok bereketli

Havza (Hususi) — Bu seneki pancar mahsulü köylünün yüzünü güldürmüştür. Alınan mahsul geçen yıllara nazaran çok fazladır. Havalara kurak giderken yanmasından endişe edilen pancar mahsulü, sonradan yağın bereketli yağmurlarla yanmaktan kurtulmuştur. Köylüler, ihrac mahalline, pancar mahsulünü kağıtlarla taşımaktadır.

Susığrılıkta bir ev yandı

Susığrılık (Hususi) — Kışla mahallesinde oturan Ömer oğlu Alinin samanlığında bir yangın çıkmış, samanlık ve Alinin evi tamamen yanmıştır.

Yurdda imar faaliyeti

Her yerde yeni inşaat ve su tesisatı yapıyor, bir çok kasabalarımız da elektriğe kavuşuyor

Edirne'de umumî müfettişlik konağının inşasına başlanmıştır. İnşaatı kısa zamanda bitirilecektir. Resimde umumî müfettişlik konağının temelleri kazılırken görülmektedir.

Nizipte yeni elektrik santrali

Nizip (Hususi) — Mutevazi bütçesine rağmen mezbaha sebze ve et hâli, belediye gaznosu gibi bir çok eserler meydana koymuş olan Nizip belediyesi, bu yıl da yeni bir elektrik santrali inşa ettirmektedir. Şimdiye kadar Mustafa adlı bir müteahhidin uhdesinde bulunan elektrik işini bundan böyle doğrudan doğruya belediye idare edecektir. Yeni santral için son sistem makineler ısmarlanmıştır. Resimde yeni yapılan elektrik santrali görülmektedir.

Suşehrinde bir havuz yaptırılıyor

Suşehri (Hususi) — Cumhuriyet meydanının ortasında bulunan eski şadırvan kaldırılarak yerine belediye tarafından güzel bir havuz yapılmasına karar verilmiştir.

Marasta bir bakteriyolojihane yapıldı

Belediye reisi Sükütî Tötelik gayreti ile belediyede bir bakteriyoloji laboratuvarı açılmıştır. Laboratuvarın açılma töreni valî Osman Şahinbaş tarafından yapılmış ve doktor Sadeddin tarafından hastalık yapan mikroplar hakkında izahtan verilmiş ve bunlar müşahhas bir surette gösterilmiştir.

Biga askerlik şubesi

Biga (Hususi) — Askerlik şubesi için hükümete yakın bir yerde 5000 liraya kâğır bir bina alınmıştır. Ve bu suretle kasabadaki resmi mebanîye bir güzel bina daha ilâve olunmuştur. Yontma taştan ve modern bir şekilde yapılan bu binanın taksimat itibarile burada bir eşi daha yoktur.

Niksarda yeni elektrik tesisatı yapılıyor

Niksar (Hususi) — Elektrik tesisatı çarşı ve mahalleleri tamamen tenvire kâfiyet etmediğinden yeniden hatlar çekilmeye başlamıştır. Bu iş iki aya kadar bitirilecektir.

İspartada yeni bir muhacir mahallesi kuruluyor

Isparta (Hususi) — Senirkent nahiyesinin Güreme köyünde iskân edilen Bulgarya ve Romanya muhacirleri için yeni bir mahalle inşa edilmektedir. İnşaatın kıştan evvel ikmalî için çalışılmaktadır.

İspartada yol faaliyeti

Isparta (Hususi) — Ispartayla Yalvağ arasında ve Karaağaç kazaları arasında şose kısmen tamir, kısmen de yeniden inşa edilmektedir. Isparta - Dinar yolunda da tamirat ve taş ferşiyesi yapılmaktadır. Isparta ile Afyon arasında da tohta tek köprü kalmamış, hepsi beton olarak inşa edilmiştir.

Burdur - Antalya şosesine iltihak hattı olarak açılacak yeni yolun tesviyesi bu sene tamamlanacaktır. Bu şose, Burdur - Antalya şosesine Çeltikçi civarında birleşecek, böylelikle, Antalya, Ispartaya 35 kilometre kadar yaklaşmış olacaktır.

Bursanın sun'î plâjı râbette

Bursa (Hususi) — Şimdiye kadar denize ve plâja hasret çeken Bursalılar bu sene yapılan sun'î plâjda, hâlâ banyo yapmaktadır. Bu sun'î plâjın hararet derecesi yaz ve kış ayndır. Havalara soğuduğu halde, hâlâ, bilhassa pazar günleri

plâj adam almamaktadır. Plâj, az zamanda pek çok râbet görmüştür.

Çekirgeyi güzelleştiren ve kalabalıklaştıran bu plâj, gençlere de bir spor sahası olmuştur.

Bursa festivalinde İstanbul'dan gelen su sporcuları yüzmeye havuzunu çok beğenmişlerdir.

Plâjın bir de güzel gazinosu vardır. Burada, her hafta, Bursa klüpleri, suvariler, gardenpartiler ve mütelif eğlenmeler tertip etmektedirler.

Bursalılar, bu plâjı yaptırılan Urfa sayılabı Muhiddin Bahayı minnet ve takdirle anmaktadırlar.

Bursa kapalıçarşısı tamir ediliyor

Bursa (Hususi) — Senelerdenberi tamir görmeyen kapalıçarşının üzeri baştan başa tamir edilmektedir. Köhne bir hale giren çarşı modern bir şekil almaktadır.

Muşta yeni jandarma karakolları yaptırıldı

Muş (Hususi) — Nil köylü Cüneydin katillerinden firarda bulunan Abdülmenaf jandarma komutanı binbaşı Hilmi'nin aldığı tedbir neticesinde tutulmuş ve elindeki bir muadelle ve bir de Fransız mavzer tüfekleriyle getirilerek hapishaneye teslim kılınmıştır.

Komutan Hilminin gayretile (Ziyarar), (Üstükran), (Liz) ve (Nureddin) nahiyeslerinde asri ve modern dört jandarma karakolu inşa edilmiştir.

Antepte asri fırın

Gaziantep (Hususi) — Belediye asri bir ekme fabrikası açmak niyetinde olduğu için bir çok Avrupa müesseselerine muhabere etmiştir. İtalyada Areno fabrikası günde 8000 ekme çıkarabilecek bir fabrika için teklifte bulunmuştur. Şimdilik fabrikanın kurulması projesi taahhüre uğramış, buna mukabil asri bir fırın açılması muvafık görülmüştür.

Diyarbakırda bir şehir oteli yapılacak

Diyarbakır (Hususi) — Büyük bir şehir oteli inşa için bir tasavvur vardır. Bugün hakiki bir transit şehri halini alan Diyarbakırda mütelif oteller varsa da şehrin şerefîle mütenasip modern bir şehir otelinin noksanlığı duyulmaktadır.

Biredikte tehlikeli bir yol

Birecik (Hususi) — Birecik sirtlarının daki yolun yüz metrelik kısmı çok bozuktur. Buradan geçen her yolcu her an ölümlü kucaklaşmak tehlikesindedir. Urfa şosesi üzerinde bulunan bu kısım çok dik ve bozuktur. Gayet dar ve meyilli olan dönemeçlerde otomobiller müşküllâta manevra yapabilmektedir. En küçük bir sarsıntı onları bir kaç yüz metre derinliğindeki uçurlara sürükleyebilir. Bu yol şehrin methalindedir. Ufacık bir himmetle düzeltilmesi mümkün olan bu yolun yapılması bir çok vatandaşları tehlikeden kurtaracaktır.

Hilvan kasabası imar edilerek

Hilvan (Hususi) — Urfa - Diyarbakır yolu üzerinde bulunan Hilvan küçük bir kaza merkezidir. Hükümet binası kaymakam evi şehirde modern üslubu yegâne evlerdir. Hilvanın inkişafı için bazı tedbirler düşünülmektedir. İmar işlerine bazı devairin binalarını yapmak suretiyle başlanacaktır.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Diyarbakırda iki mahkûmiyet

Diyarbakır (Hususi) — Hesaplarında açık görüldüğü için muhakeme altına alınmış olan inhisarlar patlayıcı maddeler depo memuru ile bay Nazımın muhakemeleri bitmiş, depo memuru 4, Nazım da bir ay müddetle hapse mahkûm olmuşlardır.

Karsta şihhiye tayinleri

Kars (Hususi) — Doğumevi Baş Doktoru ve doğum mütehassısı Asım Aral Erzurum Doğumevi mütehassıslığına, Merkezi hükümet tabibi Saim Tuzluca hekimliğine, Erzurum Doğumevi mütehassısı Bürhan Kars Doğumevi mütehassıslığına, Kars Doğumevi mütehassısı Râif Yesari de bu evin başhekimliğine tayin edilmiştir.

Van defterdarlığı

Van (Hususi) — Bergama malmüdürlüğü den terlan şehrimiz defterdarlığına tayin edilen Bay Hasım şehrimize gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Karslı gençler Ankara'ya gidiyorlar Kars (Hususi) — Cumhuriyet bayramında Ankara'da bulunmak ve Karsın yerli oyunlarını Ankara'da göstermek üzere gençlerden müteşekkil bir grup Ankara'ya gidecektir.

Eskişehirde yakacak buhranı zail oldu Eskişehir (Hususi) — Yeni orman kanununun tatbikile başlayan yakacak buhranı zail olmağa başlamıştır. Birkaç gündür orman ve kömür gelmekte ve şimdilik normal hatla satılmaktadır. Fakat, mevsiminden ev-

vel bastıran soğukların ihtikara yol açmasından endişe edilmektedir.

Balıkesirde köylü sigarası satılıyor

Balıkesir (Hususi) — Beş buçuk ve altı buçuk kuruşa olan köylü sigaralarının şehirden satılmasına başlanmıştır.

Bir muhasebecinin vazifesine nihayet verildi

Edremit (Hususi) — Hava Kurumu muhasibi Sadık, zimmetine para geçirmek suçü muhakeme altına alınmış ve vazifesine nihayet verilmiştir.

Ziraat mektepleri tayinleri

Balıkesir (Hususi) — Kebsu ve eski ziraat mektebi müdürü Hüseyin Avni İzmir Burnuva ziraat mektebi müdürlüğüne, Burnuva muallimlerinden Edip de Devlet Demiryolları üçüncü işletme müdürlüğü mes'ul muhasipliğine tayin edilmişlerdir.

Uzunköprüye yeni kalbur makineleri verildi

Edirne (Hususi) — Vilâyet muhasebesi hususiyesi tarafından köyler için satın alınan 13 kalbur makinesi Uzunköprü istasyonuna gelmiş ve makineler teslim edilmiştir.

Vali Niyazi Mergen ziraat müdürü Fuatla Uzunköprüye giderek makineleri görmüş ve yapılan tecrübelerinde hazır bulunmuşlardır.

Fazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey tanıdığım tengin biri var.

... Yakın zamana kadar bir karış sakalla, pejmürde kıyafetle gezerdi..

... Dün gördüm. Bir şıklaşmış bir şıklaşmış ki sorma..

Hasan Bey — Herkes kendisini paralı bilmesin diye tebdili kıyafet etmiştir.

S P O R

Lig maçları etrafında çıkan ihtilâf halledildi

Birinci küme klüpleri 10 a indirildi. Lig maçlarına 7 ilçiteşrinde üç stadda birden başlanacak

Futbol Federasyonuna, İstanbul mntakası arasında lig maçları yüzünden çıkan ihtilâf nihayet halledilmiştir.

Futbol Federasyonu İstanbul futbol ligleri için yepyeni bir şekil tesbit etmiş ve vaziyeti Spor Kurumuna bildirmiştir.

Yeni şekle göre birinci ligde on, ikinci ligde on iki klüp olarak maçlar yapılacaktır.

Bu suretle birinci lige kısa bir zaman için geçmiş olan Hisar Idmanyurdu birinci ligdeki Anadolu ve Hilâl klüpleri ile beraber ikinci lige indirilmiştir.

Her sene maçlar bir devre olarak yapılacaktır. Başta gelen dört klüp milli kümede oynayacak, ligde onuncu olan takım, ikinci lig birincisine otomatik olarak yer değiştirecektir.

İstanbul lig maçları için yeni fikstür tanzim edilecek, maçlar da 7 teşrinisani-de üç stadda birden başlayacaktır.

Spor Kurumunun bu kararını mntaka başkanı Muhittin Üstündağa bildirmek üzere umumi kâtib Nizameddin İstanbulla gelmiştir.

İstanbul muhtelili sekizler muhtelile karşılaşacak

Cumhuriyet bayramı münasebetile İstanbula gelecek olan Peşte takımı ile yapılacak maça hazırlanan İstanbul muhtelili pazar günü Taksim stadında ilk idmanını yapacaktır. İstanbul futbol ajanlığı malum olduğu üzere on klübe mensub 28 oyuncuyu tecrübe etmek maksadile davet etmektedir.

Evvelâ iki takım halinde tecrübe edilmeleri düşünölen oyuncuların daha esaslı bir şekilde hazırlanabilmesi maksadile İzmir fuar maçlarına giden İstanbul takımına davet edilen oyunculardan teşkil edilecek takımın bir maça yapması daha muvafık görölmüştür.

Futbol ajansı, davet ettiği oyuncuları bu vesile ile tetkik ettikten sonra İstanbul muhtelili tesbit edecektir.

Futbolcuları davet

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığınca:

Cumhuriyet bayramı münasebetile memleketimize gelecek Macar futbol takımı ile 31 teşrinievvel pazar günü İstanbulda temsilî bir maça yapılacaktır. Bu maça hazırlık olmak üzere 24 teşrinievvelde aşağıda isimleri yazılı futbolcuların oyun levazımları ile Fenerbahçe stadında saat 14 de hazır bulunmaları tefliğ olunur.

Fenerbahçeden : Lebib, Hüsameddin, Esad, M. Reşad, Orhan, Fikret, Naci, Niyazi.
Beşiktaştan : Faruk, Hüsnü.
Galatasaraydan : Salim, Eşfak, Haşim.
Güneşden : Cihad, Salâhaddin, Faruk, Reşad, Rıza, İbrahim.
Beykozdan : Safa, Şahab, Sadettin, Kemal, Bahadır, Turhan.
Vefadan : Muhteşem, Hüseyin.
Süleymaniyeden : Ruhî, Nuri, Danış.
İst. spordan : Enver.
Topkapıdan : Salâhaddin.
Anadoludan : Liva, Salih.

Evvelce klübere yazılan tezkerelerde isimleri olmayan ve bu tefliğde isimleri yazılı oyuncuların da gönderilmesi rica olunur.

Voleybol maçları

Beyoğlu Halkevi, bütün klüplere açık olmak üzere yeni mevsim voleybol turnuvası için hazırlıklarını bitirmiştir. Voleybol maçları bu sene üç kategori arasında yapılacaktır. Müsabakalara ikinci teşrinin birinci haftası başlanacaktır. Turnuva iki ay devam edecektir.

Klüp âzaları yeniden tescil edilecekler

Türk Spor Kurumu teşkilâta bağlı bütün mntakalara yeni sicil talimatnamesini göndermiştir.

İstanbul mntakası da yeni sicil işlelerinden birer nümune yolluyarak âzaların yeni baştan sür'atle tescil edilmeleri lâzım geldiğini bildirmiştir.

İngiltere - İrlanda arasındaki millî maça

Her sene İngiltere, İrlanda, Gal ve İskoçya takımları arasında yapılan senelik karşılaşmalardan biri yarın İngiltere ile İrlanda takımları arasında ve İrlandada yapılacaktır.

Henüz lig maçlarının on birinci haftası oyunları üzerinde bulunan İngilizler bu maça yepyeni bir kadro ile yapacaklardır. İngiliz takımı dokuz birinci ligden, ikisi de ikinci ligden seçilen oyuncularla teşkil edilmektedir.

Bir vakitler İngiltere millî takımını yalnız başına temsil eden meşhur Arsenal bu maça sağ ve sol muavinlerden başka hiçbir oyuncu verememektedir. Takımın sağ içi ikinci ligden Tottenham, sol içi de gene ikinci ligden Vestham klüplerindedir.

Arsenal müşkül vaziyette

İngiltere lig maçlarının on birinci haftası müsabakalarında birçok sürprizler olmuştur.

İngilterenin en meşhur takımlarından olan Arsenal ligde en sonuncu vaziyette olan Portsmouth takımile yaptığı maça 1-1 berabere kalmıştır.

Arsenal ilk devreyi 1-0 mağlûb bitirmiştir. Bu maça 50.000 seyirci bulunmuştur.

Meşhur Charlton takımı da Brentford takımına 5-2 mağlûb olmuştur. Bu müsabakada 37.000 kişi bulunmuştur.

Brentford ligde birinci, Arsenal altıncı vaziyettedir.

Yunan takımı için izin alınmadı

Cumhuriyet bayramında iki müsabaka yapmaya üzere İstanbula davet edilen Olimpiyakos takımı için Futbol Federasyonu müsaade vermemiştir. Federasyon aynı tarhte Peşte takımını getireceği için aynı tari'te başka maça yapılamayacağı için bu müsaadeyi vermemiştir.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularıma Cevaplarım

Kastamonuda oturan bir okuyucumun derdi şu:

« Ben iki senelik evliyim. Bir çocuğumuz var. Karımın babası mutaassıp bir adam. Geçenlerde kızını çağırmişti. Yolladım, aradan dört ay geçti, gelmesini yazıyorum cevap vermiyor. Şifahan gönderdiği haberlerde de:

« Babamın hatırım kırımam. Çocuğundan ayrılmak da istemiyorum. Sığıp kaldım» diyor mu?

Ben ne yapayım?

Kızın babası hakkında kullanılan «mutaassıp» kelimesi kızın babası tarafından çağırılıp orada alınmamasının sebebi için izah edemez. Arada ehemmiyetli daha ağır bir anlaşmazlık olacaktır. Bunun mahiyetini bilmedikçe faydalı olabilecek bir tavsiyede bulunmanın im-

kânı yoktur.

Kanun bu okuyucuma zevcesini kanunî müzaheretle evine getirmek kolaylığını verir. Fakat bu vasıttan istifade etmesini tavsiye etmem. İnfiâlî eksiltmez, arttırır. Bana öyle geliyor ki herhangî bir karar vermeden evvel yapılacak ilk iş kayınpederi görüp şikâyetlerini dinlemek ve üzerlerinde soğukkanlılıkla düşünmekten ibarettir.

Ankara'da Bay B. D. ye:

Bir taraftan gazeteye yazılmaz, öte taraftan da inanılmaz bir vaziyettir, demek isterim ki hayal mahsulü olması daha çok muhtemeldir. Bununla beraber bu dakika, 20 küsur sene evvel Sivasta gördüğüm bir aile faciasını hatırlattı, büsbütün olamaz da demiyeceğim. İster hakikat, ister hayal, ne olursa olsun buna beğendiğiniz neticeyi vermek sizin elinizdedir.

TEYZE

HADİSELER KARŞISINDA

Ayıklı rasadhane'er

Sokağa çıktım, yaya yürüdüm, tramvaya bindim, vapura bindim. Her tarafta havadan, soğuktan, yağmurdan bahsediyorlardı. Söylenilenlere kulak verdim..

— Rütubet azamî dereceyi buldu.
— Emin misin, rasadhane böyle bir şey söylemiyor..
— Ben rasadhane filân bilmem, bizim mutfakta tuz sırsıklam olmuş.

— Günden güne soğuklar artıyor.
— Hergün dereceye bakıyorsun galiba!
— Hayır, dereceye baktığım yok. Romatizma ağrılarım hergün biraz daha artıyor da..

— Akşama kalmaz hava lodolar..
— Nereden anladın?
— Hava lodosa döneceği zaman benim de başım ağrımaya başlar, şimdi birdenbire ağırdı.

Eline sinek konan söyledi:
— Gene yağmur başlayacak?
— Hava bulutlandı mı?
— Henüz havada bulut yok amma elim konan sinek, çok fazla ısırıldı.

— Hararet sıfırdan aşağı düştü.
— Zannetmem..
— Muhakkak, muhakkak, burnuma bak kıpırmızı, sıfırdan aşağı olmazsa bu hale gelmez.

— Bu sene kış çok fazla olacak.
— Gazeteler mi yazıyor?
— Gazeteleri bilmem.. Horozlar her zamanki gibi sabaha karşı ötmüyorlar, Sabah olduktan sonra ötüyorlar.

— Oh hava açacak..
— Nasıl olur canım, yağmur şakır şakır yağıyor.
— Varsın yağsın, köpeğin havlamasına dikkat ediyor musun, sesi birdenbire değişti.. Bu havanın açacağına alamettir.

İsmet Hulusî

Basın Kurumu kongresi

İstanbul Basın Kurumundan: İstanbul Basın Kurumu ikinci umumi heyet toplantısı 23 Birinciteşrin 1937 Cumartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Bu toplantıda mevcut, ekseriyet telâkki edileceğinden muhterem azanın herhalde gelmelerini rica ederiz.

Eski Amerikalı Lejyonerler Pariste

Umumi narhte Avrupaya gelerek itilâf devletleri lehine muharebeye iştirak eden Amerikalı lejyonerler, bu hâdisenin 20 nci yıldönümü münasebetile büyük bir kongre - akdetmişler ve bu kongrede bir heyet'in Parise gitmesine karar vermişlerdir.

Parisliler, eski müttefiklerinin ziyaretini büyük bir merasimle karşılamışlar, bu münasebetle bir çok eğlenceler tertip edilmiş, eski günler hararetle anılmıştır.

Kış yaklaştı, fakir çocukları düşünmeli

Çocuk Esirgeme Kurumundan:

Kış yaklaştı. Geçen seneler olduğu gibi, bu sene de Çocuk Esirgeme Kurumu ihtiyacı olan çocukların gilyinmesine, mektep kitaplarının tedarikine başladı. Evimizdeki eski çamaşırları, elbiseleri, çocuklarımızın eski mektep kitaplarını Kuruma vermeniz bir çok yavurların ihtiyaçlarını temin edecektir.

Kuruma telefonla haber vermeniz kâfidir. Eya evinizden vesikalı bir memur tarafından aldırılır.

(*) Bu yazı, edibin «Kadıköyünde beş yıl süren bir edebiyat sezonu» serisinin son yazısıdır.

EDEBİYAT

İlk Türk kadın artisti sahneyi neden terketti?

Darülbedayi hey'eti, Afife'yi kırmakla evvelce yaptığı hayrını ve güzel eseri gene kendile yıkmış oldu

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

— 13 — [1]

«Tatlı sır» gecesi Afife kaçtıktan sonra Kadıköy merkez memuru küplere binmişti. Ertesi gün ona dert anlatmağa gidenlerden iştüyorduk: o «dinsiz, imansız kız!» in muhakkak tevkifini istiyor, «Ben ona âdabî islâmîyeye mugayir hareket etmeği gösteririm!» diye barbar bağırı yordu. Tabii onun bu şiddet ve ceburutu karşısına da Afife'yi değil, gölgesini bile çıkarmak tehlikeli görünüyordu. İşte bunun için Afife, polislin gözüne görünmeden Üsküdar'a geçmiş, orada zannederim akrabalarından birinin evinde saklanmıştı. Bir taraftan da Darülbedayi idare heyeti âzaları polis müdüriyetinde, o zamanın Dahiliye nezaretinde, bilhassa Posta ve Telgraf nazırı Refik Halidin nezdinde teşebbüslerde bulunuyorlar, kız muhakkak tevkif tehlikesinden kurtarmak ve mümkünse tekrar sahneye çıkarmak için uğraşp duruyorlardı. Hele İstanbul'un İçyüzü» muharriri sahnenin de içyüzünü bizim kadar bildiğinden Türk kadınının bu sahada kendini göstermesine fazlasile taraftardı ve bunun için teminat vermiş, ne yapıp yapıp bu Afife meselesini halledeceğini bildirmişti. Fakat kendisi bu işin peşinde iken Afifenin daha bir kaç gün, hattâ bir hafta kadar ortaya çıkmamasını söylemişti.

Şimdi mesele kız görüp kendisine bu vaziyeti anlatmak. Nihayet karar verildi: Kızın gizlice Üsküdar'dan Kadıköyüne getirilmesi ve gene gizli bir evde Darülbedayi heyetinden bir iki zatın onunla görüşmesi lâzımdı. Esasen bizimkiler Afifenin Üsküdar'da saklandığı evi bildiklerinden oraya haber yollamak kolaydı. Ancak onu Kadıköyünde nereye çağıracağız? İşte o zaman benim Şemsitap mahalesindeki pansiyonu hatırladılar. İhtiyar matmazel Liza ağzısı bir kaldıcağız, evi de Talimhane meydanına pek yakındı. Afife meydana kadar Üsküdar'dan araba ile gelir, yüzünü peçesile iyice kapar ve arabadan inmesile üç dört dakika sonra bizim pansiyona girerisi bir olurdu. Bunun üzerine Afife'ye o hafta içinde bir gün muayyen bir saatte o eve gelmesi için haber yollandı.

Nihayet o gün ve o saat geldi. Darülbedayi idare heyetinden İsmail Müstakla Salih Fuat benim odada Afifenin gelmesini bekliyorlardı. Ben de yanlarında idim. Fakat kız gecikiyor, murahhaslar şirirleniyor, ben de telâş ve heyecanda onlardan aşağı kalmıyordum. Çünkü sükkün ve itimat verici sözler söylenmeden kızın birdenbire tevkif edilmesi ihtimali her şeyi altüst edebilirdi. Afifenin bu hâdisedenberî ne kadar asabî bir hale geldiği ise malûmdu. Şimdi tevkif edilir de karakolda o söz anlamaz merkez memuruna ağzına geleni söylerse meseleyi büsbütün içinden çıkılmaz bir şekle sokabilirdi. İşte bilhassa buna mâni olmak lâzımdı.

Ne ise, sözü uzatmıyayım, nihayet kapı çalınabildi ve ihtiyar matmazel Liza aşağıdan, merdiven başından seslendi:

— Halid Bey!

Hemen kapağı koştum. Yüzü simsiyah ve uzun bir peçe ile örtülü bir kadın emsikte duruyordu. Sirtında belden büzmeli bir kadın nine çarşafı vardı. Afife bu mu idi?

Evet, tâ kendisi idi. İçeriye, taşığğa girip sokak kapısını kapanınca peçesini açtı ve gülerek:

— Nasıl?.. İyi tebdilli kıyafet etmişim değil mi?

Dedi.

Merdivenden yukarıya çıkarken iskarpinlerine gözlerim ilişti. Aşkolsun kıza! Çamaşırçı fakir kadımlar bile ayaklarına bundan eski bir iskarpin geçiremezlerdi. Öyle ki sağ ayağınadakinin topuğu kırılmış, soldakinin topuğu ise adamakıllı çarpılmıştı. Bugün düşünüyorum da kız çağızın bu iskarpinlerle Üsküdar'dan arabaya nasıl bindiğine ve Talimhane meydanından bizim sokağğa kadar nasıl

(*) Bu yazı, edibin «Kadıköyünde beş yıl süren bir edebiyat sezonu» serisinin son yazısıdır.

yürüdüğüne hâlâ akıl erdiremiyorum. Afife odada yarım saat ya kaldı, ya kalmadı. Müstakla Salih Fuat kendisine lâzım gelen sözleri söylediler. Merak etmemesini, Darülbedayi idare heyetinin bu işle meşgul olduğunu, Refik Halidin meseleyi halledeceğini ve her halde pek az zaman sonra kendisinin tam bir emniyete tekrar sahneye çıkabileceğini, yalnız yeni bir haber yollanmıca kadar gıllenmekte devam etmesini, bilhassa Kadıköyünde asla görünmemesini bildirdiler. Afife bu sözleri sükûnla dinledi ve sonunda teşekkür ederek ve «merak etmeyin, dediğiniz gibi hareket ederim!» diyerek vedalaştı, gitti.

Sonra ne olmuş, ne düşünmüş bilmem. İki gün geçmeden Kadıköyüne habersizce gelmiş, Altıyol ağzında mı, İskele tarafında mı nerede ise kendisini göstermiş ve polisler de zavallı kıza yakalayanca karakola götürmüşler! Merkez memuru açmış ağzını, yummuş gözünü... Afifenin de galiba gene inadı ve aksılığı tutmuş. zabıtlar doldurmuşlar.. bu yetim yormuş gibi kıza İstanbul polis müdüriyetine yollamışlar! İşte o zaman bu tevkif hâdisesi Darülbedayi heyetinin kulağına geliyor. Yeniden teşebbüsler, uğraşmalar... Aktör Muvahhid, Behzad, Onur kalkan polis müdüriyetine gidiyorlar.

Refik Halid tekrar telefonlara sarılıyor. Neticede Afife kurtarılıyor ve aynı zamanda yalnız Beyoğlu tarafındaki tiyatrolardan birinde sahneye çıkması için de koparıyor!

İşte, Afifenin Beyoğlundaki Fransız tiyatrosunda sahneye serbestçe çıkabilmesine başlaması bu izinden sonradır. Orada bilhassa İsmail Müstakın adaptesi olan «Aşk uyuz» komedisini san'atkar Şadi ile beraber fevkalâde güzel oynamış ve bu temsili, diğer bazı temsiller takip etmiştir. Ancak aradan ne kadar zaman geçti ise geçti, tekrar ramazan yaklaşınca iş değişti. Gişe hasilatı galiba pek yolunda değildi. Artistler ise şimdiki gibi maaşlı değil, hâsılattan pay alıyorlardı. Bu vaziyet dahilinde Raşit Rıza bir sözdür tutturmuştu:

— Madam olmayınca falan, filân eserler oynanamaz. Madam olmayınca ben sahnede ne yaparım?

«Madam» Eliza Binemeciyandı. Raşit Rıza hakikaten bir çok ince piyeslerdeki muvaffakiyetini onunla yürütmüştü. Yeneden piyes çıkarmağa ise ne vakit, ne imkân vardı. Demek ki Madam Avrupalıdan gelmeli idi! Yoksa iflâs muhakkaktı. Aktörler aç kalacaklardı.

Hâsılı Raşidin bu nakaratı çok geçmeden idare heyeti âzaları arasında da taraftarlar buldu ve nihayet Eliza Binemeciyarı etkarar Fransadan çağırıldı.

Eliza ramazana on gün kala İstanbula geldi. İlk temsillerde Afife ile karşılıklı oynadı. Fakat kendisi yokken Afifenin kendi rollerini oynamış olmasını bir türüne hazmedememişti. Sonunda ne yapıp ne yaptı, Afife'yi sahnedən uzaklaştırmağa muvaffak oldu. O berbat devirde büyük bir kahramanlıkla kendisini ortaya atan ve tehlikeye göğüs gererek her türlü tehditlere omuz silken bu harikulâde kız hiç şüphesiz ki bu nankörece hâreketten çok müteessir oldu. İlk defa onu sahneye çıkaran, tehlike baş gösterince her kapının ipini çekerek onu kurtarmağa çalışan Darülbedayi heyeti de bu suretle evvelce yaptığı hayrını gene kendi elile yıkmış, yarattığı canlı eseri bu sukutu hayale kendi elile sürüklemişti. Halbuki Afife buna lâyık değildi. Yalnız yaptığı işi unutmaya imkân yoktur. O dereceye kadar ki Türk tiyatrosu tarihi bu cesur ve san'atkar kıza ismini her zaman takdirele anacaktır. Bu bahsi kapandı, başta da söylüyeyim ki, Kadıköyünde beş yıl süren edebiyat sezonundan bende kalan en tatlı ve sonunda en acı hatıra da budur.

— 12 —

SEZONU KAPAMADAN BİR KAÇ SÖZ
Bu hatırat panoramasına daha devam edeyim mi? Belki edebilirdim. Fakat... (Devamı 10 uncu sayfada)

Bugünkü Çinin başında bulunan üç kız kardeş

Üç Çin büyüğünün karları olan bu üç kız kardeş, Çinin bugün Japonyaya karşı giriştiği savaşta çok mühim roller oynamaktadırlar

Bayan Çan-Kay-Şek, Çang Hsu Liang ve Kung

Çinde müthiş bir fırtına esiyor; harb var. Japon orduları Çini istilaya uğraşiyor. Japon topları Pekin'de patlıyor, Japon askerleri imparatorluğun eski payitahtında, Japon tayyareleri Şanghay üstünde. Evler yıkılıyor, sokaklar cesed dolu, yavrusu kucagında ölen anneler... Harb... Büyük Çin, dört yüz elli milyon nüfuslu koca Çin kendini müdafaaya uğraşıyor.

Biliyor musunuz ki bu mukavemet teşkilâtının başında; üç kadın bulunmaktadır.

Soong ailesinin bu üç kızının hayatları hakiki bir Binbir Gece masalıdır.

Baltimore'daki Çin mahallesinde
1890 yılında bir akşam. daracık bir sokak. İşsiz bir gemici olan Charli Soong acele acele evine dönüyor. Yürürken düşünüp hayal kuruyor.

O, sefil ve âvâre yaşamaktan çok muztarıdır. Fakat bu akşam içinde uyanan istidad ve kudreti, iş için yaratılmış bir insan olduğunu seziyor.

Küçük evinde bir yığın çocuk sesile karşılaşıyor. Aile hem fakir hem de kalabalıktır. Üçü kız, üçü erkek, altı küçük Soong birden işsiz babalarına koşuyorlar.

Birbirinden ayırdetmeden kız ve erkek altısını birden düşünüyor. Ve kendi kendine azimle tekrarlıyor: «Onlar için zengin olacağım!»

Zengin bir Çinli Banker
Charli zenginliği o kadar istedi ki ona nihayet kavuştu. Önce ufak bir banka kurmaya lüzumlu parayı buldu. Bu ilk adım oldu. Para ile Charli bir araya gelince birbirini tanıdılar. Para daima kendisini kullanmayı bilenlere baş eğer. Birlerce yıllık Asya medeniyetinin ince zekasına varis olan Charli de onlardan biriydi.

Amerika muhiti az zamanda zengin olmak için en müsaid bir yerdir. Birkaç yıl içinde Charlindeki de fevkalâde denecek hale erişti. Çin mahallesindeki o küçük yuva çoktan unutuldu. Soong'un çocukları şimdi Amerikada yeni içtimal vaziyetlerine uygun bir tahsile yetiştiriliyorlar. Kızların üçü de Wesleyan kolejindedir.

Bu sırada doktor Sun-Yat-Sen Amerikada propaganda için dolaşıyordu. Çinin inhitatına karşı mücadele etmek, bu büyük memleketi diriltmek gayesinde idi. Doktor büyük banker Charli ile tanışıyor. Ve daha ilk konuşmada onu kazanıyor. Çünkü, Soong'un kalbi, esasen Çinin sevdiğiyle yanmaktadır. O da Doktor Sun gibi memleketinin zevalinden muztarıdır.

Hâdiseler ilerliyor. 1911 isyanında Soong mühim bir rol oynuyor. O zamanlar Çin cumhurreisi olan Doktor Sun yardım ve sadakat'ine mukabil Soong'u iş arkadaşlığına alıyor.

Aşk başlarmca
Artık Ching-Ling Amerikada hekimlik ve siyasi tarih tahsilini bitirmiştir. Ve artık Çin kadınının an'anevi hayatına dönecek değildir. Ateşli bir idealisttir. Doktor Sun-Yat-Sen onu hususi kâtibliğine alıyor. Ve genç kız Çinin ilerlemesi yolunda bütün rubile çalışmaya başlıyor.

Bu hummalı çalışma Doktor Sun'u tesbir ediyor. Buna bir de Ching-Ling'in ateşli, tatlı bakışlarının ve güzel yüzünün cazibesini katınız. Çok gecmeden cumhurreisi doktor onsuz yaşayamayacak hale geliyor.

Fakat evlidir. Ching-Ling'le evlenmek için önce şahsî hürriyetini kazanması lâzımdır. Bu, hayli uzun ve ızdıraplı oluyor. Fakat nihayet boşanıyor ve derhal Ching'le evleniyor.

Ai ile Mei de birer aşk izdivacı yapıyorlar. Ai üniversiteyi bitirir bitirmede oradaki arkadaşlarından -bugün Çin maliye vekili olan- Doktor Kung ile evleniyor. Mei-Ling'e gelince: O bugün Mareşal Çan-Kay-Şek'in karısıdır.

Çinin üç yıldızı

Ne mükemmel bir hikâye! Baltimor'un fakir bir mahallesinde doğup, en yüksek mevkilere erişen bu üç kız kardeşin hayatı hakikaten tatlı bir masal gibi diyeceksiniz.

Soong'un kızlarındaki takdir ve hayret uyandırıcı fevkalâdelik bu değildir. Çünkü bu muvaffakiyet nihayet para ve tesadüfle kazanılmış sayılabilir. Onların asıl hayran olunacak tarafları zekaları, cesaretleri ve şahsiyetleridir. Bu kızlar, kocalarıyla evlendikten sonra durmadılar. Çin teceddüdünde mühimroller oynadılar. Çinde sayılmayacak kadar çok okullar açtılar. Müzeler kurdular, sıhhi müesseseler yarattılar. Çin parasını tevhid ettirtiler. Aşık verişini kolaylaştırdılar. Cınayyetlerle, bîhassa Çin sularındaki korsanlık itiyadlarıyla mücadelede giriştiler.

Madam Çan - Kay - Şek

Bu üç kız kardeşin görünüşte en müessir olanı Çan-Kay-Şek'in karısıdır. Bu kadın kız kardeşi Ai-Ling gibi realist, Ching-Ling gibi de idealisttir. Kadınlığın bütün faziletlerini, ince ve keskin zekasında toplamıştır. Aynı zamanda Çinin en şık ve kibar kadımıdır.

Bu kadının kocası üzerinde pek büyük bir nüfuz ve çok iyi bir tesiri vardır. Mareşal Çan-Kay-Şek kendisine evlendiği vakit kültürü yüksek bir adam değildi. Fakat bugün kısımın tesirile harikulâde bir şahsiyet olarak tanılmaktadır. Bayan Çan-Kay-Şek'in Çindeki nüfuzu pek büyük ve kuvvetlidir. Enebi diplomatlarla görüştüğü zaman Mareşale tercümanlığı kendisi yapar. Bu sebebden en gizli esrara birinci derecede kendisi vakıf ve hâkimdir.

Söylendiğine göre Bayan Çan-Kay-Şek kocasının zehirlenerek öldürülmesinden korktuğu için yemeklerini bizzat kendisi hazırlamaktadır.

Fakat yalnız o değil, üç kız kardeşin her biri ayrı ayrı, zekâ ve cesaretlerinin bütün ateşle Çinin selâmeti uğrunda çalışıyorlar. Denilebilir ki bu üç kız kardeş bugünkü Çin müdafaası ve mukavemetinin ruhudur.

Burlardan Madam Kung yani Ai-Ling bir iktisadının haliz olması lâzımgelen bütün mezyet ve kabiliyetlere sahibdir. Onu Nankin'de iktisad vekili olarak tanımak âdet hükümindedir. Çünkü muhakkak ki onun bu sahadaki kudret ve kabiliyeti kocasındaki kadar büyüktür.

Muharebenin başlangıcındanberi bu üç kız kardeş; bir taraftan mareşale, bir taraftan da Çinin tanınmış iktisadî ve maliyecileri olan üç erkek kardeşlerine gece gündüz yardım ediyorlar. Telefon başında konuşanlar, onlar, alış veriş eden onlar, silah satın alan onlar, kit'aları tanım ve idare eden onlar, hattâ generallere kumandan edenler bile onlardır.

Soong kız kardeşlerinin bu nümune ol-

Caz kralı Gregor Kelekyan İstanbulda

Meşhur muharrir Dikranın oğlu olan Gregor yeniden vatandaşlığa kabul olundu

Yirmi senelik bir ayrılıktan sonra tekrar ana vatan kucagına avdet etmiş olan meşhur «Caz kralı» Gregor artık İstanbulda yerleşmiş bulunuyor.

Osmanlı devrinin en sayılı muharrirlerinden Diran Kelekyanın oğlu olan Gregor, mütarekenin ilk senelerinde İstanbuldan uzaklaşarak evvelâ Bükreşe ve sonra da Farise gitmiş, kendisinde fitri olan musiki temayülünü inkişaf ettirmiş ve kısa bir zaman içinde Parisin eğlence yerlerinde aranan bir sima olmuştur.

Gregor, bizzat tertip ve idare ettiği caz orkestrasile Paristen sonra Nis, Montekarlo ve Kan gibi Fransanın muhtelif eğlence merkezlerini dolaşmış ve her yerde kibar muhitin rağbetini kazanarak, beynelmilel bir şöret sahibi olmuştur.

Fransa gibi müşkülpeş bir muhitte musiki aşkını halka telkin etmek sure-

Gregor Kelekyan

tile onu eğlendirmenin ilmini elde etmiş olan Gregor, artık Fransa hudutları içinde sığınyarak, yapılan davetler üzerine Belçika, Felemenk, İspanya ve İtalyayı dolaştıktan sonra tâ Şimalî Amerikaya ve bilâhare Mısır'a gitmiş, gittiği her yerde alâka uyandırmıştır.

Bu suretle Avrupa ve Amerika matbucasının kendisine verdiği «Caz kralı» ünvanına hak kazanmış olan Gregor, kendi ile görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«Vatanıma dönmek ve tekrar Türk vatandaşlığı yüksek şerefine kavuşmak beni adeta zevce delisi etti.

Meslek itti haz ettiğim musikide, az çok ihtisas ve şöret kazanmış bir adamım. Dünyayı dolaştım ve İstanbul kadar güzel bir şehir görmediğim gibi, onun sevişini de asla unutmudum. Şimdi bütün gayem, pek sevdiğim vatanımda imkân ve kudretim dahilinde musikiyi yaymak olacaktır.

Çalışmalarına esasen başlamış bulunuyorum. Şehrimizdeki muhtelif elemanlarla temas ettim. Pek yakında 12-14 kişilik bir caz orkestrası kurabileceğim.

Bu orkestrayı istediğim hale getirdikten ve garbın birinci sınıf orkestralarıle dahi rekabet edecek bir seviyeye yükselttikten sonra, en büyük arzum Ankarada yerleşmek ve o muhitte çalışmaktır.

Şehrimizde bulunan elemanların güzel bir caz kurmak için elverişli olduğunu sevinçle gördüm. Yalnız, istediğim gibi mükemmel bir caz vücudu getirmek için hariçten bazı kuvvetlere ihtiyaç vardır. Maahaza bu ihtiyaç muvakkat mahiyettedir. Bunların yerini tutacak olan sanatkarları biz yetiştirmeliyiz.

San'atkarları yüksek himayesi altına almış olan cumhuriyet hükümeti, onların inkişaf ve terakkileri için her türlü imkânları vermiştir. Biz bu imkânlardan istifade ederek mükemmel bir eser meydana getireceğiz. Ve sizi temin ederim ki bu gayemiz muvaffak olacaktır.»

miya değer gayretleri göz önüne alınınca kadın için dünyada hiçbir imkânsızlığın mevcut olmadığına hükmedilir. Ve denilebilir ki kadın, faaliyetin her sahasında en zor ve müşkül görünen işleri başarabilir.

Doğu Mektupları: Şark köylerinde dolaşma

Şarkta, her şeyden evvel tarakkinin temeli olan emniyet, artık kat'i bir şekilde teessüs etmiş ve sekavet namına tek bir hareket bile kalmamıştır

Erzurum (Hususî)

Bayburt köylerinde dolaşırken size aylardan bahsederler -ken tuhaf isimlerle karşılaşacaksınız, baki -mız, bu köylüler aylara ne isimler vermişler.

Bart: Mart, abril: Nisan, mayıs: Mayıs, kiraz: Haziran, çürük: Temmuz, ağustos: Ağustos, istavrit: Eylül, Koçayı: Teşrinievvel, Bay -burtkoçu: Teşrinisa -ni, Sığirkoyan: Kânunuevvel, Zemheri: Kânunusani, Şubat: Şubat.

Şark köylerinde ay isimleri kulâğınıza böyle garip garip çarparken başka tuhafliklarla da karşılaşsınız. Meselâ bir şeker fabrikasının bu civarda kurulması mevzuu bahseldüğü şu sırada «kocabaş» kelimesinin bol bol kullanıldığını görür -sünüz.

Kocabaş pancar demektir. Çavdara da «saribaş» derler. Buralarda kedi pek bilinmez. Fareleri imha etmek için de tilkilerin yardımına ihtiyaç duyarlar. Köylüler, kırtlar, sansarlara karşı da silah istimal ederek kurşunu ziyan etmekten hoşlanmazlar. Bunun için biraz ağuş (zehir) alırlar, döverler, balmumuna ka -rıştırırlar, odun ve sigara kâğıdı ile bir kovşun yaparak içini doldurup yola atarlar, kurt onu yer ve orada ölür.

Şark köylerinde ovaya yazı derler. Es -ketek, kanavaklı, kültöken kadın demektir. Ve: «Esketek yazdan geliyor» der -lerse; «karım, ovdan geliyor» manasına anlaşılır. Poçuk hayvanların kuyruğu -dur. Gidik keçi yavrusu, godak manda yavrusu, Şişek bir yaşındaki dişi koyun Tohlu bir yaşındaki erkek koyundur.

Anadoluda avukatlara; müzevir, tez -vir dendiğini duymuştuk, şarkta avukat kelimesinin hakikati fonetizni bozmadan (ağukat) diyorlar. Ve onlara avukat ne dir diye? sorunca:

«İşleri karıştıran, haklıyı haksız yap -pan, işe zehir katan adamdır cevabını ve -riyorlar. Malûm ya (ağuş) zehir demektir. Buralarda bir de kirva denen şey var -dır. Size onun ne olduğunu anlatayım. Kirva bir ailede erkek çocuğun babadan sonra en yakınıdır. Kirva dayısından, am -casından da yakındır. Kirva denilen zat çocuk sünnnet olurken o çocuğu tutan -damdır.

Kirva ile çocuk arasında sünnnet me -rasiminden sonra ailevi bir bağlilik bağ -lar.. Sünnnet olmadan evvel Kirvaya ha -ber gider. O bir hediye olarak sünnnet gün -nü gelir Sünnnet olmadan evvel çocuğun babası, bütün malını, mülkünü, anahtar -larını kirvaya gerir. Kirva artık o ailenin bütün inamülküne sahiptir. Fakat bu remzi muamele nihayete erince kirva kendisine tevdi edilen malların içinden bir tane alır, ve gerisini gene iade eder. Artık çocuk ile kirva arasında kan ra -bitasını andırır bir rabita tesis edilmiş -

Şark köylerinde köylüleri tedavi eden bir seyfar Poliklinik hastalara ilaç dağıtırıyor

tir. Hristiyanlarda isim babalık müesse -sini andıran bu kirvalık buralarda çok -tur.

Buralarda nüfus 1000 de 25 gibi çok kuvvetli bir nisbette artıyor. Halbuki eskiden bu yerleri harpler mahvedermiş. Nüfusu bir türlü artmazmış. Şimdi nü -fus artıyor, aynı arazi dün 50 kişiyi do -yururken bugün 100 kişiyi doyurmak mecburiyetinde kalıyor. Köylü arasında mevcut sıkıntı da bundan çıkıyor. Bizim köylü. köyünde mübadeleyi arttırmayı, dolu yerlerden boş yerlere hicret etmeyi öğrenmemiş, kendisine bunu söylediği -niz zaman:

«Biz başka yerde yapamazık, diyor. Ve an'anevi bir bağla kulübesine bağla -nıyor.

Buna rağmen şimal hududumuzda olan Çıldır o kadar taşmış ki, bu sene yalnız bu ufak kazanda 4000 kişi dışarıda iş a -ramağa gitmiş.

Köylü yeni rejimin iki esaslı mazhari -yetine kavuşmuş: Biri emniyet. Bu va -ziyetten eski şakiler bile memnun, haya -tını dağa çıkararak adam soymakla geçi -miş bir adam, şimdi, sapanına bağlan -mış.

«Ne idi o tehlikeli demler diyor. Böyle kazanmak varken. Bak bize bu yolu hükümet zorla öğretti. Kanun korkusile, çiftçi olduk.

Şu muhakkak ki artık memlekette te -rakkinin temeli olan emniyet teessüs et -miştir. Ve buralarda sekavet namına tek bir hareket kalmamıştır.

İkinci mazhariyet te askerlik. Köylü anlatıyor:

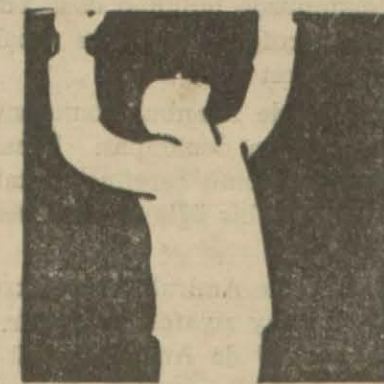
«Ekiyoruz, askere gidiyoruz. Geli -yoruz, biçiyoruz.. diyor. Ve eskiyi hatırl -ıyor:

«Nerede o kötü günler, köyden çı -kar, bir daha ne zaman döneceğimizi bil -mezdik diye ilâve ediyor. Öbürüz, kara bekler, bazan diri geliriz, karnı başkası almış. Askerlik yuvamızı bozardı. Şimdi her şey saat gibi işliyor.

Mustafa Fuad

Yunanlı boksör Vasis geliyor

Bir müsabaka yapmak üzere şehrimize davet edilen Yunanlı boksör Vasis cuma günü İstanbulda gelecektir. Vasis pazar günü Kiryako ile Taksim stadında maç yapacaktır.

Ah! biraz rahatlık:

İşte uykusuzluktan kıvranan sinirlerin bitmez tükenmez dilekleri... İstenilen salâh gelmez, her gün artan sinirlikten gittikçe kuvvet azalır, ertesi gün insan yorgun argın, hiç bir şey yapamamak halsizliğile kalkar.

Bromural -Knoll-

Bu felâketten kurtulmak için kullanılmak üzere. Asla zararı yoktur, sinir -leri yatıştırır ve sâkin ve sâlim bir uyku davet eder.

Knoll A-G., kimyevi maddeler tabrikatları, Ludwigshafen şRhin.

Beş gün, beş gece denizle boğuşan gemiciler

Karadenizden gelen motörün mürettebatı maceralarını anlatıyorlar

Karadenizde gökyüzüne saldıran azılgıların şerrinden kurtulup ta, evvelki gece sabaha karşı limanımızın sükun ve himayesine sığınabilen ilk gemi (Muzafferiyet) tir.

Dün, tabiatle günlere süren müthiş bir boğuşmadan muzaffer çıkan «Muzafferiyet» motörünün bütün mürettebatını, Yağ kelesinde, Kara Cemalin kahvesinde, tepeleme doldurulmuş bir mangal başına toplanmış buldum.

Atlatıkları vartanın heyecanından hemen hiç birisi henüz berbere gitmeyi bile hatırlıyamamışlardı.

İyice uzamış sakalları, ve tarak değmemiş saçları, hepsinin yüzüne, atlatılan kazanın büyüklüğünü ifade eden bir dehşet veriyordu. Yalnız motör kaptanı Hasanı aralarında görmedim. Fakat motörün makinisti Fikri, tayfaları Ömer, Ahmed, Süleyman ve Uzun Ahmed orada idiler.

Ve bir taraftan, hâlâ titriyen içlerine hararet, bir taraftan da hâlâ istintaka devam eden motör sahibi Mahmudun sorgularına cevab yetiştirmeye çabalyorlardı.

Motör, bundan on bir gün evvel İstanbuldan Karadenize açılmış. İkiş yelkenli, dördü de motörlü olmak üzere yüz tonluk altı parça gemi imişler.

Karadenizin Bulgar hududuna yakın sahillere, odun ve kömürden ibaret yüklerini almışlar. Fakat dönüştü, şiddetlenmek istidatını gösteren bir fırtınaya yakalandıkları için Serfese sığınmışlar.

Serfesin küçük limanı, onları, gittikçe kuduran dalgaların hisminden koruyamaz olmuş.

Tayfalardan Uzun Ahmed, atlatıkları vartayı anlatırken diyor ki:

— Koskoca, kapkara dalgalar, başlarımızın üzerinde birer şarapnel gibi patlıyordu. Ne sahile yanaşabiliyor, ne denize açılıbiliyorduk.

Gemiye dolan suları, tulumbalarla boşaltmaya çabalyorduk. Fakat bu gayretin, deryayı kepçe ile kurutmaya çabalamaktan farkı yoktu! Gemi gittikçe su ile doluyordu.

Ne o gün, ne o gece, ne de ertesi günler, karayel bir türlü yumuşamadı. İçimizde 30-35 yıllık gemiciler var. Ömür-

Muzafferiyet ve mürettebatı limanımızda

lerinde böyle günlere süren bora görmediklerini söylüyorlar:

— Sülâlemizi derya boğsun ki, kasr-ğannı böylesini ne gördük, ne de duyduk! diyorlar.

Bora devam edince, yiyeceğimiz, içeceğimiz de tükendi. Bir iki gün de, karınlarımızı deniz suyundan yapılmış un çorbası ile doyurduk, susuzluğumuzun deniz suyu ile giderdik. Nihayet, bütün ümidler kesilince, birbirimizle helâllaşp veda ettik, göze almak mecburiyetinde kaldığımız ölümlü beklemeye koyulduk.

Bereket, yerden umduğumuz imdad gökten geldi. Zincirimiz koptuğu için, oradan her şeyi göze alarak harekete mecbur kaldığımız sonuncu gün, üzerimizde peydahlanan bir tayıya, elli metre kadar alçalarak, bize bir sürü torba fırlattı. Bu muşamba torbaları açınca bir de ne görelim? İçlerinde tereyağdan, zeytin-den, peynirden, battaniyeden konyaya, hattâ roma kadar her çeşid yiyecek, içecek yok mu?

Bunlara kavuşunca nasıl bayram yaptığımızı anlarsınız!...

Hepimiz hayatımızı bu torbalara borçlu-yuz. Onlar yetimeseydi, kimimiz soğuktan, kimimiz susuzluktan, kimimiz açlıktan ölecektik.

Uykusuzluk ta caba... Ayakta nasıl kalabiliğimize hâlâ şaşıyorum. Beş gün, beş gece bu!

Kurtulan gemi tayfalarından Ömer de: — Eğer, diyor, biraz daha devam etseydik, hepimiz uykuya kavuşacaktık amma, bir daha uyanmamak üzere!

Selim Tevfik

Esnaf cemiyetleri Bütçeleri Hazırlanıyor

Esnaf cemiyetleri, 938 yılı bütçelerini hazırlamağa, hazırlayanlar peyderpey Ticaret Odası esnaf şubesi müdürlüğüne göndermeğe başlamışlardır. Bu seneki bütçeler geçen yılliklere nazaran çok muntazamdır.

Şimdiye kadar cemiyetlerine kaydolunmayan esnaf da yeni yardım teşkilatları, kredi vesairenden edecekleri istifadeleri göz önüne alarak cemiyetlerine müracaat etmeğe ve kaydolunmağa başlamışlardır. Gelecek yıl, esnaf cemiyetleri bütçelerinin daha ziyade inkişaf edecekleri ve faaliyetlerini daha genişletecekleri ümit edilmektedir.

Beşiktaşa iki mezarlık kaldırılıyor

Beşiktaşa Yenimahallede bulunan Abbasağa mezarlığı ile Rum maşatlığının kaldırılması için faaliyete geçmiştir. Rum maşatlığı çocuk bahçesi şeklinde sokulacak, Abbasağa mezarlığından başka surette istifade edilecektir.

Dost Yunan Denizcileri şerefine Ziyafetler verildi

Limanımızda bulunan dost Yunanistanın Averof zabıtları dün sabah müzeleri ziyaret etmişlerdir.

Saat 12 de İstanbul komutanı tarafından Yunan donanması kumandanı Amiral Ekonomu şerefine Tokatlıyanda 50 kişilik bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Saat 17 de Amiral, Averof kruvazöründe bir çay ziyafeti vermiştir.

Gece 20,30 da Amiral Şükrü Okan, Yunan Amiralisi şerefine Perapalası'da bir akşam yemeği vermiş ve bu yemeği büyük bir suvare takib etmiştir.

Şehrimiz halkı bugün ve yarın, saat 8-17 ye kadar Averofu gezebileceklerdir.

C. H. P. Nahiye kongreleri

5 ikinciteşinde başlayacak olan Cumhuriyet Halk Partisi Ocak kongreleri ay sonuna kadar sürecektir. Birincikâ-nunun 15 inden sonra da nahiye kongreleri başlayacak, on beş gün içinde bitecektir.

KADIN

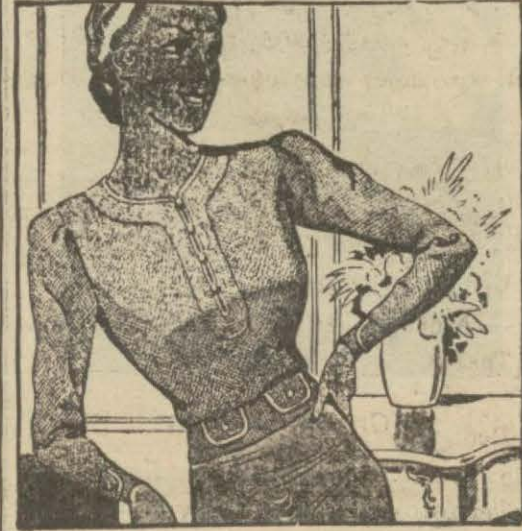
Örgü şapka ve örgü bluz Kuru ve ince cildlerde hasıl olan lekeler

Genç gösterir ve moda uygundur. Kordelâsı şapka ile zıt renkte (grogren) dir.

Örülüşü — Önce tepeden başlanır. (6) zincir yapıp kapatmalı. Beyzî bir şekil vererek (96) ilmiğe kadar arttırmalı. (3) sıra da arttırmadan örmeli.

Sonra resimdeki gibi ince bir (gans) m etrafını örmiye başlamalı. (*) Bu sırayı bitirince işi tamam ikiye bölüp arka tarafa gelecek kısım iki sıra, öne yalnız bir sıra örmeli, sonra hepsine bir sıra (gans) geçirmeli. (*) işaretli yerden başlayıp altı kere tekrarlamalı. (Gans) tan sonraki kısım şapkanın kenarları olacaktır. Arasına geçirilen (gans) onu dik tutmaya yarar. Bunun için ilk sıra gibi. En sonuncuyu da (gans) la bitirmelidir.

Renkleri orijinaldir: Ön, arka ve kollar gece mavisi, jile ve yaka ateş kırmızısı. Düğme yerleri, yaka kenarı sarı. Ceplerle kol kapakları da gece mavisin-dendir. Kenarına kırmızı - sarı geçirilmiş.

Örgüsü — Kol ağzları ile etek birli (bir ters, bir yüz) lâstik. Diğer kısımlar şöyle bir fantezi örgü: Bir sıra yüz örgü. İkinci sıra bir ters bir yüz. Üçüncü sıra: Gene yüz örgü. Dördüncü sıra: Bir ters, bir yüz. Fakat evvelki ters ilmiklerin üstüne yüz, yüz ilmiklerin üstüne ters ilmik gelecek. Bu sıralar hep aynı şekilde tekrarlanacak.

Bu düşman hep genç yüzlere musallat olur. Yaşlılarda görülmez. Genç, kuru ve ince cildli iseniz onu asla aklınızdan çıkarmamalı-sınız. Çünkü umduğumuz bir gün gelir çatar. Şeklini tarif edeyim: Yusuvarlak, pembemsi bir leke. Üstü kepek gibi beyaz deri kırıntı-larile örtülü. Çok defa ağız ve göz kenarlarında olur. Hiç bir zaman tek kalmaz. Daima bu pembe lekeler bir grup halinde yerleşip kocaman bir leke yapar.

Bakarsınız bir gün kayboluverir. Sonra gene beklenmedik bir gün ortaya çıkar.

Bu üstü kepekli leke neyi gösterir? Cildin sağlığı müvazenesinin bozukluğunu. egzemaya karşı istidadı.

Cildin müvazenesi iki şekilde bozular. Ya yağı, yahut ta hamızı azalmıştır.

a: Yağsızlık, esasî länolin olan çok besleyici kremlerle giderilir. Kullanılan sabun da fazla yağlı bir cinsten seçilmeli-dir.

Cilde lâzım olduğu kadar (asid - hamız) vermek te yağ vermek kadar kolaydır. Kullanılan bütün tuvalet malzemesini (krem, sabun ve ilh) hafifçe (asid) li olanlar arasından seçmeli.

b: Lekelerin ilerleyip bir «egzema» haline girmemesi için bu harici tedaviye bir de iç tedavisi katılmalıdır. İçeriden tedavi, yiyeceğin şeklini değiştirmekle yapılır. Şunları yememeli, yahut az yemeli.

Baharlı şeyler: Biber, hardal, kahve, şarap ve alkol.

Fazla azotlu şeyler: Et, balık. Kolay bızulacak şeyler: Bayat et, av etleri, bir kaç günlük balık.

Çünkü: Bu lekelerin yiyeceklerle büyük bir alakası vardır. Yüzünde bu türlü bir leke bulunan kadınlara bakınız. Bol bol veya baharlı yemek yedikleri gün lekeler daha göze çarpar bir hal alır.

c: Cild lekelerini gidermek için yapılacak üçüncü şey yüzü soğuktan, rüzgârdan ve kuvvetli güneşten esirgemektir. Bunun için böyle günlerde yağlı veya zeytinyağı bir krem sürülmelidir.

d: Derinin sağlığı, vücudumuzun aldığı

ğı vitaminle çok yakından alakadardır. Bilhassa (F vitamini) denilen tereyağdan aldığımız (vitamin) in deriyeye yaptığı tesir pek büyüktür. Bunun için sık sık tereyağı yemeyi unutmamalıdır. Bu (vitamin) i domuzyağı da verir. Terkinde bu yağdan bulunan bir tuvalet malzemesi lekeli cildi dışarıdan tedavi için bir ilaç gibi kullanılmalıdır. Bu suretle cilde lüzumu olan vitamin hem içeriden, hem dışarıdan temin edilmiş olur. Yüzlerinde bir kere leke görülmüş olanlar, bu lekeler geçmiş bile olsa (vitamin) tedavisini ihmal etmemelidirler. Çünkü: Günün birinde gene aynı lekeler çıkıp gelebilir.

Kısaca: Genç ve kuru cildlerin bu küçük derdi ilk bakışta pek ehemmiyetli gibi görünmez. Hattâ bazan bir kaç gün içinde kaybolur. Fakat kaybolduğu kadar da ansızın tekrarlar ve bakılmazsa (egzema) ya döner. Bütün endişe edilecek noktada, işte burasıdır.

Genç gösteren Saç tuvaleti

Yüzü fevkalâde gençleştirilen güzel bir kuvafür. Yanlar yukarıya doğru taralı. Yiv ortada. Tepede üç bukle. Ense düz, uçları yukarı kıvrık.

Her kadın bilmelidir

1 — Camların üzerindeki boya lekelerini şöyle temizlemelisiniz:

Eğer leke yeni ise üstünü yaş bir bezle iyice ıslattıktan sonra bir tebeşir parçasıyla ovunuz.

Eski ise bir gümüş parçasıyla ovup sonra bol soğuk su ile yıkayınız. Derhal çukar.

2 — Eğer pişmiş yumurtalarla pişmişleri birbirine karıştırırsanız ayırması pek kolaydır.

Düz bir masa üstünde yumurtaları sivri taraflarının üzerinde topaç çevirir gibi döndürünüz. Pişmemiş yumurtalar hemen devrilir. Pişmiş yumurtalar topaç gibi döner.

Roplarda brode modası

Brode, sade ropları süsleyen en güzel garnitürlerden biridir. Yalnız yerini ve modelini iyi seçmek şartıdır. Fazlası göze batar.

Sağda ve soldaki modeller brodeli roplara hoş bir örnektir. Bu işlemeler yün veya ipekle yapılabilir. Şık, fakat kolaydır. (Sap, iğne, sarma, zincir) karışık. Ortadaki (rop) yalnız düz beyaz garnitürle süsüdür.

KAHAHA

Hoş sözler

Karısını biliyor

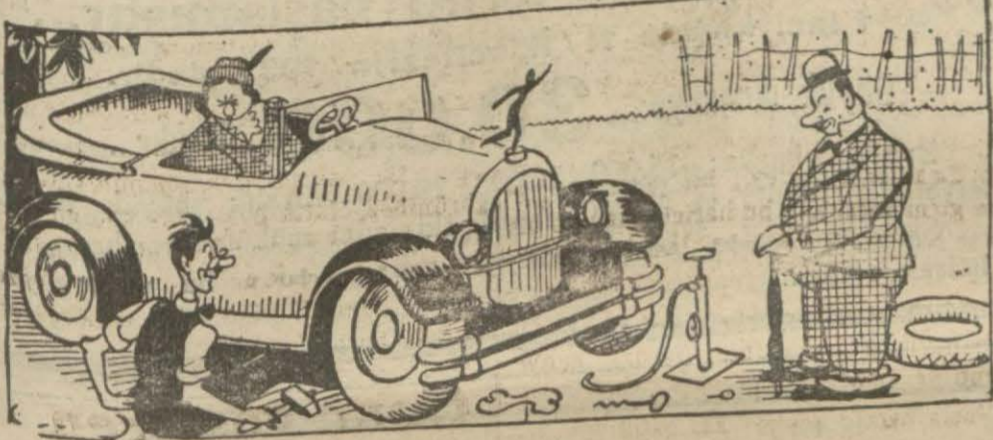
— Alo, karıcığım bu gece çok işim var, gece yarısından evvel eve gelemeyeceğim.
— Peki kocacığım. Mademki işin var. Ne vakit işin biterse gelirsin!
— Pardon bayan, yanlış numaraya telefon ettiğimi şimdi anladım.
— ??????
— Karım bu tarzda cevap vermezdi de...

Öbür kol

— O herifin seni kucaklamasına karşı hiç bir şey yapmadın ha?
— Ne yapabiliyordum, bir kolumdan ya kalamıştı.
— Ya öbür kolun?
— Öbür kolumla da onun boynunu tutuyordum.

Kurşun yerine

Avcı anlatıyordu:
— Karşıma bir kaplan çıkmıştı:
— Kaçtın mı?
— Ne münasebet, hemen tüfeğimle nişan aldım.
— Ne oldu?
— Kaplanın başı gövdesinden ayrıldı.
— Tüfeğine kurşun yerine bıçak mı koymuştun?

— Size yardım etmek isterdim.
— Teşekkür ederim, karımın suallerine siz cevap veriniz, olur mu?..

— Güzel bir kıza olan bayan sizsiniz değil mi?
— Hayır, ben değilim, o annemdir!

Genç erkek — Dün gece sizi rüyamda gördüm.
Genç kız — Ne giyiyordum?..

Güzel fıkralar

Bir şey diyemem

Saçları kanarya sarısına, gözleri deniz iaciverdine, dudakları nar çiçeği kırmızı zısına, yanakları mahallebi beyazına boyanmış kadını gösterdiler:
— Nasıl buldun?
Cevap verdim:
— Vallahi bir şey diyemem, ben boyalı resimlerden hiç anlamam.

İsteyecektim

— Bir lira bozacak paran var mı dostum..
— Var, senin de bozulacak liran mı var?
— Hayır, bozulacak liram yok, yalnız elli kuruşunu borç olarak isteyecektim.

Alo

Telefonda:
— Alo!
Dedi, karşı taraftan cevap geldi:
— Alo!
Tekrar:
— Alo!
Dedi. Tekrar cevap geldi:
— Alo!
Telefon eden, telefonlu evin sahibine döndü:
— Sizin telefonda bir bozukluk var galiba, ben «alo» diyorum; kulağıma «alo» diye gene kendi sesim geliyor.

Öyle amma

Hizmetçi söyledi:
— Siz bana darlıyorsunuz amma bayan. Bir gazetede gördüm, insanların yüzde doksanının saçları dökülüyormuş.
Bayan da söyledi:
— Öyle amma, acaba onların da saçları yemeklerin içlerine mi dökülüyor?..

Korkuluk

Bugünlerde de bahçeye o kadar çok karga geliyor ki..
Hizmetçi bunu söyleyen bayana baktı:
— Cesaretlendiler bayan, siz epey zamandır bahçede dolaşmıyorsunuz!

Olabilir

Kürkü kürkünü gösteriyordu:
— Bayan, bu hakiki bir tilkidir.
Kadın kürke baktı:
— Vallahi bilmem, dedi, tilki dedikleri hayvan çok kurnazdır da.. Sizi de aldatmış olabilir.

— Alo, ısmarladığım elbiseyi, paltonu yapmayın, sonra karımın terzi sine de haber verin, manto, rop ya paçaktı.. O da onları yapmasın!

— Ben seni öldü zannemiştim.
— Neye?
— Dün, dostların seni methediyorlardı da..

(Birinci mevkide)

— Lütfen efendim biletlerinize bakabilir miyim?

(İkinci mevkide)

— Baylar, bayanlar, biletlerinizi görreyim!

(Üçüncü mevkide)

— Haydi çabuk biletlerinizi çıkarın.

SİNEMA

Kadınlardan iyi sinema rejisörü çıkabilir mi?

Hollywood'un yegâne kadın sahne vazii bunu mümkün görmeye beraber bu işin fevkalâde zor olduğunu ve erkeklere yarattığını da teslim ediyor

Dünyanın en büyük sahne vazilerinden Cecil de Mille bir Korsan filmi çevirmeden evvel stüdyonun müzesinde tetkikat yapıyor

Kadınların intisap etmiş oldukları meslek kalmamış gibidir. Bu nadir meslekler arasında kadınların denemedikleri bir rejisörlük «sahne vaziliği» kalmıştır. Hâlen sahne vaziliği yapan kadınların sayısı ya iki, ya üçtür.

Hollywoodun biricik kadın sahne vazii Miss Dorothy Arzner'dir. Daima erkek kıyafeti ile gezen Miss Arzner çevik, yakaşık, çok zeki, aynı zamanda bir kaç lisan bilen genç bir kadındır.

Kadınlardan iyi sahne vazii çıkıp çıkmayacağına dair bir Amerikan muharriri kendisine bazı sualler sormuş. Miss Arzner şu cevabı vermiştir:

— Temas eylediğiniz noktaya çok mühimdir. Sual irad eylemenize hiç lüzum yok. Ben size fikirlerimi sırasile bildireceğim:

Kadınlar sahne vaziliği yapabilirler mi? Yapabildikleri takdirde neden şimdiye kadar bu mesleğe atılan kadınlar olmamıştır? Bu sualler her önüne çıkan tarafından irad edilmektedir.

Evet, fikrimce kadınlar sahne vaziliğini yapabilirler. Hem de mükemmel bir surette. Fakat doğrusunu söylüyeyim; bu san'at sırf erkeklere mahsustur. Bununla beraber kadın sahne vazilerinin sayısının çoğalmasını dilerim. Hâlen ya iki, ya üç kadın sahne vazii vardır.

Sinema sanayiinin bir çok kısımlarında fevkalâde bir surette temayüz etmiş olan kadınlar elbet te bu kısımda dahi çok muvaffak olabilirler.. Bu sinema sanayii için çok büyük bir kazanç olacaktır. Bir iki seneye kadar adedimizin artacağına kaniim.

Fakat şunu söylemeliyim ki bu mesleğe intisap etmek kolay değildir. Çok çalışmak ister. Bir çok kereler de çok çalışmaya rağmen hiç bir muvaffakiyet elde edilemez. Bunun için çok sabırlı ve mütehammil olmalıdır.

Bu mesleğe intisap edecek kadınlar hayatlarını tamamen bu mesleğe vakfetmelidirler. Muvaffakiyetin başlıca şartı budur.

Çok çalışmak ister, dedim. Bu çalışmanın müddeti yedi sene ile on sene arasındadır. Çünkü sahne vazii olmadan evvel sinema sanayiinin bütün teferuatına, bütün inceliklerine vâkıf olmak lâzımdır. Bu da ancak uzun senelere mütevakıftır.

Sinema sanayii çok ince bir meslektir.

Her gün yeni yeni teknikler karşısında bulunuyoruz. Mübalâgasız söylüyeyim. Bence sahne vaziliği, doktorluktan, avukatlıktan çok daha müşküldür. Bu meslekte ehil olmak için en lüzumlu şey azimdir. Azim sahibi olan kadın da elbet muvaffak olur.

Sinema sanayii; beynelmil bir sanayii olduğundan buna intisap edecek olanlar muhakkak bir kaç lisan bilmelidirler. Sağlam vücutlu olmalıdırlar. Çünkü yorgunlukları fazladır.

Bu meslekte sıkkık, güzellik, makyaj, ve saire para etmez. Kolları sıvayıp her gün işe koyulmalıdır, didinmelidir.

Kadın sahne vazilerinin adedi çoğalmıca eserlerin daha iyi, daha insani olacağına kaniim. Ne de olsa kadın daha hassas, değil mi?..

Kadınlar arasında acaba rejisör olmayı mı, yoksa yukarıda gördüğünüz Alice Faye gibi yıldız olmayı mı tercih edenler şoktur, ne dersiniz?

İlk Türk kadın artisti sahneyi neden terketti?

(Başarfa: 6 ıncı sayfa)

bir seyirle kendiliğinden neticeye eren bir silsileyi ne diye fazla uzatmalı? Hüner sözü zamanında kesmesini bilmek ve birazını da kendisine saklamaktır. Ben işte artık onu yapıyorum.

Bu hatıraları birbiri arkasına sıralar - ken hiç bir arkadaşına, hiç bir dosta tariz etmek, hiç bir şahsiyeti gülünç göstermek ve hiç bir hâdiseyi gördüğümden, duyduğumdan ve aklımda kaldığından başka bir şekilde sokmak hayalimden geçmemiştir. Ben sadece, tam bir bitaraflıkla, yalnız on beş yıl evvelki san'at ve san'atkâr hayatından bazı levhaları canlandırmağa çalıştım. Muvaffak olabildim mi? Olduysa ne dereceye kadar muvaffak oldum? Orasını sırasile bu seriyi okumak zahmetine katlanan okuyucularım tayin etsin!

Yukarıda, tam bir bitaraflıkla gördüklerimi ve duyduklarımı yazmağa çalıştım dedim. O derecede ki, bazan kendimle de alay ettim. Samimiyetim bundan da anlaşılabilir. Bütün bu izahıma rağmen bu hatıralar içinde ismi ve fıkrası geçen dostlarım arasında gene maksadımı yanlış anlıyanlar varsa buna karşı teessür duymamak ta elimden gelmez. Çünkü ben, bütün acizimle, yalnız geçip giden san'at ve gençlik hayatımdan bazı sayfaları tesbit etmek istedim. Bu sayfalar - da çarpan kalb, hepimizin kalbidir. Müşterek hatıralarımızı dudaklarımızda aynı tebessümle karşılamalıyız. Bu bizim, bir

çeyrek asrı dolduran çetin san'at hayatımızda varabileceğimiz bir tek saadettir. Bunu kendimize çok görmeyelim.

Şimdi artık susuyorum ve bana bütün bu hatıraları bırakan dostlarıma gönülümün en sıcak kaynağından sevgi ve şükran duygularımı akıtıyorum. Bu akış bu yaşta bizim için göz yaşlarından tatlıdır.

Büyükda 3/10/937
Halid Fahri Ozansoy

Gayri mübadiller kongresi

Gayri mübadiller yıllık heyeti umumiye toplantılarını dün yapmışlardır. Eski idare heyetinin yıllık faaliyet raporunu okunduktan sonra gayri mübadillerden Şefik bu rapora itiraz ve alâkadar bakanlığın tavsiye ettiği gibi Millet Meclisine müracaatı teklif etmiştir. Bu teklif münakaşalara yol açmıştır.

Bu münakaşalardan sonra idare heyeti seçimine geçilmiş, toplantıda bulunan 75 gayri mübadil, ittifakla, idare heyetini şöyle seçmişlerdir:

Makedonya namına Osman Faiz Gündoğdu, Rauf; Adalardan Hasan, Cafer, Tesalyadan İsmail Müştak, Şahab; Trakyadan Cemal, Sadi; Epirden müteakid vali Hüsnü Zaid, Cevad ve mintaka harici olarak müteakid vali Hilmi ve avukat Kadri.

İstanbulda mevcut gayri mübadillerin adedi on bin kadardır. Bunların tahakkuk etmiş alacakları 37 milyon liradır. Bu miktarın yüzde kırk beşi muhtelif tarihlerde gayri mübadil bonosu ile itfa edilmiştir.

Esnafa kredi

Esnafa kredi temini meselesi uzun zaman görüşüldükten sonra nihayet, bu kredinin, esnafın ihtiyacı olan maddelerin aynen temini suretile açılması kararlaştırılmıştır. Bu hususta hazırlanan bir nizamname taslağı hukukçulardan mürekkep bir heyete verilmiştir. Bu hukukçular, taslağı tetkik edip fikir ve mütalealarını söyleyecekler, bu mütalealara göre de asıl nizamname hazırlanacaktır.

Bu şekilde kredinin bir ikincikâ-nundan itibaren esnafa açılması tekar-rür etmiştir.

Yeni neşriyat

Yarım Ay — Gayet zarif renkli bir kapak içinde 65 inci sayı çıkmıştır. Bu sayıda Abdurrahman Adil'in, Muazzez Sünel'in, Cahit Uçuk'un, Mükerrer Kâmil Su'nun makale, hikâye ve romanları, röportajları, ilmi yazılar, sinema, spor sayfaları, güzel resimler vardır.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Kayıp muhacir kâğıdı: Bursadan almış olduğum muhacir kâğıdını zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Muratlıda Rusya göçmenlerinden Mahmut oğlu Aslan Çagoculları

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Ankara caddesinde: Meseret oteli karşısında (88) No. 11 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

RADYO

Bugünkü program

21 Birinciteşrin 1937 Perşembe
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi. 12.50: Havadis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi. 19.30: Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 20.00: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından Arapça söylev. 20.45: Fasil saz hey'eti. 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

YARINKİ PROGRAM

22 Birinciteşrin 1937 CUMA
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi, 12.50: Havadis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi, 19: Pişano solo: Cemal Reşit tarafından, 19.30: Radyo fonik dram (O...) 20: Mustafa ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Semiha ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans ve borsa haberleri, 22.30 Plâkla sololar. Opera ve operet parçaları.

ANKARADA

AKBA

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.
Tel. 3377

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Arslan Freskonun mahdumları Şirketinin Hazine ile alâkadar bulunduğu bir iş hakkında müzakere icrasile karar verilme mecburiyeti hâsıl olmuş ve iflâs idaresince alacaklıların müstacelen toplanmaya davetlerine lüzum görülmüştür. Alacaklıların 23/10/937 Cumartesi saat 11 de dairede hazır bulunmaları iflân olunur. (1007)

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitle emlâk satışı

SEMTİ

Cinsi

Muhammed kıymeti Lira

Beyoğlu Kamerhatun mahallesi eski Karnavola, yeni Karakorum sokağı eski 18, 18 Mü. yeni 22 No. 11.

Ortaköyde eski Portakal yeni Gürcükızı sokağında eski 45 Mü. yeni 63 No.

Kabataşta Ömeravni mahallesinde Acıçeşmeyarasa sokağında eski 10 yeni 12 No. 11.

Boğaziçinde Yeniköyde Mollaçelebi mahallesinde Köybaşı caddesinde eski 308, yeni 309, 311 No. 11

Ortaköyde eski Taşmerdiven yeni Karakaş sokağında eski 36 Mü. yeni 14 No. 11

Üç katlı, üç daireli, beher daireleri üçer odalı, terkos, elektrik tesisatını havi kârgir bir apartmanın tamamı

Üç katta altı odalı, üç sofalı, elektrik tesisatını havi bahçeli ahşap bir evin tamamı.

İki katta beş odalı, elektrik tesisatını havi kârgir bir evin tamamı.

Ahşap maaoda iki dükkanın tamamı.

Dört buçuk katlı, on beş odalı, terkos ve elektrik tesisatını havi ahşap bir evin tamamı.

1 — Arttırma 8/11/937 tarihine düşen pazartesi günü saat 14 te yapılacak gayrimenkuller en çok bedel verenin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammed kıymetinin yüzde onu nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitle ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkuller Sandığa birinci derecede ipotekli kalırlar. (6953)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

24 üncü Yeni tertip başlamıştır...

1 inci keşide 11 / İkinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 30.000 liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık büyük ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak ediniz...

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 20 - 10 - 1937

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	626.75	627.00
Nev-York	0.7907	0.7895
Paris	23.395	23.41
Milano	15.0283	15.0225
Brüksel	4.69	4.6882
Atina	87.1958	87.1610
Cenevre	3.4358	3.4334
Sofya	63.8213	63.7958
Amsterdam	1.43	1.4293
Prag	22.6755	22.5964
Viyana	4.1.50	4.1930
Madrid	11.9664	11.9617
Berlin	1.9689	1.9675
Varşova	4.1818	4.18
Budapeşte	3.9968	3.9950
Bükreş	107.22	107.1775
Belgrad	34.4236	34.41
Yokohama	2.7410	2.74
Moskova	20.2975	20.305
Stokholm	3.0945	3.0933

ESHAM		
	Açılış	Kapanış
Anadolu gm. % 60 peşin	00.	00.
A. Şm. % 60 vadeli	03.00	00.00
Bomontli - Nektar	00.00	00.00
Asian çimento	11.00	10.90
Merkez bankası	03.00	00.00
İş Bankası	10.00	00.00
Telefon	6.85	—
İttihat ve Değir.	11.65	—
Şark Değirmeni	1.15	—
Terkos	7.11	0.00

İSTİKRAZLAR		
	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
" " I vadeli	13.55	13.575
" " II vadeli	09.00	00.000

TAHVİLÂT		
	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	43.20	43.20
" " I vadeli	00.03	00.00
" " II pe.	43.20	43.20
" " II va.	03.00	00.00
Anadolu mü. peşin	03.00	00.00

PARALAR		
	Alış	Satış
I Türk altını	1067	1068.
I Banknot Os. B.	263.	264.

İstanbul Belediyesi İlanları

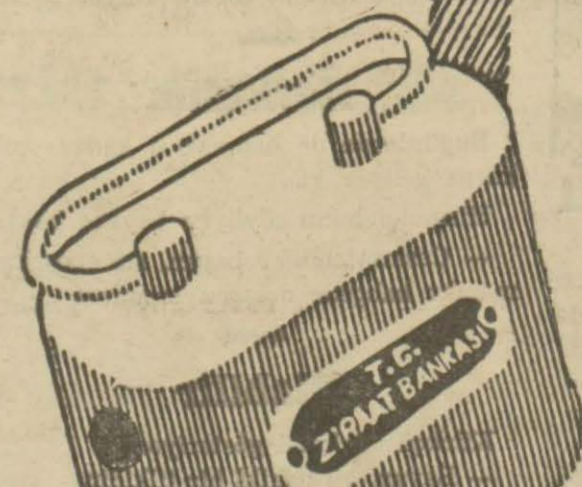
Kumaşı verilme üzere temizlik amelesine diktirilecek 1250 takım kasketile beraber elbise dikisi açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 875 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekiler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 65 lira 62 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22/10/937 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (B.) (6848)

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

Komisyon miktarlarının yeniden indirildiğine dairdir.

Kârgir binalarla hali inşaada bulunan emlâke ve ikrazlardaki komisyon miktarlarımız tekrar indirilmiştir. İlan ederiz. (6952)

Kumbârâ biri

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

öksürenlere ve göğüs nezilelerine

KATRAN HAKKI EKREM

Celâl Bayar G. Metaksasla uzun müddet görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Misafir Başvekil öğleden evvel Çubuk barajına da giderek burada motörle bir gezinti yapmış ve baraj müdürü tarafından, müdüriyet odasında kendisine izahat verilmiştir. Yunan Başvekilii barajdan dönerken Saman pazarı, Cebeci ve Yenisehirden geçmek suretile şehri dolaşmıştır.

General Metaksas, müteakiben, saat on üç buçukta Hariciye köşkünde Dr. Tefrik Rüstü Arasın verdiği öğle ziyafetine hazır bulunmuştur.

Ziyafeti müteakip Başvekilat Vekili Celâl Bayarla Yunan Başvekilii Metaksas arasında uzun bir görüşme yapılmıştır.

Muhterem misafirimiz öğleden sonra saat on altıda Yunan sefirle birlikte Hariciye Vekâletine giderek Dr. Tefrik Rüstü Arasla bir müddet görüşmüştür.

Yunan sefirinin ziyafeti

Ankara, 20 (Hususi) — Yunan Başvekilii şerefine bu akşam Ankara Palas'ında Yunan sefiri tarafından mükellef bir ziyafet verilmiştir. Ziyafeti parlak bir svare takip etmiştir.

İsmet İnönü kartını gönderdi

Ankara, 20 (Hususi) — Köşkünde istirahat etmekte olan Başvekil İsmet İnönü öğleden sonra şahsi dostu Metaksasa kartını ve Madam Metaksasa da mütena bir çiçek buketi göndermiştir.

Akdeniz meselesi

Belgradta çıkan Vreme gazetesinin Atinadan aldığı bir habere göre Yunan Başvekilii General Metaksas Ankarada bulunduğu sırada, Türk devlet ricalile son zamanlarda çok nazik bir vaziyet alan Akdeniz meselesi etrafında mü-

Fransada esrarengiz Cinayetler arttı

(Baştarafı 3 üncü sayfa)

İkinci hadise, 24 eylülberi kayıp olan sekiz yaşında Odette isimindeki kız çocuğun cesedinin ve katilinin bulunmasıdır. Bu kızcağz o tarihtenberi kayıbdı. Yapılan bütün araştırmalara rağmen hakkında hiçbir ize rastgeline memiştir.

Fakat gene birkaç gün evvel, bir avcı, kızcağzın evinin 150 metre ötesinde avlanırken, köpeğinin yeri eştiğini ve içeriden bir insan elini çıkardığını görmüştü ve derhal polise malumat vermiştir.

Polis vak'a yerine gelerek yer kazındığı zaman zavallı Odette'in yarı çürümüş cesedini ortaya çıkarmıştır. Bu vaziyet karşısında maznun mevkiinde olan fakat son günlere kadar hadiseyi mütemadiyen inkâr etmekte bulunan Jourdan isiminde bir postacı nihayet itirafı bulunmuş ve kız kendisinin öldürmüş olduğunu söylemiştir.

Anlaşıldığına göre postacı, evvelce tanıdığı kızı rastgideği 24 eylül akşamı taarruz etmek istemiş. Fakat kızcağzın kendisini şiddetle müdafaa etmesi üzerine meydana çıkacağından korkmuş ve yavrucuğu boğarak öldürdükten sonra hemen oracığa gömmüştür.

Çekoslovakya karşı mücadele

Berlin 20 (A.A.) — Havas ajansından: Almanya, Çekoslovakya karşı mücadelesinde İtalyanın müzaheretine güvenmektedir.

Essende çıkmakta olan National-Zeitung - ki B. Goering ile yakından münasebetleri vardır - aşağıdaki fikri aksettirmektedir:

«Berlin - Roma mihverinin manası, yalnız Berlin ile Roma arasındaki dostlukta değil, belki cesaretle halledilmesi lâzımgelen meselelerin halinde mündemiçtir.

Sudet Almanlarının hayat haklarının zaman altına alınması, bu meselelerden biridir. Bu mesele, bütün Avrupa siyasetini alâkadar eder.»

Çek sefirinin teşebbüsü

Berlin, 10 — Çekoslovakya elçisi B. Mastny, bugün hariciye nazırı B. Von Neurath'ı ziyaret ederek Tepliz hadisesini mevzuu bahselerken Alman gazetelerinin kullandıkları lisani protesto etmiştir.

Casusların büyük Harbdenberi İndirdikleri En büyük darbe

(Baştarafı 1 inci sayfa)

reti bütün tayyare imalatı ile uğraşan müesseseler gayet sıkı tedbirler almıya ve bunları arttırmıya karar vermiş bulunmaktadır.

Parnall plânlarının çalınması, umumî harbdenberi en büyük casusluk darbesi olarak tarif edilmektedir.

En sür'atli har-b tayyarelerinin imal tarzına taallük eden yeni usulleri havi olan bu plânlar Surrey'de Tolworth'daki fabrikadan, hiçbir iz bırakılmadan asılmıştır. İşin garibi bu hadisenin zaman vukubuldugu da malûm değildir. Kayboldukları, alâkadar memurlar tarafından araştırıldıkları zaman meydana çıkmıştır. Memurlar, dosyaları açmışlar ve plânların yerinde yeller estiğini hayretle görmüşlerdir.

Hususî büro takibata ve tahkikata başlamıştır. Limanlar ve hava meydanları sıkı bir nezaret altına alınmıştır. Birçok kimseler istisab edilmiştir. Öğrenildiğine göre, bundan evvel de müteaddid sırkat teşebbüsleri yapılmıştır.

Şimdi fabrikalara gelenler iyice aranmakta ve bir memur refakatinde icab eden yerlere gitmektedirler. Gece bekçilerinin adedi artırılmıştır ve bir çoklarına silâh verilmiştir. Yabancılarla, resmî sıfatı olmayanlar tayyare meydanlarından uzaklaştırılacaklardır. İşe girenler sıkı bir sorguya tâbi tutulmaktadır.

Hükümet bundan böyle bütün plânlar nerede saklanırlarsa saklanırlar, hergün gözden geçmesini emretmiştir. Plânların başka dosyalara karışmış olması ihtimal ve ümidi büsbütün münkati olmuştur. Çalındıkları muhakkaktır.

"Ben bir tumarhane Kaçınıyım!"

29 eylül tarihli «Son Posta» ve «Akşam» gazetelerinde şöyle bir haber çıktı: **Bir deli bir pastaneyi altüst etti** Dün Pangaltıda Haylaf pastanesinde oturan bir müşteri birdenbire delirmiş ve ötekine berikine saldırmağa başlamıştır. Polis yetişerek kendisini yakalamıştır.

Bu büyük bir şehirde emsali her zaman görülen alelade bir vak'a idi. Yazdı, geçti, gitti. Eğer birkaç gün evvel bununla alâkadar bir başka hadise vuku bulmasaydı daha o gün unutulacak, gazete sayfaları arasına gömülüp gidecekti.

Birkaç gün evvel bir akşam üstü yazı işleri müdüremüz 25-30 yaşlarında tanımadığı bir gencin ziyaretini kabul etti. — İsmim Faruk Küçük, gazeteciyim. 29 eylül tarihli nüshanızda Haylaf pastanesini altüst ettiğini yazdığınız deli de benim!

Bu takdim şekli bittabi icab ettirdiği şüpheli ve endişeyi uyandırmakta gecikmedi. Bunu gören muhabirimiz derhal ilâve etti:

— Fakat deli değilim. Yalnız tumarhane için denetim tetkik etmek maksadile kendimi deli gibi gösterdim. Tumarhaneye girdim, çıktım. Orada görüldüklerimi, duyduklarımı yazdım. Bunları «Son Posta» ya satmak istiyorum. Talib misiniz?

Bu sual derhal müsbet cevap aldı ve yazı işleri müdürü «Ben bir tumarhane kaçınıyım!» röportajının reklâmlarına başlamaları için muavinerine emir verdi.

İşte cumartesi günü başlayacağımız, senenin en mükemmel, en şayanı dikkat röportaj serisinin hikâyesi budur.

Dolu altında Ölen adam

(Baştarafı 1 inci sayfa)

demiryolunu istilâ etmiş, Kayseri - Ankara treni beş saat istasyonda beklemek mecburiyetinde kalmıştır.

Karabekir köyünde iki ev yıkılmış, evlerin eşyasını sel götürmüştür. 30 koyun da sele kapılmıştır. Büyükyaağ köyünde bir köylü odun keserken doludan yaralanarak ölmüştür. Çoğul tuzlulardan gelmekte olan Hasan da tuz yüklü merkeble birlikte sele kapılmış, Hasan güçlülle kurtarılmış, merkeb boğulmuştur. Nebî adında 18 yaşında bir delikanlı buzağısını giderken doluya tutulmuş ve doludan kurtulmak için Çerikli ile İzzeddin arasındaki Acem bayırı tüneline saklanmıştır. Fakat bu esnada tünelden Ankara - Kayseri katarı geçmiş, delikanlı kaçmamış, trenin tekerlekleri altında parça parça olmuştur.

İmralı mahkûmları 15 bin kilo Soğan yetiştirirler

Ankara, (Hususi) — Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu, Meclisin açılışından evvel, İmralı adasını bir daha ziyaret edecektir. Bu ziyarette gazetecilerin de bulunacakları kuvvetle umulmaktadır. Oradaki mahkûmların sayısı bir yıl zarfında altı yüze çıkarılmıştır. İmralı mahkûmları, bu sene memlekete on beş bin kilo soğan, sevketmişler ve orada, on binlerce zeytin ağacını ihya ederek, adayı hakikî bir cennete çevirmişlerdir.

Cellâd gölünün kurutulan Yerlerine muhacir Yerleştirilecek

İzmir, (Hususi) — Kurutulan Cellâd gölünün yemyeşil kesilen mümbit yatağına bu yıl beş bin muhacir yerleştirilecektir. Gölün kurutulması sayesinde Torbalı, birkaç yıl içinde altmış bin kişilik bir kaza halini alacaktır.

Ali Çetinkaya, Ege havalisini sulama işinin de en yakın günde neticelendirileceğini müjdelmiştir.

Samsun nafia müdürlüğü

Ankara, 20 (Hususi) — Kayseri Nafia Müdürü Cevdet Samsun Nafia Müdürlüğüne naklen tayin edilmiştir.

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Tayliryan'ın muhakemesi bittiği sırada Talat Paşanın cenazesi tabutile beraber hâlâ defnine intizar ediyordu

Bu husustaki icraatından dolayı Berlin polis müdüriyeti tarafından takibata uğradığım hakkında da ayrıca dikkatinizi celbetmeme müsaade buyurmanızı dilerim.

Esas davaya gelince Liman paşanın müzakere esnasında Türkiye hakkında istediği gibi beyanatta bulunmaktan menedildiğini söylemesi davanın mahiyetini anlatmak için kâfidir. Bundan başka Ermeni - Türk zıddiyetine öni bir mahiyet verilmiştir. Bu büyük hata İslâm âlemi üzerinde fena bir vesir hasıl edecektir.

Velhasıl, muhakeme, muhakeme denilmeye lâyik değildir. O bir nevi ihtilâdi ki şayet cezasız kalacak olursa dünyada ve bilhassa şarkta Alman milletinin namını lekeleyecektir. Onun için muhakemenin idaresi esnasında gösterilmiş olan tarafgirliği şiddetle protesto ederim.»

Tabii doktor Mansur Rifatın bu protestosu da neticesiz kaldı. Zaten katil serbest bırakıldıktan sonra artık ne gibi bir netice beklenilebilirdi?

Tayliryanın şahsını korumak için alınan tedbirler arasında bir tanesi en ziyade dikkat nazarı celbediyordu. Bu da bütün gazetelere katilin fotoğrafının neşredilmemesi hakkında Berlin polis müdürlüğü tarafından gazetelere yapılan tenbihat idi. Bu tenbih üzerine gazeteler hakikaten onun fotoğrafını neşretmemişlerdi. Bu tedbir, beraat edeceği evvelinden mukarrer olan katili ilerde Türklere tanıtmamaktan başka hangi sebepten dolayı alınmış olabilirdi?

Katilin beraati Alman gazeteleri tarafından muhtelif surette tefsir edildi. Bazıları sol cenah gazeteleri, hâdiseyi alkışladılar.

Bununla beraber hakikati yazan Alman gazeteleri de eksik değildi. Bunların içinden bir tanesi Talat paşanın katli hadisesinde İngiliz parmağı olduğunu bile yazmaktan çekinmedi ve dedi ki:

«Bugün Almanyada hakikaten kuvvetli bir efkârı umumiyeye olsaydı, o efkârı umumiyeye işin içinde İngiliz parmağı olduğunu işfa ettikten sonra katilin tekrar tevki ve yeniden muhakeme edilmesini şiddetle isterdi. Bunu yapmasa bile katil Tayliryanın müzir bir ecebi sifatiyle Alman hududu haricine çıkarılmasını temin ederdi. Bugün Almanyanın misafiri bulunan daha birçok Türk dostlarımız vardır. Bunların emniyet ve selâmetleri için Tayliryan derhal hudud haricine çıkarılmalıdır.»

Fakat, Alman gazetesi bunu isteye dursun, katil artık Berlinin meşhur sokaklarında günün kahramanı olarak doluşup duruyordu. O gene Maykova'sına kavuşmuştu. Eğlencelerin, ziyafetlerin ardı arkası kesilmiyordu. Dünyanın her tarafındaki Ermenilerden tebrik telgrafı yağıyordu.

Katilin hudud haricine çıkarılmasını isteyen Alman gazetesinin neşriyatı böylece hiçe sayılıp dururken diğer bir Alman gazetesi de diyordu ki:

«Büyük Türk vatanperveri Talat parçası bir katle kurban gitti ve katil de, İngilizlerle Ruslar tarafından Türkiyeyi taksim etmek için âlet olarak kullanılan Ermeni milletine mensubdur. Bu böyledir ve bu hakikat, milli intikam

— S O N —

kisvesine sokulan bir takım psikolojik sebep gölgeleri ortadan kaldırılamaz. Katil Alman toprağında vukua gelmiş ve maatteessüf cezasız kalmıştır. Halbuki Almanyada şimdiye kadar bir hak ve adalet devleti diye tanılırdı. Şimdi ise ecnebi milletlere mensub olan kimseler cezaya çarpılmaktan korkmıyarak hususi hesaplarını Alman topraklarında hal ve tesviye etmek için fırsat buluyorlar. Galiba bir gün Karadağlılarla Arnavudlar da ailevi kavgalarını ve bundan ileri gelen kan davalarını Alman topraklarında halle kalkışacak curlarsa buna hayret etmemek lâzım gelir.»

Cinayetin cezasız kalmasına çok kızan başka bir Alman gazetesi ise şu mütaleaları yürütüyordu:

«Türkiyeyi vatan olarak kabul eden milletler arasında Ermeniler kadar büyük bir millet Türklere dostane bir surette geçinemezlerdi. Hattâ daha bundan 40 sene evveline gelinceye kadar Türklere Ermenilere «Sadık Millet» namını bile verirdiler. Türkiyedeki Ermeniler nazır olurlardı, milyoner olurlardı. İstanbulda, Anadolu da arazi sahibi birçok Ermeni vardı. Fakat Ermeniler Türk idaresine karşı ayaklandılar, kendileri için ayrı bir vatan istemeye başladılar. Onlar bu istekleriyle ortaya çıktıkları için pek ağır cezaya çarpılacaklarını biliyorlardı.

Nitekim, Ermeniler bomba ve kama ile oynamaya kalkınca, gizli Ermeni teşkilâtı tarafından Türk memurları ve askerleri öldürülmeğe başlanınca bu cezaları da gelip üzerlerine çökmekte gecikmedi. Bu işler Avrupa devletlerinin dikkatini celbetmek için yapıyordu. Fakat ondan sonra artık Türk milletle Ermeni milleti arasındaki anlaşma yerine öldürücü bir kin tohumu ekilmiş oluyordu. İşte ekilen bu kin tohumunu harbumumî senelerinde mahsulünü vermiş oldu.

Millî hislerini henüz kaybetmemiş olan Almanlar Berlin mahkemesi tarafından verilen hükmü derinden derine teessif ediyorlar ve o hükümden dolayı doğrusu utanıyorlar!»

Katil Tayliryanın gülünç muhakemesi hakkında Alman gazetelerinin yukarıdaki mütalealarından fazla bir şey yazmağa lüzum yoktur. Onların neşriyatı mahkemenin ve arkasındaki o zamanki hükümetin ayıplarını ortaya atmak için kâfidir.

Bu esnada Talat paşanın cenazesi tabutile beraber defnine intizar ediyordu. Çünkü henüz gömülmemiştir. Merhumun arkadaşları onu bir gün Türkiyeye nakletmeği ümid ettiklerinden gömdürmemişlerdi. Fakat nakil için bir fırsat çıkmadığından bu vaziyet senelerce devam edip durdu. Almanyada bulunan Türklere diyorlardı ki:

— Hayır, Talat paşanın mübarek nâşını gömdürmeyiz. Katili serbest bırakarak doluştuca o tabut protesto makamında öyle açıkta kalacaktır!

Fakat, Berlindeki İslâm Cemaatinin ısrarı üzerine nâşın artık defni lâzımgeldi. Talat paşanın katilini serbest bırakmak hatasını işleyen sosyal demokratların ayıbını, Hitler hükümeti, paşanın yattığı kara toprak üzerine bir mezar inşa ettirmekle örtmeğe çalıştı.

— S O N —

EKONOMİ

Erzincanda yeni bir fasulye cinsi yetiştirildi

Erzincanlılar şarkta kurulacak şeker fabrikasının şehirlerinde açılmasını istiyorlar

Erzincan (Hususi) — Erzincan ziraat müdürü Ömer Hilmi Göksoy tarafından köylülere teşvik ve bu iklimde yetiştirilmesi mühim bir varidat temin edeceği anlaşılan bir nevi iri taneli fasulyenin ekimine büyük ehemmiyet verilmiştir. Mühitin topraklar ile çok iyi imtizaç ederek fazla hasılat veren ve göksoy ismini alan bu cins fasulyeden 25 kilo tohumla işe başlanılmış, bununla beraber köylü nüün anlayabileceği şekilde resimli bir de broşür tabettirilerek bini müteciviz risale köylülere parasız olarak tevzi edilmişti. İki sene içinde yapılan mesaiden sonra bu sene tam otuz ton mahsul alınmıştır. Köylü bu bereketli mahsulün fevkalâde randıman verdiğini ve piyasada çok iyi bir fiatla alındığını görünce önümüzdeki yıl için daha geniş ekim hazırlıklarına başlamıştır. Hattâ köylü yapılmakta olan Erzurum - Sivas şimendifer hattının resmi küşadında ziraat bir sürpriz olmak üzere bir marşandiz dolusu fasulyenin ihracı için şimdiden ekim miktarını arttırmağa başlamışlardır. Bu sene İstanbul'a bir hayli ihracat yapılmış ve yapılmaktadır. Burada kilosu toptan sekiz kuruşa satılmaktadır. Ziraat Bakanlığının müştereken burada açtıkları köy eğitim kursumunda yetiştirilen eğitmenler çok iyi muvaffak olmuşlar ve ay nihayetinde geçen seneye nispetle her halde bir kaç misli olacaktır. Umum mahsulât geçen sene lere nispetle bu sene daha iyidir. İlk baharda hava soğuk gittiğinden meyva istihlalâtı bu sene pekaz olmuştur. Memleketin meyvacılığını islah ve kurutulmuş meyvaların iyi bir surette Avrupaya sevki için Ziraat Bakanlığı tarafından Hah köyünde bir kayısı kurutma istasyonu açılmış ve yirmi hektar bir arazide esashi bir surette faaliyete geçmiştir. Aynı zamanda zararlı bataklikları kurutmak üzere işe başlanmıştır. Memleketin bozuk olan buğday tohumlarının esaslı bir surette islahı için son zamanlarda hükümet tarafından İtalyandan çekiltilmiş olan (Mentana - bin tane) denilen buğday tohumundan Erzincana da getirilmiş ve yapılan tecrübede çok iyi neticeler alındığından bu sene için fazla tohumluk celbelle çoğaltılmasına ziraat müdüriyetince ehemmiyet verilmiştir. Erzincanın ziraat vaziyeti istikbal itib-

riyle çok iyi görülmektedir. Memleketin ve halkın kabiliyeti ziraiyesi çok iyidir. Bu sene yapılan şeker pancarı ekim tecrübeleri de çok iyi randıman vermiştir. Hükümetin doğuda kurulmasını tasavvur ettiği şeker fabrikasının iklimi her veçhile müsait olan Erzincanda yapılması çok yerinde bir iş olacaktır. Başlıca mahsulâtü her nevi zahire, fasulye, nohut, patates ve sairedir. Mahsul yetiştirici köylüler arasında bir de müsabaka açılacak, en iyi mahsul yetiştirenlere mükâfatlar verilecektir.

Rizede bambo tecrübeleri yapılıyor

Rize (Hususi) — Yetiştirmekte olduğu nebatlar itibarıyla tropikal iklim hassaları gösteren Rizede, Rusya'dan getirilen bambo kamışları 12 santimetreye yakın bir kütürde büyümüşür. Bu kamışlar iki senedenberi Rizede tecrübe edilmektedir.

Hindistan ormanlarının belli başlı servetini teşkil eden bambo kamışının mobilya, kayık serenleri ve saire yapılmakta, metin olmakla beraber kolay da işlenmektedir. Bambo kamışının burada alabileceği azami irtifa ve kahlık malûm değildir.

Ziraat Vekâleti, Rizedeki bambo tecrübelerini çok yakından takip etmektedir.

Beş gemi balık almak için bekliyor ar

İstanbul'a gelen beş Yunan ve İtalyan balıkçı gemisi, limanımızda havaların düzelmesini ve fırtınanın dinmesini beklemektedir. Havalar düzelince, bu beş gemi, balık yükliyerek limanımızdan hareket edeceklerdir.

İSTANBUL Ticaret ve Zahire Borsası

20/10/937

FIATLAR

CINSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 3	6 15
Arpa Anadolu	4 7	4 9
Kuşyemi	7 25	.
Susam	16	.
Keçeli kılı	55	.
İç badem	81	.
İç fıındık	38 20	.
Yapağı Anado.	56	.
Yapağı Trakya	67	.
Yün yakanmış	87	.
Peynir beyaz	34 15	.
Peynir kaşar	43	45

Fotoğraf tahlilleri

Azminde şebat etmesi lâzım gelen bir genç

Bursa okuyucularımızdan Ramiz Aktüzün de şu nu soruyor:

— Kendi başıma iş sahibi olabileceğim miyim?

Dileği, çok mümkün olan bir şeydir. Azminde ve iyi niyetlerinde şebat etmesi lâzımdır.

Muvaffakiyet hamle işidir

Ankaranın İbrahim Yanmazın suali de aynı: — Muvaffak olacak mıyım? İşini ve hesabını bilen, fena tesadüflerden ve hâdiselerden kendisini korumağa dikkat etmesi lâzımdır. Diğer taraftan muvaffakiyet, hamle ve mücadele işidir.

Kafasile çalışan bir genç

Bandırmadan C. Umut imzasıyla soruluyor: — Muvaffak olacağım mı?

Kafasile çalışan ve bir meslek sahibi olmağa azmedenler için tutunduğu işde muvaffak olamamak fena bir tesadüfle ifade edilebilir.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Bir adam odasında ölü bulundu

Küçükpazarda Bakının dükkânı üzerinde yatmakta olan amele Ali oğlu Hüseyin dün odasında ölü olarak bulunmuşür. Hüseyinin yapılan muayenesinde kalb sektesinden öldüğü doktor tarafından tesbit edilmişse de müddeiumumilik cesedini morga kaldırılmasına lüzüm göstermiş ve cesed morga kaldırılmıştır.

Resimli fıkra müsabakamız

Son Postanın kış mevsimi programını tesbit ederken sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil, biraz da eğlence lâzım, diye düşündük, bu düşünce ile bir müsabaka tertib ettik, bu müsabakanın esası şudur:

Müsabakanın esası

Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını seçtik. Her fıkra için bir resim yaptık. Fıkralara 1 den 40 a kadar, fıkraların resimlerine de gene (1) den (40) a kadar numara koyduk. Hergün bu fıkralardan ve resimlerden birer taneğini dercedeceğiz. Fakat bu resim o gün çıkan fıkranın değil, ya daha evvel çıkmış, yahut ta daha sonra çıkacak bir fıkranın resmi olacaktır.

Müsabaka bitince okuyucularımızdan soracağız: — Hangi resim, hangi fıkranıdır? Siz de bize meselâ (40 numaralı resim, 1 numaralı fıkranın, 4 numaralı resim 17 numaralı fıkranın, 14 numaralı resim 38 numaralı fıkranın V. S.) diye bildirecek, bu fıkralar ve resimleri de gazeteden kesip listeye bağlayarak bize göndereceksiniz.

Bu suretle siz okuyucularımız hem güzel bir fıkra okumuş, hem güzel bir resim görmüş, hem de bir müsabakanın verdiği heyecanın zevkini tatmış olacaktır.

Mükâfatlar

Bu müsabakada kazananlar arasında 75 okuyucumuza para mükâfâtı vereceğiz. Mükâfatların listesi şudur:

1 kişiye	100 lira
1 »	50 »
1 »	25 »
1 »	10 »
8 »	5 er lira
63 »	2 şer buçuk lira

Mükâfat kazanan okuyucuları noter tayin edecektir. Müsabakamıza 19 gün evvel başladık. Yirminci resim ve fıkrayı aşağıda bulacaksınız.

Resim : 20

Fıkra : 20

Ya şarap olsa idi?

Bekri Mustafa, eline iki tavuk almış, gidiyordu. Birisi görüp soğdu:
— Bekri.. Satılık mı onlar?
Bekri, kızdı:
— Neye satılık olsun, akşama meyhanede kızartıp yiyeceğim!
— Zavallı hayvana yazık değil mi? Durup dururken, kafasını koparacak, sonra da şişe saplayacak, canını yakacaksın!
Yüreği pek yufka olan Bekri, elindeki tavukları yere bıraktı. Hayvanlar kaçıp gittikten sonra, tanıdığı sordu:
— Bekri, şimdi tavukların yerine, elinde iki şişe şarap olsa, onları da bırakır mıydın?
Bekri, haşlarını çattı:
— Kırk yılda bir sevab işliyelim, dedik. Şimdi beni zorla günaha sokma da yıkıl git karşımdan!

* Son Posta 'nın edebî romanı

— 6 —

Yazar Halid Fahri Ozansoy

Gözleri, gayri ihtiyari, Mahmurenin bir alev gibi kaynayan etlice kabarık yavru dudaklarından vücuduna kayıyordu. Daha dün, beyaz keften iskaripini üstüne kısa konçlu çorablarını düşürerek çıplak bacıklarını pervasızca oynatan küçük kız nerede idi? Keten iskaripin bile podüsiet şık bir iskaripinle değişmişti. Adnan bu anda kendi kendisine ne kadar kızarıyordu! Sanki niçin bu kıza her ay gönderdiği vâdettiği paranın üç dört misli fazlasını yollamıştı? Hele Gülsüm bunu niçin kabul etmişti? Niçin kızına karşı bir tuzaktan şüphelenmemişti? Fakat işte anası bile vaziyetten memnundu. Şimdi de kızını süsleyip püslüyüp ona yolluyordu. İnsanlar ne iğrenç olmuşlardı!

Adnan bir lâhza içinde bütün bunları düşündü. Fakat her nefret gibi, zevk ve ihtirasın önünde de hangi ahlak prensibi uzun müddet dayanabilir-di? Genç kızın sesi bir anda onu tılsımlı ve âhenkli bir âleme sürükledi:

— Niçin susuyorsunuz, beyefendi, yoksa geldiği darıldınız mı?

Adnan derin bir uyukdan sarılıp da uyandırılmış bir adam şaşkınlığıyla kızın baktı. Mahmure, hafif bir kızarıyla ba-

şını önüne eğmişti. Adnan yavaşça eğilerek onun ufak, yumuşak ellerini eleri içine aldı ve kendinden buktele kumral saçlarını koklayarak, sadece: — Bilâkis çok memnun oldum, Mahmure!

Diyebildi. Böyle bu genç saçları koklarken aradan kaç dakika, kaç saniye geçmişti? Bir aralık dışarıdan camlı kapının açıldığı ve koridorda gürültülü adımlarla yüründüğü işitildi. Of! bu Hasan da hep böyle kalın kunduralarını takırdarak yürürdü. Halbuki Adnan bunun için onu kaç defa paylamıştı!

Mahmure ile karşı odaya geçtiler. Kız şimdi bir şey söylemiyor, susuyordu. Adnan ona yazı masasının karşısındaki koltuğu gösterdi, kendisi de masanın önünde oturdu.

Daha ne konuşacaklardı? Bu kız artık gitse ve Adnanın içindeki bu öldürücü heyecan artık kesilse daha iyi olmaz mıydı? Şimdi bunu hem istiyor, hem istemiyordu. Her dakika iradesile kalbi arasında birbirini tutmaz hislere kapılıyordu, fakat ihtirasile vicdanının mücadelesinden her dakika daha bitkin çıkıyordu. Nihayet Mahmure, bu sükûnun ve bu ânın tehlikesini sezer gibi ol-

du ve gitmek üzere ayağa kalktı. Adnan, elinin gayri ihtiyari sert bir hareketle:

— Acelen ne? dedi. Daha oturabilirsin. Birazdan seni iskeleye, vapura kadar götürürüm.

Bu sözü söylerken biraz sükûn bulmuş gibi idi. Kendi sesi kendisine bir emniyet, bir ferahlık vermişti. Bu itimad Mahmurede de uyandı ve tekrar kalktığı koltuğa oturdu.

Böyle mavi emprimesi içinde ne güzeldi bu kız! Bu elbise gözlerinin koyu gök rengine ne kadar da uyuyordu. Arkasını, kalın yeşil perdelerin güneşi kapadığı tarafta, iki pencere arasındaki kasaya dönmüş, başını biraz yana sarkıtarak, yazıhanenin yanındaki istüevrak ve dosya dolu etajere ve etajerin alt gözünde yiğil kocaman cildli kitablara dalmıştı. Kızın bu duruşunda bir tuhaflık bulan Adnan gülmekten kendisini alamadı.

Mahmure, yarım bir ilmekte tahsilinin hayranlığı ile:

— Ne kadar da büyük kitablardır diye mırıldandı. Bunlar hep davaları halleden anahtarlar mı?

— Evet.. kapalı kapıları açan anahtarlar..

Gözlerini bir lâhza kapayarak, Mahmureyi, kapısı kilitli, kırmızı ışıklı küçük bir odada tasavvur etti.

Birden, Mahmurenin sesi, onu tekrar hakikate getirdi:

— Bu yaz yalva geleceğim demuştüniz. Ne zaman geleceksiniz? Ne zaman? Onu Adnan da henüz bilmiyordu. Hem yalva gitmeli mi idi?

Gitmeye doğru olur mu idi? Kıza tereddüdünü belli etmemek için:

— Bakalım, dedi, işlerimi biraz yoluma koyayım da... Belki mahkemelerin tatilinde bir ay kadar gelirim.

Sonra lâkırdıyı başka bir mecraya sokmak için, kıza anasını, yatalak babasını ve ablalarını sordu.

Mahmure bu kadar istiyordu. İcini çekerek anlatmağa başladı:

Babası son zamanda çok hırçın olmuştur. Çivilili gibi yattığı yatağında bir bardak suyun bir dakika gecikmesine kızıyor, haykıyordu. Doymak ta bilmiyor ne olursa verin yiyeyim diyor, ne muzır şeyleri istiyordu. Üstelik, bilmem nasıl söylenen, yatağımı da sık sık temizlemek lâzım geliyordu. Doğrusu ya artık annesi kötürüme nasıl bakacağına şaşırılmıştı. Fatmaya gelince.. o da başka bir derdi! Hani mümkün olsa geceleri de tütün deposunda çalışsa... Aman kuzum, kocaya varamadı diye hincımı eve dönünce anasile kendisinden çıkarıyordu. Hele yeni elbise yapındığı için onu öyle kiskanmış, fena fena lâflar etmişti ki...

Mahmure bunları anlatırken, Adnan, bu basit kıza neden bu kadar zâf hissettigine için için gülüyordu. Biraz tesselliyi, biraz da azarı andıran bir iki söz söyledi. Sonra kıza, büyük ablası Haceri sordu:

Mahmure:

— Ooo! dedi. Bakın o rahat.. hiç değilse kafası diñ! Bütün gün Üsküdar da kocasının tütüncü dükkânında ömür geçiriyor. Beylerbeyine ayda bir kere uğradığı yok!

Mahmurenin ailesinden şikâyetleri ihtimal daha böyle uzayıp gidecekti. Birden, telefon çaldı.

Hayret! Telefondaki ses, Nerimanın sesi idi. Adnana: «Beni tanıdın mı?» diye takılıyor, sonra «muhakkak ekeşama gel» sana söyleyeceklerim var» diyordu.

Bu nasıl işdi? Ya Nerimanın kocası? Demek o, evvelce sandıkları gibi esaslı surette bir şeyden şüphelenmemişti? Nerimana, itiraz olarak, kısaca: — Nasıl olur canım? dedi.
— Nasılı yok. Sana gel diyorum, o kadar...

Adnan, telefonda bu biraz emri andıran sözün arkasından kıvrak bir kahkaha ve tatlı bir koca bebehim iltifatı işitti ve telefon kapandı.

Başını kaldırıp Mahmureye baktığı zaman, kızın gözlerini yaşlarla dolu buldu. Acaba telefonun bir kadın tarafından edildiğini anlamış mıydı? Öyle bile olsa ne çabuk kiskançlığa başlanmıştı? Hele Adnan şimdi bu on beş yaşındaki kızın karşısında kendisini ne gülsüz buluyordu! Halinde, sanki bilmeksizin, kendi kızının istediği bebeği komşu kızına hediye eden bir babanın telâşu vardı. Sahi, çok gülsüz oluyordu!

— Ne var, Mahmure?.. Niçin ağlıyorsun?

Mahmure, gözlerini küçük mendilden kurularak:

— Hiç dedi, anlattıklarım sinirlerime dokundu da...

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

Hariçten görünen pencerelerin yalnız bir tanesi karanlıkta kalmıştı.

yatak odası, misafirler için ayrılan iki başka oda, sandık odası olarak kullanıldığı anlaşılan küçük bir oda ile iki duvarı yerden tavana kadar yükselen camkânlı dolaplarla kaplı büyücek bir salondan ibaretti. Bir de abdesthane ve hamam vardı. Ortada kalan ve pencere-leri bahçe kapısının bulunduğu cihete nazır olan salonun kullanılmadığı anlaşılıyordu. İçinde bir köşeye konulmuş olan bir sedirle bir masadan başka eşya namına bir şey yoktu. Koridora bakan kapısı çıkarılmış, bu suretle salondan ziyade bir sofaya benzetilmişti. Camlı dolaplar da bomboştu.

Bir ellerimizde elektrik lâmbaları.

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Büyükadada Nizam sokağında 27 numaralı evde mutasarrıfın mukim iken halen kametgâhi meçhul Dimitri Çauşi ve Olga Çauşi'ye:

La Federal sigorta şirketine 27624, 27625, 27626, 27627, 27628 ve 27629 No. 11 altı adet sigorta poliçeleri bedeli ile 1933 ve 1934 seneleri primlerinden bakiye 350 lira 7 kuruş borcunuzdan dolayı berayi tebliğ gönderilen ödeme emrinin Yunanistan gittiğinizden bilâteblig iade edilmesi üzerine merci hâkimliğince ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren 30 gün zarfında borcu ödemeniz, borcun tamamına veya bir kısmına veya bu takibe bir itirazınız varsa gene bu otuz gün içinde şifahan veya istida ile dairemizin 937/1466 No. 11 dosyasına bildirmeniz ve 74-ncü madde mucibince mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız hapis ile tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapis ile cezalandırılacağınız ve borç ödenmediği takdirde cebri icraya devam edileceği ödeme emri yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (986)

ESKİŞEHİRİ DE

Ses - Işık Kitap Evi

İlk, Orta Lise mektep Kitaplarının Satış Merkezidir.

RADYOLİN

Dişlere hayat verir

ANCAK

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metolla taktır edenlerin dişleri mikrop-lardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınizi derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakının.

"Son Posta" nun Hikâyeleri

Topçubaşı ile Okçubaşı...

Yazan: Kadırcan Kaflı

Okun ucuna bir fitil bağladı, ateşledi ve yayını bütün kuvvetile girdi

Behram Paşa Hub kalesinin dîmdik bir kayalık üzerindeki mazgallarını uzun uzun gözden geçirdi. Başını salladı ve sonunda duran palabıyıklı, iriyarı, büyük kavuklu bir adama döndü:

— Buna ne kılıç, ne balta, ne de topuz işler.

Sağında duran ince uzun boylu, parlak nakışlı, sarkık bıyıklı okçubaşıya bakarak devam etti:

— Topçubaşının güllelerine o kadar güvencim yokken senin okların elbet söylenmeye değmez.

Okçubaşı Rüstem ağa:

— Belli olmaz!

Der gibi gülümsedi.

Topçubaşı Ahmet ağanın kabarık dırsekleri biraz daha belinden uzaklaşmıştı.

Behram Paşa onun sırtını okşadı ve sözlerini bitirdi:

— Fakat umarım ki gene ustalığımı gösterecek; az zamanda bu baykuş yuvasında gedikler açacaksınız!

— Bunu ben yapamazsam başka kimse yapamaz.

— Göreyim seni...

Ahmetle Rüstem, birbirlerini çekemezlerdi. Paşa ise her ikisinin de değerini bilir; hoş tutardı.

Ahmet ağa, okçubaşını bir defa daha Fenarda bırakmak ve kendisini sıvırlımek için fırsat yakalamıştı.

Kurnaz Rüstem altta kalmadı:

— Elbet biz de boş durmayız. Arının iğnesi küçüktür, lâkin nice yiğitleri kıvrandırır.

Atlarını sürerek kalenin başka bir tarafına gidiyorlardı ve son sözler bu yüzden duyulmamıştı. Bununla beraber topçubaşının okçubaşıya doğru bir an dönen gözlerinde bir kartalın uyuş serçeye olan bakışları vardı.

Rüstem için için kızdı:

— Alacağın olsun!..

★

Toplar sıralanmıştı.

Barut torbaları namlulara atılıyor, sıkıştırılıyor, sonra 5-10 kiloluk taş güller de barutun önüne sürülüyordu.

Fitiller yerleştirilip tutuşturulunca ortalıği bir duman kaplıyor; güllenin yüksek kale duvarlarına çarpmasından çıkan tok ses top gürültüleri arasında kayboluyordu.

Kale duvarlarında hiç bir yıkık ve delik olmuyordu.

O zaman mazgalların üstündeki beyaz harmaniyeli, mızraklı, kılıçlı Arapların hepsi birden bir çakal sürüsü gibi bağırarak alay ediyorlardı.

O anda yüzlerce ok birden mazgallara doğru uçuyor; bir kaç adam tepeden aşağıya çığlıklar içinde yuvarlanıyordu.

Okçubaşının alaycı sesi duyuluyordu:

— Nasıl; topçubaşı ile alay eder misiniz?

Araplar mazgallarda görünmez oldular. Fakat Ahmet ağanın canı sıkılıyordu. Çünkü Rüstem ağanın alayı elbet Araplarınkinden daha ağırdı.

Okçubaşının kendisinden daha çok iş görebilmesi de, kızgınlığını son dereceye vardırdıyordu.

O gece karanlıkta yarı çıplak bir adamı Behram Paşanın önüne getirdiler. Bu, kalenin kaçmıştı. (İmamoğlu) nun kendisine işkence yaptığını söylüyordu. Şüphelendiler; fakat o bu şüphenin yersiz olduğunu isbat etmek istedi:

— Size bir yer göstereyim. Kalenin barut deposu oradadır. Eğer toplarınızla orayı döverseniz patlar ve size ateş edermezler.

Erkenden onun gösterdiği yere gittiler. Tepede minimini bir de penceresi vardı. Topçubaşı:

— Bundan kolay ne var? Duvar zorlu değildir. Çabuk yıkarım. Delikten içeriye yağlı ve yanmış paçavralar da atarım.

Dedi.

— Hemen işe başla!

Bütün gün uğraştı. Fakat bir türlü söylediklerini yapamadı. Behram Paşa sabırsızlanıyordu.

Okçubaşı Rüstem ilerledi:

— Bir de ben deneyim.

Onu baştan ayağa kadar süzdüler.

Acaba ne yapacaktı?

Ne yapabilirirdi?

Okun ucuna bir fitil bağladı. Ateşledi ve yayını bütün kuvvetile gererek attı.

Ok boşlukta belli belirsiz bir duman bırakarak yükseldi, yükseldi ve dosdoğru barut deposunun küçük deliğinden içeri daldı.

Topçubaşının yüzündeki bütün kan ve sevinç, sanki okçubaşının yüzünde topıanmıştı.

Bir dakika sonra korkunç bir patlayış oldu.

Taş, toprak, kireç, kalaslarla insan gövdeleri ve parçaları havaya uçtu.

İçeri girmek için yol açılmadı amma içeridekiler barutsuz kalmışlardı.

Behram Paşa topçubaşıya bakarak dudak büküp ve baş salladı. Okçubaşı Rüstem ağaya ise candan gülümsüyerek yaklaştı; sırtındaki kaftanı ve belindeki mücevheri kendi elile giydirip kuşandırdı.

Sonra yeniden Ahmet ağaya döndü:

— Ya eski ustalığın kalmamış, yahut ta candan hizmet etmiyorsunuz. İki güne kadar duvarlarda bir gedik açamazsan topçubaşı değilsin!

Ahmet ağa kızdı:

— Kale sağlam ve güllerle küçükse benim suçum ne? Eğer düşmanın benim gibi usta topçuları olsa, siz burada durabilir de kaleyi dövebilir miydiniz?

Behram Paşa bu sözleri pek manalı buldu. Fakat kendisini tuttu ve bir şey söylemeden uzaklaştı.

O gece sabaha karşı yeniden top ateşi nazırlıkları yapılacağı sırada Ahmet ağa görünmedi. Çadırına girdiler. Orada da yoktu. Bir kâğıt buldular. Bunda şöyle yazıyordu:

— Mademki beni siz beğenmiyorsunuz, elbet (İmamoğlu) beğenir. Güllelerim başınıza yağınca aklınız da başınıza gelir.

Behram Paşa yerinde duramıyor; elindeki mücevherli hançerin sapını sınımsıkı tutarak derin derin düşünüyordu.

Rüstem ağa yanına yaklaştı:

— Devletlüm, niçin tasa edersiz? Topçubaşı gitti ise toplularla toplar-bizdedir. Hem elbet anın cezasını veririz.

Bu sözler üzerine paşa başını kaldırmış ve merakla sormuştu:

— Nasıl?

— Şeyh Hammad, (İmamoğlu) nun eski dostudur. Bir mektupla ve gizli olarak haber verir ki topçubaşının kaleye gidişi ona değil, bize hizmet içindir.

Gece kalenin etrafında ve içinde tek tük meşaleler yanıyordu.

Rüstem ağa mektubu bir okun ucuna

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Mesudiye ve Âsarıtevfik zırlıların top talimlerinden bir gün sonra Heybeli önlerinde vukua gelen bir hâdise Mitat Paşayı padişahattan uzaklaştırdı

Mitat paşa düşündükçe, işittiği sözlere yavaş yavaş hak veriyor; aynı zamanda bazı şeyleri de hatırlıyarak şüpheleri kuvvetleniyordu. Meselâ.. Abdülhamid, henüz tahta çıkmadan evvel şair Namık Kemal beyi başkâtib, şair Ziya paşayı da başmabeynci olarak muhitinde kuvvetli bir hürriyetperver partisi teşkil edeceğini vâdettiği halde, cülusunun üçüncü günü, Damad Mahmud paşanın tavsiyesile (Said Bey) i başkâtib tayin etmişti. Halbuki başkâtib Said bey ile Mitat paşanın arası son derecede gergindi. Çünkü Mitat paşa, birinci sadaretinde, bir meseleden dolayı Said beyi ağır surette tahkir etmişti. Vakiâ Said bey, bu hakarete tahammül etmişti. Fakat Mitat paşaya son derece kinlenmiş ve bu kinini bazı yerlerde izhar etmişti. Bu da, Mitat paşanın kulağına gelmişti.

Said bey, son derecede zeki ve hü-lûkâr idi. Nitekim, başkâtibliğinin üzerinden birkaç gün geçer geçmez Abdülhamidi tam manasile avucunun içine alıvermişti. Sarayda, en faal rol oynayan Damad Mahmud paşa ile birleşek, Babıâlinin bütün nüfuz ve kudretini bir ay zarfında kâmil saraya çekmişti.

Mitat paşa bunları hatırladıkça, işittiği sözlere daha fazla ehemmiyet vermiş; artık Abdülhamide karşı çok dikkatli davranmaya karar vermişti.

Nihayet bir gün, garib bir hâdise vukua gelmiş; ve Mitat paşanın şüphelerini büsbütün kuvvetlendirmişti.

Teşrinisanın 29 uncu günü (Mes'udiye) ve (Âsarı Tefvik) zırlıları Mar-mara denizine açılarak top talimleri yapmışlar, eski gemiler üzerine ateş açarak onları batırmışlardı. Hususî bir vapurla giden vükelâ heyeti de bu talimlerde bulunmuştu.

Bir gün sonra da Heybeliada bahriye mektebinin civarında bir torpil tecrübesi yapılacak ve bunda bizzat Abdülhamid de bulunacaktı. Torpil, Top-haneî âmirede Türk zabıtları tarafından yapılmıştı. Mektebin açıklarında denize yerleştirilen bu torpilden, mektebe kadar bir elektrik teli uzanmıştı. Bu tel vasıtasile torpil ateş alacak, tesirinin derecesi, torpilin üstüne demirlenen Şirketi Hayriyenin «Mırgün» isimindeki vapurunun teknesinde yapacağı tahribattan anlaşılacaktı.

Abdülhamid, şimdiye kadar İstanbul'da ilk defa görülen bu tecrübeye bütün vükelâ heyetini de davet etmişti. Kendisi, gene (Perteve Piyâle) isimindeki taht vapuruna binmişti. Vükelânın da (Süreyya) isimindeki maiyet vapuruna binerek kendisini takib etmelerini irade etmişti.

Böylece, bahriye mektebinin önüne bağladı ve kaleye attı.

Ertesi sabah güneş doğarken yarı çıplak, iriyarı iki Arap ortalarında topçubaşı olduğu halde kulelerden birinde göründüler. Birisi elindeki enli kılıcı havaya kaldırıp indirdi. Kanlı bir baş sabahın kızıl ışıklarında boğluğa düştü; sonra kale duvarlarının dibindeki sarp kayalıklara çarpa Behram Paşanın çadırının bulunduğu yere doğru yuvarlandı.

Türk topları kaleyi dövmeye başladılar.

Behram Paşa kanlı başın önünde ok-çubuşu alnından öpüyor; kaftanını giydikten sonra mücevher hançerini de ona vererek şöyle diyordu:

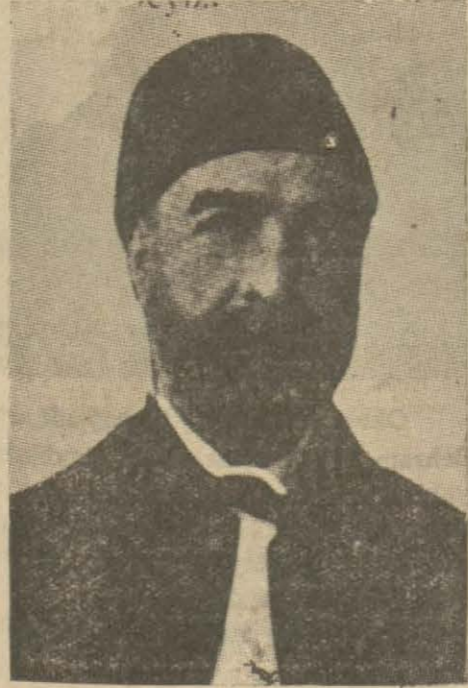
— Oktan da, toptan da üstün bir şeyin varsa o da aklındır. Akıl olmadıktan sonra okçubaşılık ta, topçubaşılık ta bir akçe etmez.

Yarınki nüshamızda:

DELİ Mİ?

Yazan: Joseph Jolinon

Çeviren: Nurullah Ataç

Ziya Paşa

gidiyordu. Evvelâ bazı merasim icra edilmmişti. Sıra, torpilin ateşlenmesine gelmişti. Tam o sırada Abdülhamidin binmiş olduğu (Perteve Piyâle) vapuru birdenbire hareket ederek, Büyükadanın önlerine doğru ilerlemişti.

Mitat paşa; taht vapurunun, böyle ansızın uzaklaştığını görür görmez;

— Eyvah! Hünkâr bizi burada torpil ile ifna edecek...

Demiş ve derhal kaptan köprüsüne koşarak, geminin süvarisine:

— Çabuk.. o vapuru takip et, diye emir vermişti.

Mitat paşa, bunda biraz da isabet etmişti. Çünkü müthiş bir tarrake ile patlayan torpil, (Mırgün) vapurunu param parça ederek korkunç bir sütünu arasında yüzlerce metre irtifaa fırlatmış ve bir dakika sonra, geminin parçaları havalanan sularla yağmur gibi yağmaya başlamıştı. Eğer Süreyya vapuru eski yerinde kalmış olsaydı o ankar parçalarından bazılarının, vükelânın başlarına inmek ihtimali vardı. O günden sonra artık Mitat paşa

Abdülhamidden çekilmeye başlamıştı.

HAREM DAİRESİNDE, MÜHİM BİR HÂDİSE

Abdülhamid, henüz yirmi dört, yirmi beş yaşlarında iken, mühim bir âşk macerası geçirmişti. Evvelâ şunu arz edelim ki; Abdülhamid, kadınlara taraftından pek az sevilmişti. Hattâ tâli ve kader, onu ana sevgisinden bile mahrum bırakmış, henüz pek küçük yaşta iken validesi, genç yaşında veremden ölüp gitmişti.

Abdülhamidi hayatında belli başlı iki kadın sevmişti. Biri, validesi öldükten sonra ona hakiki bir analık şefkat ve muhabbetini gösteren, Abdülhamidin dördüncü zevcesi (Presto, kadın efendi) idi. Bu iyi kalbli kadın üvey oğlunu derhal kendi dairesine almış; kendi evladı gibi büyüttü.

Abdülhamid, bütün hayatında bu kadına karşı son derece hürmet göstermiş; hattâ saltanata çıktıktan sonra kendisine « makâmı mehdîülyâ-yani valide sultan» ünvanını vermişti.

Öteki kadın da, Sultan Aziz'in validesi idi. Bu kadın da küçük yaştanberi Abdülhamidi sevmişti. Onu sık sık dairesine istetir. Günlerce alakoyar. Bütün arzularını yerine getirirdi. Bluga eren şehzadelerin kendilerini mahrem olmıyan dairelere girip çıkmaları âdet olmadığı halde, Sultan Aziz'in validesi, Abdülhamide büyük bir imtiyaz vermişti. Genç şehzade, yirmi beş yaşına geldiği halde Valide sultanın dairesine serbestçe girip çıkar, tıpkı küçüklüğünde olduğu gibi orada günlerce ikamet ederdi.

Bir gün gene Abdülhamid, Valide sultan dairesinde idi. Biraz piyano çalmak istemişti. Bulduğu salonun kapısı açılmış, kapının aralığından genç ve sarışın bir baş belirmişti.

(Arkası var)

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Sabahları 7,12 de A. Kavağından kalkan ve 8,45 de Köprüye gelen 53 numaralı seferin 25/10/937 Pazartesi sabahından itibaren 15 dakika evvel hareket ve 8,30 da Köprüye muvasalat

edeceği ilân olunur.

KAŞE

NEOKALMİN

GRİP NEZLE BAŞ VE DİŞ AĞRILARINI KESER

ERGO

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Kopenhâğa gelip Alman konsolosunun karşısına çıkıp konsolos azametle bana şu garip suali sordu: "Alman olduğunuza dair vesikalarınızı gösteriniz!"

Cevabını veriyor ve homurdanıyorum. O zaman cellâdlarımız uzaklaşıyorlar, lâkin biraz sonra tekrar gelerek aynı tecrübeye yeniden başlıyorlardı.

Nihayet «Yedinci Fredrik» vapurunun avdetine müsaade ettiklerini haber aldığım zaman ne kadar memnun olduğumu tasavvur edebilirsiniz. Hayatında bu kadar sevdiğimi hatırlamıyorum. İngilizler domuz yağı hamulesi de dahil olduğu halde hepimizi serbest bırakmışlardı ama «Kirkwall» limanından çıkar çıkmaz başka bir tehlike ile karşılaşmıştık: Alman denizaltı gemileri günün gecesini filvaki bir Alman denizaltı gemisi ile karşılaştık. Denizaltı gemisi projektörünü yakarak bize doğru çevirdi. Lâkin bitaraf bir bandıra altında seyrettiğimizi görek karallıklar içinde kaybolup gitti.

«Kirkwall» limanından çıktıktan sonra gemide çiçek hastalığı başlamıştı. Binaenaleyh Norveçte o zamanlar «Kristiyanya» ismini taşıyan şimdiki «Oslo» limanına girdiğimiz zaman vapura sıhhiye memurları gelerek herkesi aşıladılar. Bu meyanda ben de aşılandım.

Ben gemiyi «Oslo» da terkedeceğimi mahalli liman memurlarına haber vermişim. Binaenaleyh gemi limanda bağlayıp herkes ayrılacağı zaman bermütad bana da:

— Nerede oturacaksınız? diye sormuşlardı.

Ben çoktanberi Norveç gelmiş değildim. Çoğunuz hatırdanda bir tek otelin ismi kalmıştı: «Park Oteli»... Ben de: — Park Otelinde oturacağım!.. deyiverdim.

Halbuki bu otel Norveç payitahtının en lüks ve en pahalı otellerinden birisi imiş. Ben bu otelin ismini verince karşıdaki liman memurunun hayretinden gözleri büyüdü ve:

— Ne söylüyorsunuz? diye haykırdı. Böyle pis ve kirli bir kıyafetle Park oteline gidilmez arkadaş, kendine gel!

Devirmiş olduğum çamın azametini anlamışım ama iş işden geçmişti.

Binaenaleyh işi pişkinliğe vurdum ve şu cevabı verdim:

— Amerikada birçok para kazandım ve hayatımda bir kerecik olsun çok lüks ve çok kibar bir otelde yaşamaya karar verdim. Paramın ve keyfinin kâhyası değilsiniz ya!.....

Bu cevap karşısında akan sular durdu. Bizim sıhhiye memuru efendi de durakladı ve hürmetkâr bir tavır takınarak:

— Öyle ya canım, dedi, herkesin keyfine karşılamayız ya!.. Neme lâzım benim. Canınız nereye isterse orada oturursunuz... Yalnız on gün müddetle her gün karantime mevkiine müraacaat etmeyi lütfen unutmayınız...

— Pekâlâ gelirim...

Nihayet her şey tamamlanıp bütün muameleler ikmal edildiği zaman saat altına gelmişti. Saat yediyi kırk geçse ise ben «Kopenhâg» yolunu tutmuş bulunuyordum.

«Kopenhâg» a gelince doğrudan Alman konsolosuna müraacaat ettim ve kim olduğumu söylemeden Almanya için bir pasaport istedim.

Bay konsolos azametli bir edâ ile:

— Alman olduğunuza dair vesikalarınızı ibraz ediniz!.. buyurdular.

— Üzerimde hiçbir vesikam yok! cevabını verdim.

— O halde maalesef pasaport verilemez..

— Peki ama ben ana vatanıma kavuşmak için tamam (20.000) millik bir mesafe katettim.

Azametli ve kırtasiye düşkününü muhatabım bu sözlerimden ne müteessir oldu, ne de mütehayyir... O vesikadan muameleden, imzadan başka bir şey düşünmüyordu. Bir müddet beni süzdükten sonra:

— Sizin için yapabileceğim yegâne şey, dedi, siz Almanya'ya sevkedip zabıtamıza teslim etmekten ibarettir.

Bu cevap bana her nedense pek dokunmuştu. Ana vatanıma gelebilmek için bir devriâlem seyahati yapmış, bir tehlike geçirmiştim. Halbuki yurdumun kapılarına kadar gelmiştim, lunuyordum. Halbuki halden anlaşıyor ve vurdum duymaz bir Alman meri benî tıbbî bir cânî gibi, bir hırsız gibi polise teslim etmekten dem vurdum.

Galiba gözlerim de yaşarmış bir de:

— Benden vesika istiyorsunuz? cevabını verdim. «Singapur» dan kimbura kadar gelen bir adam üzerine Alman olduğuna dair evrak taşıyan bay konsolos. Galiba hali harbe oluyumuzu ve İngiliz donanmasının bütün denizleri sıkı bir tarassud altına aldığı bilmiyorsunuz. Şayed bunu biliyorsanız benden vesaik istemekle ne değinizi bilmiyorsunuz. Deniz yolunu gelip Almanyaya girmek isteyen insanların hiçbirinde hüviyet varabil bulamazsınız.

Ve ökçelerim üzerinde bir devir yapıp azametli bir edâ ile konsolosun nından çıktım ve doğrudan «Hambur» Amerika hattı» şirketinin «Kopenhâg» acenteliğine müraacaat ederek başmabeyncileri direktöre anlattım. Halbuki anlıyan adama can kurban... Direktör beni âläke ile dinledikten sonra:

(Arkası var)

Bir Doktorun

Günlük

Perşembe

Notlarından (*)

Meskenlerimizi Isıtmak meselesi

Umumiyetle yanan maddelerin kömür ve odunların bir takım gazları neşrettiklerini evvelce söylemiştik. Bu gazlar hamîtkarbon, asit karbonik, buharı, duman, kül ve sairidir. Fakat bunların içinde en zehirli hamîtkarbon boudur.

Boğaz, tennefüs edildiği zaman kanın içindeki kırmızı küreyvat üzerine misal olarak artık onların oksijen masinasına ve tennefüs ve devran vazifesini ni yapmasına mani olur ve bu suretle sür'atle ölümlü intac eder.

Ani olarak ölümlü intac etmeyecek şekilde hafif zehirlenmeler de her vakit görülmektedir. Birçok müellifler göstermişlerdir ki az miktarda karbon gazı uzviyette teraküm ede ede bir takım gazların tevilit etmektedir. Bihassa bir insanın aynı salonda mütemadiyen oturmaları salonun havasını ifsat etmesi neticesi ani değil, fakat müzmin tarzında semmümler husule getiriyor.

Ve bu tesemmümler umumi itidal ve neşvünema üzerine menfi tesirler yapar gibi bilhassa cümlel asabiyele merkeziye yani dumağ ve küçük dumağın murdar ilikte de bir takım maraz tesirleri hürat meydana getirmektedir. Zahirî mide ve barsak bozukluğundan ileri gelen zannedilen bir çok tesemmüm vak'alarının hakikatte bir oksit dö karbon buharı kömür kokusu tesemmümünden başka bir şey olmadığı bir çok doktorlar tarafından isbat edilmiştir.

(*) Bu notları kesip saklayınız. Yabancı bir albüme yapıtırlıp kolleksiyon yaparsanız. Sakıntı zamanında bu notlar bir doküman gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul eihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarada: (Egref Neşet). Beyazıdda: (Haydar). Beşiktaşta: (Erofilos), Eminönünde: (Şişir Kemal), Eyüpte: (Arif Beşir), Eyüperde: (Emilyadi), Şehremininde: (Nuragümürükte: (Kemal), Küçükpanarada: (Hulûsl), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu eihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Çarşıda: (İsmet), Taksimde: (Nizamettin), Kurtuluşta: (Necdet). Yenigehirde: (Parunakyan). Bostanbaşında: (Ahmet Beğiktaşta: (Nall Halit).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarındaki:
Üsküdar'da: (İmrahor). Sarıyerde: (Nuri), Kadıköyünde: (Sihbat), Çarşıda: (Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybeliada: (Tanış).

T. Cumhuriyet Merkez Bankası

16 Birinci teşrin 1937 Vaziyeti

AKTİF

KASA :			
Altın : Safi kilogram	19.619.884	27.596.936,80	
BANKNOT		12.812.308,—	
UFAKLİK		937.177,01	41.346.421,81
Dahildeki Muhabirler :			
Türk Lirası		655.765,26	655.765,26
Hariçteki Muhabirler :			
Altın : Safi kilogram	6.482.909	9.118.729,56	
Altına tahvili kabil Serbest dövizler .		5.022,51	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		25.571.407,74	34.695.159,81
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı.		158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-fikan hazine tarafından vaki tediyat .		13.577.480,—	145.171.083,—
Senedat Cüzdanı :			
HAZİNE BONOLARI		3.700.000,—	
TİCARİ SENEDAT		37.581.916,77	41.281.916,77
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
(Deruhte edilen evrakı nakdi-			
A — (yenin karşılığı Esham ve Tah-		37.984.603,02	
vilât (itibarî kıymetle)		3.795.318,58	41.779.921,60
B — Serbest esham ve tahvilât . . .			
Avanslar :			
Altın ve Döviz üzerine		79.718,99	
Tahvilât üzerine		7.388.270,34	7.467.989,33
Hissedarlar			4.500.000,—
Muhtelif			17.025.347,18
Yekûn			333.923.604,76

PASİF

Sermaye			
İhtiyat Akçesi			15.000.000,—
Adi ve fevkalâde		2.105.172,40	
Husuf		4.516.007,70	6.621.180,10
Tedavüldeki Banknotlar :			
Deruhte edilen evrakı nakdiye . . .		158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-fikan hazine tarafından vaki tediyat .		13.577.480,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.		145.171.083,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş		19.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.		11.000.000,—	175.171.083,—
Türk Lirası Mevduatı :			15.960.231,60
Döviz Taahhüdâtı :			
Altına tahvili kabil dövizler		703.687,12	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		31.907.008,24	32.610.695,36
Muhtelif :			88.560.414,70
Yekûn			333.923.604,76

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

Liseler alım, satım Komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı Kilo	Brininehe Tahmin fiyatı	İlk temiat		Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
			Lira	Kr.	
Beyaz peynir	15900	40 Kr.	891	00	27-10-937 Çarşamba saat. 15 de
Kaşar peynir	9200	60 »			
Tavuk Eti	6750	60 »	580	50	27-10-937 Çarşamba saat. 15,30 da
Hindi »	8200	45 »			

Komisyonumuza bağlı yatılı liselerin Mayıs 938 sonuna kadar ihtiyaçları olan yukarıda mikdar, muhammen bedeli, ilk teminat, eksiltme gün ve saatleri yazılı yiyecekler kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler Alım, Satım Komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin şartnamelerdeki yazılı kanuni vesikalardan başka Ticaret Odasının yeni yıl vesikası ve teminat makbuzları ile birlikte kapalı zarflarını belli saatten bir saat evvel Komisyon Başkanlığına tevdi eder.

Şartnameler Komisyon Sekreterliğinden görülp öğrenilir. (6921)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Ankara - İstanbul arasında seri ve gündüze mahsus devamlı bir yolcu servisinin ihdası muvafık görülmüştür.

Ankaradan Pazar, Salı, Çarşamba, Cuma günleri saat 8,20 de kalkarak Haydarpaşaya saat 20,00 de varmak ve Haydarpaşadan Pazar, Salı, Perşembe, Cumartesi günleri saat 9,00 da kalkarak Ankaraya saat 21,03 de varmak ve 21.10.37 tarihinden itibaren başlamak üzere sefere vaz'ı takarrür eden bu gündüz seferinde yolcuların yemek, içmek ve her türlü istirahatleri temin edildiği gibi bu trenle seyahat eden yolculardan da ekspres ücreti farkı alınmayacağı sayın yolcuların itilâna arz ederiz. «3868» «7044»

Uşak Belediyesinden:

Belediyemizin fen memurluğu açtır Aylık ücreti 165 liradır. Musaddak şehir plânı 1/2000 mikyasında ise de 1/500 mikyasında büyütülerek tevziat paftları yapılacaktır. Gerek şehir plânını tatbik, gerek paftları yapmak iktidarında olan isteklilerin 15 gün zarfında belediyemize yapacakları müracaatlara evrakı müsbitelerini de eklemeleri lâzımdır. «6959»

KANZUK

Öksürük şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astım, ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde bulunur.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Muntazaman

Arsénoferratosé

alaliberi, anneciğim umumi sıhhatimle iftihar etmektedir. Demir, yumurta akı ve arsenikten yapılmış bu şurup iştahımı açtı. Rengim sıhhatli olup, vücudum günden güne gürbüzleşmektedir.

Arsénoferratosé
Her eczanelerde reçete ile ve reçetesiz satılır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. E. EMEÇ İSAKLIGİL

Paranın Biriktir...

HER YAŞTA

Yüzün Güler

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Vitamin - Gıda - Kalori - Sıhhat

Pirinc - Yulaf - Mercimek - Buğday - İrmik - Patates -
Mısır - Arpa - Bezelya - Çavdar - Türlü - Badem

HASAN özlü unlarla

Çocuklarınızı besleyiniz ve büyütünüz.

Bu özlü unlarla yavrularınız çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, tombul, canlı, kemikleri kuvvetli, adaleleri sağlam olur, ishal olmazlar **HASAN ÖZLÜ UNLARILE** yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. **HASAN ÖZLÜ UNLARI** nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz. Taklitlerinden sakınınız. Başka marka verirse almayınız ve aldanmayınız,

HASAN MARKASINA DIKKAT. Bütün eczaneler ve bakkallarda bulunur.

En büyük Dokto-lar

QUINA LAROCHE'un

Faidelerini bilirler ve daima en mükemmel bir kuvvet ilacı olarak tavsiye ederler. Bilhassa nekahat devresinde bulunanlara, zayıf ve kansızlara ve lohusadan kalkan annelere bir sıhhat ve kuvvet eksiri gibi şayanı tavsiyedir.

Bütün eczanelerde satılır.

İNKIBAZ HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarını

giderir. Son derece teksif edilmiş bir tuzdur. Münaail müstahzarlardan daha çaluk, daha kolay, daha kat'i tesir eder. Mide ve barsakları ağızdağıtır. Ağzındaki fena kokuyu ve tadazığı defeder. MAZON isim ve HOROZ Markasına dikkat.

OSMANLI BANKAS

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz İlrası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Pomanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Kırıklık esnemek ve rahavet

Hastalıkların piştarıdır, fakat onları

GRİPİN

ile karşılayabilirsiniz.

GRİPİN

Radyolin müesseselerince hazırlanan ve Türk kimyevi müstahzarlarının en muvaffaklarından biri olan o ilâcdır ki vücudun nezle, grip, bronşit hastalıklarına karşı kale gibi müdafaa eder, harareti sür'atle düşürür ve bütün ağrıları geçirir

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakınınız.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

Genel Kimyagerler Kurumu Yıllık Toplantısı

23/10/937 Cumartesi günü saat 15 den itibaren Eminönü Halkevinde - Cağaloğlu'nda - Türkiye Genel Kimyagerler Kurumu İstanbul şubesi yıllık toplantısı yapılacak, bu münasebetle Kurum tarafından teknil meslekdaşlara danslı gay verilecektir. Meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

VEFA BOZASI ÇIKTI

Gecenin CUMHURİYET
Güneşi BAYRAMI İÇİN

Finlandia ampulu

1500 saat yanar

Bütün Türkiye'de - ANKARA GENEL DEPOSU
AGENTLARIMIZ VARDIR. YENİ HAL
MAHMUT NEDİM İRENGÜN

Banka, Şirket Ticarethane, Yazhane ve bütün müesseselere lüzum olan

1938 ECE AJANDASI

çıkıştır. Bilümün Kırtasiyecilerden arayınız. Deposu : İstanbul, Ankara caddesi Afitap mağazası No. 111
Telefon : 21444